

TẠP CHÍ

Nông thôn Việt

● Cơ quan chủ quản: Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam ● SỐ 35. THÁNG 12/2018

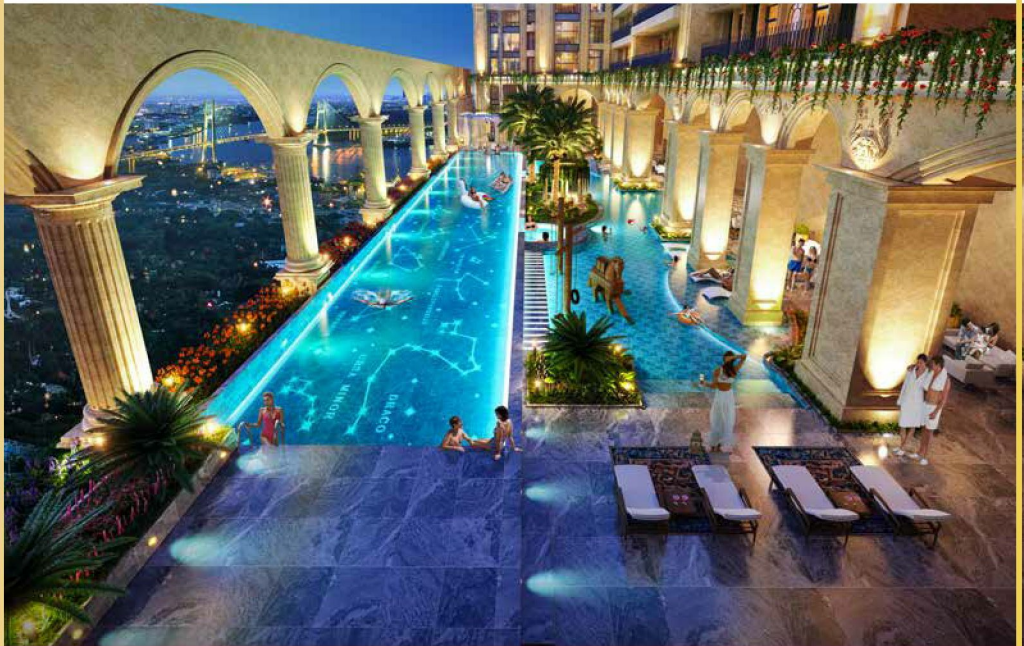

Bình yên

ĐỀ PHÁT TRIỂN

NGƯỜI NẶNG LÒNG VỚI SỰ NGHIỆP “TAM NÔNG”

Chuyên đề nông sản Việt: CON TÔM

THIÊN ĐƯỜNG NGHỈ DƯỠNG TRONG KIẾN TRÚC SINH THÁI

Hồ bơi nước mặn 1000m² đầu tiên tại Quận 2

*Phúc Khang tiên phong phát triển căn hộ xanh, an toàn tiêu chuẩn Mỹ
kiến trúc Châu Âu lần đầu tiên tại Quận 2*

ĐỐI TÁC DỰ ÁN

CBRE

ĐỐI TÁC PHÂN PHỐI CHÍNH:

CBRE

SHOP PHONG CÁCH QUÀ ĐẲNG CẤP

với thẻ thanh toán Plus

Nhận **IPHONE XS** khi thanh toán tại nhiều ĐVCNT* nhất **mỗi 4 tuần**
Hoàn **300K** khi thanh toán tại 3 ĐVCNT sớm nhất **mỗi tuần**
Tặng **50K** khi mở thẻ & thanh toán lần đầu từ 300K

Mở thẻ dễ dàng trong **5 phút**
Chỉ cần cung cấp CMND

* Đơn vị chấp nhận thẻ

LƯỚI - MÀNG
Rikishi
Công Nghệ Nhật Bản

Minh Hưng cung cấp cho thị trường xuất khẩu và nội địa các sản phẩm lưới, màng phủ, dây thừng cho ngành thủy sản, nông nghiệp và xây dựng.

Lưới xây dựng

Minh Hưng Group bao gồm một nhóm các công ty độc lập về mặt tài chính, sử dụng chung thương hiệu Minh Hưng nhằm tăng năng lực cạnh tranh, hợp tác cùng phát triển.

Với triết lý kinh doanh: "Không có khách hàng, chỉ có bạn hàng - Không có đối tác, chỉ có bạn hợp tác", cùng kim chỉ nam hành động: "sản xuất sản phẩm luôn xem trọng yếu tố phát triển hài hòa lợi ích giữa Con người – Sản phẩm – Môi trường", Minh Hưng Group khẳng định: thiết lập mối quan hệ lâu dài, hài hòa về quyền lợi, thiên chi cho một mục tiêu, cộng hưởng các sức mạnh để cùng đạt được thành công chung.

Lưới chắn côn trùng

Lưới thủy-hải sản

01 | LƯỚI - MÀNG RIKISHI

Bền Chắc - Dẻo Dại - Chịu Năng

- * Ngăn ngừa côn trùng gây bệnh
- * Ngăn ngừa chim, gia cầm phá hoại
- * Giảm lượng nước tưới tiêu tăng giữ ẩm
- * Giảm sức nặng mưa làm hại cây trồng
- * Giảm lượng nắng, gió hoặc rét cản thiết
- * Che chắn vật rơi
- * Cản sức gió, chống bụi, giảm tiếng ồn
- * Làm bề nuôi và đánh bắt thủy hải sản
- * Chống tia UV
- * Giữ nhiệt độ ổn định khi làm nhà kính
- * Không độc hại, thân thiện môi trường

02 | CHẬU MỀM - KHAY ƯƠM TRỒNG CÂY

Chậu mềm làm bằng loại vải không dệt giúp không khí lưu thông qua thành chậu dễ dàng, giúp cho bề rễ của cây tiếp xúc với oxy dễ dàng giúp cây trồng tăng trưởng nhanh hơn, khỏe mạnh hơn. Khay mềm trồng cây và túi ươm cây có chất lượng tốt phù hợp với các điều kiện ươm trồng khác nhau trong nhà lẫn ngoài vườn.

- * Chống axit, kiểm tác động.
- * Không có nước hấp thụ.
- * Trơ với hóa chất.
- * Dễ vận hành, kinh tế.
- * Khả năng ứng dụng trong Xây dựng, Nông nghiệp, Nuôi trồng Thủy sản, Công nghiệp, Thể thao, Vận chuyên .....

03 | DÂY THỪNG - DÂY DÂY PP-PE

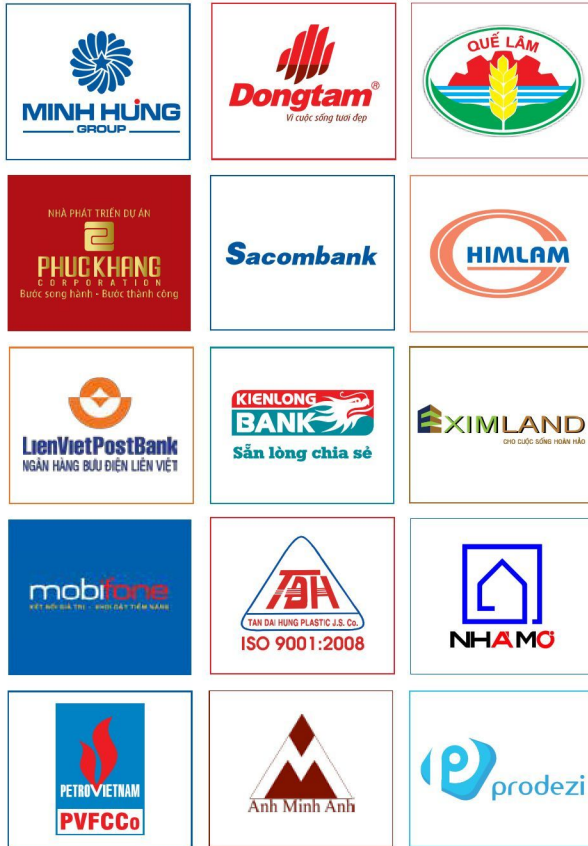
- * Độ bền cao, bền với thời tiết địa phương.
- * Trọng lượng nhẹ, trơn, nổi trên mặt nước.
- * Dễ xỏ thép.
- * Chất ổn định tia UV: U.V / Không có U.V
- * Chống ăn mòn.

Màng phủ nhà kính - PE

MINH HƯNG GROUP
527-529 Bình Thới, P. 10, Quận 11, Tp. HCM
Tel.: +8428 3858 5858 | Fax: +8428 3858 8849
www.minhhung.vn - www.rikishi.vn

TẬP CHÍ

Nông thôn Việt

Cơ quan chủ quản: Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam

- Tổng biên tập
NGUYỄN ĐỨC QUANG
- Phó Tổng biên tập
NGUYỄN THỊ QUỐC HƯƠNG
- Hội đồng cố vấn
NGUYỄN TUẤN ANH - GSTS
NGUYỄN SĨ DÙNG - TS
NGUYỄN TRÍ NGỌC - TS
NGUYỄN ĐĂNG NGHĨA - TS
TRẦN THẾ TUYÊN - NHÀ BÁO
NGUYỄN ĐỖ ANH TUẤN - TS
VŨ THÀNH TỰ ANH - TS
PHẠM PHÚ NGỌC TRAI - CHUYÊN GIA KINH TẾ
VŨ TRỌNG NGHĨA - KIẾN TRÚC SƯ
HỒ THỊ TÚ ANH - NHÀ BÁO
- Thiết kế mỹ thuật
THÙY TRANG
- Trị sự
TRƯƠNG THỊ THU CÚC
- Bài vở xin gửi về
THÙY DUNG
toasoan@nongthonviet.com.vn

WWW.NONGTHONVIET.COM.VN

● PHÁT HÀNH NGÀY 5 HÀNG THÁNG

● GIÁ: 27.000 ĐỒNG

BÌNH YẾN ĐỂ PHÁT TRIỂN **07**

11

THỜI SỰ NÔNG NGHIỆP

10 NĂM THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT “TAM NÔNG”: KHƠI THÔNG “ĐIỂM NGHÈN” ĐẤT ĐAI VÀ THỊ TRƯỜNG

19

**NÔNG THÔN MỚI
NGƯỜI NẶNG LÒNG
VỚI SỰ NGHIỆP “TAM NÔNG”**

THỜI SỰ NÔNG NGHIỆP

LƯỢT MỚI VÀ “NHỮNG ĐIỀU LẠ TẠI”

15

CHUYÊN ĐỀ NÔNG SẢN VIỆT

CON TÔM

38

54

NHÌN RA THẾ GIỚI

HUYỀN THOẠI CHOKECHAI FARM THÁI LAN

Bìa: Khu phức hợp sản xuất tôm giống công nghệ cao của Công ty TNHH Đầu tư Thủy sản Nam Miền Trung tại Bình Thuận.

Với sự tham gia của: Trần Thế Tuyền, TS Nguyễn Sĩ Dũng, Bảo Bình, Thiên Bình, Cẩm Hà, Lê Đại Anh Kiệt, Nguyễn An, NSNA Huy Đăng, Vĩnh Tường, Anh Hùng, Tân Thành, Huỳnh Trọng, Vi Quân, Phú Li, Ninh Giang, Trương Thanh Liêm, Ban Dung, Huyền Trang, Thủy Dung, Mananya, Bảo Hưởng, Phương Linh, Kim Nhã, Minh Quang, H.Lê, Hải Triều, Song Thủy, Mai Anh, Lê Ngọc, Thu Thủy, Thanh Trúc, Long Nhật, Thanh Bình...

Tòa soạn:

Lầu 10, Tòa nhà số 12 Võ Văn Kiệt, P. Nguyễn Thái Bình, Q.1, TP.HCM - Điện thoại: (08) 3821 1283 - Fax: (08) 3914 7286 - **Hotline: 093 205 6666**

Văn phòng Hà Nội:

Số 60 phố Trưng Kinh, Phường Trưng Hòa, Quận Cầu Giấy, Thành phố Hà Nội - Điện thoại: (04) 37 824 681 - Fax: (04) 37 824 680

Giấy phép xuất bản số 06/GP-BTTTT do Bộ TT&TT cấp ngày 7/1/2016. In tại Công ty TNHH Quảng cáo và Thương mại Dương Phong, Khố In (21x29)cm, 68 trang. Phát hành hàng tháng.

Bình yên để PHÁT TRIỂN

■ TRẦN THẾ TUYẾN

Bất cứ quốc gia nào trên thế giới cũng đều có quân đội để giữ yên bờ cõi.

Ở nước ta, kể từ khi Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ thị thành lập Đội Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân, quân đội ta đã không ngừng lớn mạnh, trưởng thành, trở thành đội quân chiến đấu, đội quân công tác và đội quân sản xuất. Làm lực lượng nòng cốt, quân đội ta đã cùng toàn Đảng, toàn dân đánh thắng nhiều kẻ thù, giành độc lập cho đất nước và bảo vệ vững chắc tổ quốc Việt Nam XHCN.

Hiện nay, đất nước ta trong trạng thái hòa bình, nhưng vẫn tiềm ẩn sự bất ổn, bởi âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch. Việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân, xây dựng quân đội nhân dân chính quy, từng bước hiện đại, đủ sức bảo vệ tổ quốc, bảo vệ thành quả cách mạng là một trong những nhiệm vụ chính trị chiến lược hàng đầu của đất nước.

Dù nền kinh tế quốc dân chưa thực sự giàu có, đời sống của một bộ phận không nhỏ người dân còn khó khăn, thiếu thốn, nhưng Đảng và Nhà nước ta vẫn đầu tư đúng mức cho quốc phòng. Trong lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam đã có những quân chủng, bộ phận được trang bị vũ khí, khí tài hiện đại, đủ sức bảo vệ toàn vẹn lãnh thổ, biển trời, hải đảo thân yêu của tổ quốc. Đời sống của cán bộ, chiến sỹ trong lực lượng vũ trang được cải thiện cả về chính sách, chế độ và môi trường công tác.

Thấy rõ trách nhiệm của mình, đại đa số cán bộ, chiến sỹ tích cực học tập, rèn luyện, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ. Nhưng thẳng thắn nhìn nhận vẫn có một bộ phận, trong đó có cả cán bộ, sỹ quan cao cấp phải nhận lý tưởng, thiếu tu dưỡng rèn luyện, tha hóa, biến chất, tham ô, tham nhũng; vi phạm pháp luật nhà nước và kỷ luật quân đội.

Với tinh thần thượng tôn pháp luật, mọi công dân bình đẳng trước pháp luật, gần đây, Đảng và Nhà nước đã đưa ra xét xử một số vụ trọng án, trong đó có các vụ liên quan đến các sỹ quan cấp tướng của công an và quân đội. Như thế rõ ràng, chống tham nhũng, tiêu cực không có vùng cấm. Rồi đây những ai “tay những chàm” (bất biết họ là ai) đều phải đưa ra ánh sáng, chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Giữ gìn môi trường bình yên để thực hiện mục tiêu công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế. Xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững mạnh, trong đó xây dựng QĐND Việt Nam có đầy đủ bản lĩnh chính trị, trình độ tác chiến, trung thành với tổ quốc, với nhân dân là việc làm cấp bách trước mắt cũng như lâu dài.

Nhân dịp kỷ niệm 74 năm ngày thành lập QĐND Việt Nam và 29 năm ngày Hội Quốc phòng toàn dân, chúng tôi kiến nghị:

Thứ nhất, Đảng và Nhà nước cần tiếp tục có đường lối, chính sách xây dựng QĐND Việt Nam đủ sức chiến đấu để bảo vệ tổ quốc trong tình hình mới. Phát huy truyền thống đánh giặc giữ nước của cha ông, cần cải tiến, nâng cao chất lượng xây dựng nền quốc phòng toàn dân. Tránh hô hào, hình thức, lấy hiệu quả làm chính; phù hợp với yêu cầu bảo vệ đất nước và thực lực kinh tế quốc gia.

Thứ 2, đất nước ta đã có kinh nghiệm máu xương trong các cuộc kháng chiến. Khi đất nước có chiến tranh, “cả nước là chiến trường, toàn dân là chiến sỹ”. Trong lúc tập trung xây dựng đất nước theo hướng CNH - HĐH cần chú trọng xây dựng quân đội, củng cố quốc phòng, xây dựng thế trận chiến tranh nhân dân, an ninh nhân dân vững mạnh. Mỗi người dân, trăm người như một nêu cao ý thức, trách nhiệm của mình, góp công, góp sức xây dựng QĐND ngày càng lớn mạnh.

Thứ 3, đến lượt mình, các LLVT nói chung và QĐND nói riêng cần phát huy truyền thống cách mạng, bản chất tốt đẹp của Bộ đội Cụ Hồ, nhìn thẳng vào sự thật, dũng cảm sửa chữa khuyết điểm, không ngừng học tập, rèn luyện, nâng cao sức chiến đấu; không để bất ngờ, làm lực lượng nòng cốt bảo vệ vững chắc tổ quốc, bảo vệ nhân dân và bảo vệ thành quả cách mạng.

Các tướng lĩnh và đội ngũ cán bộ các cấp, đặc biệt là cán bộ cấp cao cần gương mẫu trong đơn vị cũng như đời thường, lúc tại chức cũng như khi nghỉ hưu, thực sự là tấm gương sáng để cán bộ, chiến sỹ và mọi người noi theo.

Bình yên để phát triển.

Cần đầu tư về mọi mặt xây dựng QĐND Việt Nam đủ mạnh, xứng đáng là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ và xây dựng đất nước ■

TRONG NƯỚC

Ngày 12.11, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Nghị quyết phê chuẩn Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) cùng các văn kiện liên quan. CPTPP có thể giúp GDP và xuất khẩu của Việt Nam tăng tương ứng là 1,32% và 4,04% đến năm 2035. Tổng kim ngạch nhập khẩu cũng có thể tăng thêm 3,8% thấp hơn tốc độ tăng trưởng xuất khẩu trên tác động tổng thể đến cán cân thương mại là thuận lợi.

Ngày 21.11, Chủ tịch HĐND TP HCM Nguyễn Thị Quyết Tâm cho biết, Ban Chấp hành Đảng bộ TP HCM đã họp bỏ phiếu xem xét kỷ luật ông Tất Thành Cang. Sai phạm của Phó Bí thư Thường trực Thành ủy TP HCM Tất Thành Cang liên quan đến việc bán 32ha đất ở khu dân cư Phước Kiển cho Công ty Quốc Cường Gia Lai, gây thất thoát hơn 150 tỷ đồng.

Ngày 30.11, Hội đồng xét xử TAND tỉnh Phú Thọ đã tuyên án 92 bị cáo trong vụ án đánh bạc nghìn tỷ trên mạng có liên quan đến 2 cựu tướng công an. Theo kiểm sát viên, vụ án gây ra hậu quả đặc biệt nghiêm trọng, các cổng game Rikvip/Tipclup đã lôi kéo gần 43 triệu tài khoản đánh bạc, thu lợi bất chính hơn 9.853 tỷ đồng. Các bị cáo Phan Văn Vinh, Nguyễn Thanh Hóa, Phan Sào Nam cùng nhiều bị cáo khác bị tuyên án từ 5 cho đến 10 năm tù, tịch thu tài sản vì các tội danh có liên quan.

Ngày 22.11, chiếc xe bốn chỗ xăng dầu trên Quốc lộ 13, hướng từ TP HCM đi thị xã Bình Long (Bình Phước), khi đến xã Minh Hưng, huyện Chơn Thành (Bình Phước), đã tông vào xe ba gác đi phía trước. Xe bốn tiếp tục lao qua dải phân cách rồi phồng lên và hệ thống sập trụ điện trung thế, làm đứt đường dây điện và làm nhào. Xăng dầu trên xe bốn chảy tràn ra quốc lộ gây ra vụ hỏa hoạn kinh hoàng. 19 căn nhà bị cháy, 6 người chết tại chỗ và hàng chục người khác bị thương.

Ngày 25.11, cơn bão số 9 (Usagi) đổ bộ khu vực Nam Trung bộ và Nam bộ, vùng gần tâm bão có gió mạnh cấp 8 - 9, giật cấp 12 - 13. Bão số 9 đi qua gây thiệt hại nặng nề đến đời sống người dân ở các tỉnh thành. Tính đến sáng 26.11, bão số 9 làm 1 người chết tại TP HCM do cây đổ đè; 51 nhà bị đổ sập hư hỏng (ở Khánh Hòa, Ninh Thuận, TP HCM, Bà Rịa - Vũng Tàu); 46 thuyền, 99 lồng bè bị chìm, hỏng. Bão cũng gây ngập lụt nặng ở các địa phương, phá hủy hệ thống đường sá cũng như gây gián đoạn tuyến đường sắt Bắc - Nam.

QUỐC TẾ

Lần đầu tiên trong lịch sử, lãnh đạo các nước tham dự cuộc họp của Diễn đàn Hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) ở Papua New Guinea bế mạc hôm 18.11 không thể ra tuyên bố chung. Ngoài nguyên nhân dễ nhận thấy là sự chia rẽ sâu sắc giữa Mỹ và Trung Quốc ngay tại hội nghị thì vai trò của nước chủ nhà cũng không nổi bật khiến hội nghị không thành công.

Cuộc bầu cử giữa kỳ tại Mỹ diễn ra trong tháng 11 đã kết thúc. Lần đầu tiên sau 8 năm Đảng Dân chủ lấy lại Hạ viện, trong khi Đảng Cộng hòa vẫn giữ được Thượng viện. So với tình hình trước đó, cuộc bầu cử là một tổn thất đối với Đảng Cộng hòa, nhưng nhiều người cho rằng kết quả chi tiết ở các bang lại cho thấy một chiến thắng của Tổng thống Trump khi những bang ông đến tranh cử đã mang về kết quả chiến thắng.

Ngày 12.11, báo chí quốc tế đưa tin bà My Ut Trinh, còn gọi là Judy, làm việc tại một trang trại ở bang Queensland, Australia, bị cáo buộc 7 tội danh liên quan tới hủy hoại hàng hóa và đối mặt với tối đa 10 năm tù. Người phụ nữ gốc Việt 50 tuổi bị bắt hôm 11.11 do có liên quan đến cuộc khủng hoảng đầu tây lan rộng tới 6 bang của Úc, với hơn 230 vụ được ghi nhận, liên quan tới 68 thương hiệu gây thiệt hại nặng nề đến ngành nông nghiệp trị giá nửa tỉ đô của nước này.

Ngày 14.11, Bắc Kinh và các nước ASEAN đã thông qua Tầm nhìn Đối tác Chiến lược 2030 tại Hội nghị Cấp cao ASEAN - Trung Quốc ở Singapore. Đây được xem là văn bản chủ chốt nhằm định hình quan hệ hai bên trong 12 năm tới. Tầm nhìn Đối tác Chiến lược 2030 là bản kế hoạch trung và dài hạn đầu tiên giữa Trung Quốc và khối ASEAN, được đề ra nhằm hướng dẫn phát triển quan hệ đối tác và hợp tác đa phương trong tương lai.

Ngày 20.11, Philippines và Trung Quốc đã đồng ý hợp tác phát triển nguồn năng lượng ở biển Đông, với cam kết của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình rằng Bắc Kinh sẽ làm việc với Manila để "xử lý các vấn đề bất đồng" tại vùng biển tranh chấp. Chuyến thăm của ông Tập đánh dấu lần đầu tiên sau 13 năm một Chủ tịch Trung Quốc đến thăm Philippines, đồng minh hiệp ước của Mỹ.

Ngày 25.11, theo thông tin từ chính quyền bang California, đám cháy rừng Camp, vụ hỏa hoạn tồi tệ nhất trong lịch sử bùng phát hôm 08.11 đã được kiểm soát hoàn toàn. Đám cháy đã thiêu rụi hơn 600 km² diện tích hạt Butte, khiến 85 người thiệt mạng và phá hủy 14.000 ngôi nhà. Nhà chức trách dự đoán số nạn nhân thiệt mạng chưa dừng lại khi còn 249 người mất tích. Trước đó, số người mất tích được báo cáo là trên 1.200 ■

CHẾ ĐỘ TRÁCH NHIỆM TRƯỚC CỬ TRI

■ TS. NGUYỄN SĨ DÙNG

Cùng các vị đại biểu Quốc hội (QH) trong cả nước, các vị đại biểu QH của TP. Hồ Chí Minh đang tiếp xúc cử tri (trong đó có cử tri Thủ Thiêm) để giải trình về các quyết sách của mình tại Kỳ họp thứ 6 vừa qua. Đây là một công việc được tiến hành thường xuyên sau mỗi kỳ họp Quốc hội và là phương thức quan trọng để vận hành chế độ trách nhiệm trước cử tri. Mà chế độ trách nhiệm trước cử tri lại là điều kiện tiên quyết để Quốc hội vận hành vì lợi ích của nhân dân.

Khác với chế độ trách nhiệm pháp lý, chế độ trách nhiệm trước cử tri là chế độ trách nhiệm chính trị. Cử tri không phạt tiền và không bỏ tù ai cả. Nhưng cử tri có thể áp đặt chế độ trách nhiệm bằng 2 cách:

1. Cử tri có thể nhận xét và phê phán. Một phát biểu dở có thể bị cử tri chê bai. Một kiến nghị chịu ảnh hưởng nặng nề của lợi ích nhóm có thể bị cử tri bài xích. Sự phê phán của cử tri có thể làm mất uy tín và hủy hoại hình ảnh công chúng của bất kỳ vị đại biểu QH nào. Nếu vị đại biểu đó không nhanh chóng tìm cách lấy lại uy tín thì khả năng tái cử trong nhiệm kỳ tới là rất không chắc chắn. Áp đặt chế độ bằng cách này, vì vậy không phải là không có hiệu quả. Tuy nhiên, điểm yếu hiện nay là một bộ phận cử tri còn khá thờ ơ với việc các vị đại biểu của mình hoạt động như thế nào. Một bộ phận cử tri khác lại thường “ném đá theo phong trào”, vì vậy sự phê phán của họ không phải bao giờ cũng công bằng. Mà như vậy thì phê phán của họ cũng ít có tác dụng thúc đẩy sự tiến bộ nói chung.

Tuy nhiên, công bằng mà nói, với sự phát triển của truyền thông hiện đại, đặc biệt là mạng xã hội, cách áp đặt chế độ trách nhiệm thông qua nhận xét và phê phán đã và đang được thực hiện ngày càng có hiệu quả. Hiện nay, mỗi vị đại biểu QH hoàn toàn có thể vào mạng xã hội để biết cử tri đang nhận xét như thế nào về phát biểu của mình.

Tất nhiên, cử tri không phải bao giờ cũng chỉ phê phán. Những vị đại biểu QH dám nói và nói đúng, thì lại được cử tri ca ngợi, tôn vinh. “Nhất Ngoạn, nhì Trần, tam Lân, tứ Quốc” là sự ghi nhận để đời mà cử tri đã ban tặng cho bốn vị đại biểu QH: Đỗ Trọng Ngoạn, Nguyễn Ngọc Trần, Nguyễn Lân Dũng và Dương Trung Quốc.

2. Cử tri có thể áp đặt chế độ trách nhiệm bằng sự bất tín nhiệm. Một đại biểu ngồi xuyên nhiệm kỳ không nói năng chi, khó có thể được cử tri bầu lại. Cử tri không bầu lại cho một vị đại biểu nào đó là một sự bất tín nhiệm rõ ràng nhất. Rất tiếc, một sự bất tín nhiệm như vậy chỉ có thể được thực hiện tại một cuộc bầu cử đại biểu QH tiếp theo. Kể ra thời gian chờ đợi để bày tỏ sự bất tín nhiệm như vậy là hơi lâu. Tuy nhiên, rủi ro không được cử tri bầu lại luôn luôn hiện hữu và tác động không nhỏ đến cách hành xử của mỗi vị đại biểu QH. Để cách thức áp đặt chế độ trách nhiệm này phát huy tác dụng, thì quan trọng là các vị đại

biểu QH đã ứng cử ở đâu thì phải tái cử ở đó. Cách luân chuyển các ứng cử viên theo kiểu mỗi nhiệm kỳ ứng cử ở một nơi khác nhau sẽ vô hiệu hóa khả năng của cử tri áp đặt chế độ trách nhiệm ở đây. Trong lần bầu cử đại biểu QH nhiệm kỳ 2016 - 2021 vừa qua, nguyên tắc ứng cử ở đâu thì tái cử ở đấy đã được khởi xướng. Mặc dù, nguyên tắc này chưa được áp dụng triệt để cho mọi ứng cử viên đại biểu QH, thì đây vẫn là một sự khởi đầu đáng được ghi nhận.

Theo Luật Tổ chức QH, cử tri thậm chí còn có thể trực tiếp bãi nhiệm đại biểu QH "trình tự do Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định" (Khoản 3, Điều 40, Luật Tổ chức Quốc hội). Quả thực, đến nay có vẻ như Ủy ban thường vụ QH vẫn chưa quy định về trình tự cử tri bãi nhiệm đại biểu QH. Mà như vậy, thì cách áp đặt chế độ trách nhiệm trước cử tri thứ 2 vẫn chưa phát huy được tác dụng một cách đầy đủ. Thực ra, ở một số quốc gia, như Nhật Bản chẳng hạn, cử tri có thể thu thập chữ ký để bãi nhiệm bất kỳ một vị đại biểu quốc hội nào không còn được tin nhiệm. Với một số lượng chữ ký nhất định được thu thập, thì hội đồng bầu cử sẽ tổ chức cho cử tri ở đơn vị bầu cử bỏ phiếu để bãi nhiệm đại biểu của mình. Ví dụ, một nhóm cử tri nào đó đứng ra thu thập được 10 ngàn chữ ký ủng hộ việc bãi nhiệm một vị đại biểu nào đó, thì hội đồng bầu cử phải đứng ra tổ chức cho cử tri bỏ phiếu miễn nhiệm đại biểu đó.

Ở ta, Hội đồng bầu cử quốc gia chỉ tồn tại trong thời gian bầu cử, nên việc tổ chức cho cử tri bỏ phiếu bãi nhiệm đại biểu chắc sẽ khó khăn hơn. Tuy nhiên, khó hơn thì vẫn không có nghĩa là không thể thực hiện được. Vấn đề là Ủy ban Thường vụ QH phải nhanh chóng triển khai quy định của Luật Tổ chức Quốc hội và nhanh chóng ban hành quy trình bãi nhiệm đại biểu. Đây là điều kiện quan trọng để cử tri có thể thực thi quyền của mình và áp đặt chế độ trách nhiệm một cách hiệu quả hơn ■

Ngày 06.11, tại Nam Định, Bộ NN&PTNT phối hợp với UBND tỉnh tổ chức hội nghị sơ kết sản xuất vụ hè thu, vụ mùa 2018 và triển khai kế hoạch sản xuất vụ đông xuân 2018 - 2019 của các tỉnh phía Bắc. Cùng ngày, Viện Lúa BBSC đã ký kết hợp đồng chuyển giao quyền sử dụng đặc biệt 2 giống lúa OM426 và OM448 cho Công ty CP Giống cây trồng Cửu Long, thời hạn 20 năm.

Sáng 10.11, Phó Thủ tướng Chính phủ Trịnh Đình Dũng chủ trì Hội nghị toàn quốc sơ kết 5 năm thực hiện Đề án "Tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững". Trong khuôn khổ sự kiện, tối 09.11, Bộ NN&PTNT đã tổ chức tôn vinh 138 tập thể, cá nhân tiêu biểu, xuất sắc trong 5 năm thực hiện đề án "Tái cơ cấu ngành nông nghiệp".

Chiều 13.11, sau khi đến Singapore bắt đầu chuyến tham dự Hội nghị Cấp cao Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) lần thứ 33, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc và phu nhân đã dự lễ khai trương Tuần lễ hàng Việt Nam tại Singapore - sự kiện quảng bá hàng trăm sản phẩm nông thủy sản, đồ gia dụng mang thương hiệu Việt Nam đến với người tiêu dùng Singapore và khách quốc tế.

Tối 16.11, tại Hà Nội, Hiệp hội Chăn nuôi Gia cầm Việt Nam (VIPA) long trọng tổ chức lễ trao Danh hiệu "Sản phẩm Vàng chăn nuôi Việt Nam năm 2018" cho thương hiệu lợn Móng Cái của Công ty TNHH MTV Phát triển Nông Lâm ngư Quảng Ninh.

Sáng 17.11, tại Hà Nội, Bộ NN&PTNT đã tổ chức Lễ công bố vaccine phòng bệnh lở mồm long móng và chuyển giao giống virus lở mồm long móng type A để sản xuất vaccine giữa Chi cục Thú y vùng VI với các doanh nghiệp.

Ngày 20.11, tại Sơn La đã diễn ra hội thảo về Dự án "Xây dựng mô hình ong mật chất lượng cao trong nông hộ tại các tỉnh miền núi phía Bắc và miền Trung, Tây Nguyên" do Trung tâm Khuyến nông Quốc gia phối hợp với Sở NN&PTNT Sơn La tổ chức.

Từ 21 - 25.11, tại Hà Nội đã diễn ra đồng thời 2 sự kiện Hội chợ Đặc sản vùng miền Việt Nam và Triển lãm Mỗi làng một sản phẩm với sự tham gia của hàng trăm doanh nghiệp trong và ngoài nước.

Ngày 27.11, tại Hà Nội, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc chủ trì Hội nghị trực tuyến toàn quốc và Triển lãm quốc gia tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

Ngày 29.11, Bộ NN&PTNT và Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp của Liên hợp quốc (FAO) đã cùng công bố "Chương trình hành động quốc gia Không còn nạn đói ở Việt Nam đến năm 2025".

10 NĂM THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT “TAM NÔNG”

KHOI THÔNG “ĐIỂM NGHÈN” ĐẤT ĐAI VÀ THỊ TRƯỜNG

■ BẢO BÌNH

Nghị quyết 26-NQ/TW về nông nghiệp, nông dân, nông thôn (gọi tắt là Tam nông) được ban hành ngày 05.08.2008 tại Hội nghị lần thứ 7, khóa 10. Sau 10 năm triển khai, Nghị quyết đã thực sự là làn gió mới thay đổi toàn diện ngành nông nghiệp, với những kết quả rất đáng tự hào. Nhưng cạnh đó, vẫn còn những nút thắt cần được tháo bỏ; trong đó, nổi bật là vấn đề đất đai và thị trường.

NÔNG NGHIỆP CHUYÊN MÌNH

Sau khi Nghị quyết 26-NQ/TW được ban hành, Chính phủ đã có chương trình hành động gồm 3 chương trình mục tiêu quốc gia, 9 đề án quy hoạch và 36 đề án chuyên ngành. Đây là nghị quyết mang tính lịch sử, đầu tiên để cập toàn diện đến 3 lĩnh vực nông nghiệp, nông dân, nông thôn, trong đó khẳng định nông dân là chủ thể, xây dựng nông thôn mới là căn bản, phát triển toàn diện nông nghiệp là then chốt. Nghị quyết đã được các cấp ủy và cả hệ thống chính trị nỗ lực triển khai nghiêm túc và sau 10 năm thực hiện, việc tái cơ cấu ngành nông nghiệp đã đạt được nhiều kết quả khả quan, nhiều thành tựu to lớn được cộng đồng quốc tế ghi nhận và đánh giá cao.

Nổi bật trong thành tựu trên phải kể đến là giai đoạn 2008 - 2017, tốc độ tăng trưởng GDP bình quân toàn ngành nông, lâm, thủy sản đạt trung bình 2,66%/năm, tốc độ tăng giá trị sản xuất đạt 3,9%/năm. Đến năm 2017, đã có 99,4% số xã có đường nông thôn đến trung tâm xã. 100%

số xã và 99,2% số hộ nông thôn có điện, 99,7% số xã có trường tiểu học và trường mẫu giáo, 99,5% số xã có trạm y tế, 88,5% dân số nông thôn được cấp nước sạch hợp vệ sinh. Đến nay, nước ta đã có 42% số xã đạt tiêu chí là xã nông thôn mới; trên 13.000 hợp tác xã nông nghiệp cùng với trên 35.000 trang trại; đặc biệt, nhiều hộ nông dân xuất sắc đã xuất hiện trong phong trào xây dựng nông thôn mới. Năng suất lao động nông nghiệp tăng nhanh và tỷ lệ hộ nghèo nông thôn giảm mạnh, bình quân 1,5%/năm. Những sự chuyển biến tích cực này đã mang lại những kỷ lục cho ngành nông nghiệp, năm 2017 xuất khẩu gạo của Việt Nam nằm trong top đầu thế giới, tổng sản phẩm xuất khẩu nông nghiệp 2017 đạt giá trị 36 tỷ USD, năm 2018 tiếp tục lập kỷ lục mới với kim ngạch xuất khẩu ước trên 40 tỷ USD.

NGƯỜI DẪN LÀ CHỦ THỂ

Trong thành tựu chung của ngành nông nghiệp 10 năm qua, không thể không nhắc đến vai trò trụ cột của người nông dân, những người

trực tiếp sản xuất, dám nghĩ dám làm, áp dụng khoa học công nghệ vào sản xuất, tạo giá trị sản phẩm, tăng thu nhập, cải thiện kinh tế gia đình. Nhiều quan điểm cho rằng, ở một số nơi chưa đặt rõ vai trò chủ thể của người nông dân trong đời sống sản xuất, rất nhiều năm một bộ phận người nông dân còn dựa dẫm vào Nhà nước, xem chuyển xây dựng nông thôn mới, tái cơ cấu nông nghiệp là việc của chính quyền.

Nhận định về điều này, Bộ trưởng Bộ Công thương Trần Tuấn Anh cho rằng, mục đích cuối cùng của tái cơ cấu ngành nông nghiệp là nâng cao đời sống của người dân theo hướng bền vững và bài học kinh nghiệm đã có trong việc liên kết thời gian qua, đây là các cơ sở pháp lý được ưu tiên hàng đầu. Trong bối cảnh hội nhập, con người là nhân tố quyết định, yếu tố kiến thức quyết định chung về hội nhập, tác động tới toàn bộ nền kinh tế, người tiêu dùng, người sản xuất trong đó có nông dân. Những kiến thức này phải được cụ thể hóa; người nông dân phải được đào tạo một

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cùng các đại biểu cắt băng khai mạc Hội nghị trực tuyến toàn quốc và Triển lãm quốc gia tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

cách bài bản hơn nữa để trở thành chủ thể của hội nhập, chủ thể của nền kinh tế... Bởi, trong bối cảnh mới, đất nước hội nhập với việc ký kết 16 hiệp định thương mại tự do, cách mạng công nghiệp 4.0, toàn cầu hóa đang phát triển đa dạng, đồng thời, đối mặt với bảo hộ mậu dịch, nguy cơ xung đột về thương mại, rõ ràng, khu vực nông nghiệp chịu nhiều tác động với cả cơ hội và khó khăn thách thức.

DOANH NGHIỆP LÀ NÔNG CỐT

Ngành nông nghiệp Việt Nam 10 năm qua đã có bước chuyển mình mạnh mẽ, từ một nước nhập nông sản, đến nay, nông sản Việt Nam đã có mặt trên 180 quốc gia, vùng lãnh thổ, đứng thứ 2 Đông Nam Á, đứng thứ 15 trên thế giới. Tuy nhiên, một hạn chế có thể nhìn nhận rõ đó là thu hút đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn vẫn còn hạn chế. Khi mà số dân làm nông nghiệp còn quá cao, chiếm 48%; số doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp chỉ chiếm 1% tổng số doanh nghiệp, trong đó chủ yếu là doanh nghiệp quy mô nhỏ và siêu nhỏ, 90% hàng nông sản Việt Nam xuất khẩu nguyên liệu thô, chưa qua chế biến.

Ông Lê Minh Hoan, Bí thư Tỉnh ủy Đồng Tháp phân tích, trong chuỗi sản xuất để nông nghiệp nâng cao

chất lượng sản phẩm, giảm chi phí thì doanh nghiệp phải là đầu tàu; người nông dân không thể tự mình tạo ra được giá trị gia tăng, vai trò lớn phải là doanh nghiệp. Những chính sách để doanh nghiệp đầu tư trong nông nghiệp nông thôn được sự hỗ trợ, đó là gián tiếp hỗ trợ cho người nông dân, qua đó kích thích được chuỗi ngành hàng, thay đổi quy trình sản xuất trong nông nghiệp.

KHOI THÔNG "ĐIỂM NGHEN"

Là một người có nhiều năm tâm huyết và lăn lộn với sản xuất nông nghiệp, ông Võ Quan Huy (tại Long An) chia sẻ: "Điều quan trọng nhất vẫn là phải có thị trường. Bởi, hiện nay, Trung Quốc đã trồng được cây thanh long với diện tích rất lớn, sắp tới trái thanh long của chúng ta sẽ gặp nhiều khó khăn để vào thị trường này. Vì vậy, ngành chức năng cần nhanh chóng có dự báo mùa vụ, dự báo nhu cầu của nước bạn để chúng ta sản xuất thanh long mùa vụ lệch với họ, tránh tình trạng đội hàng ở biên giới như thời gian vừa qua. Bên cạnh đó, chúng ta cần xây dựng các tiêu chuẩn cho những mặt hàng có lợi thế để đủ điều kiện xuất khẩu. Đặc biệt, cần sớm sửa đổi chính sách đất đai để tạo điều kiện cho người nông dân tích tụ ruộng đất mở rộng sản xuất,

đầu tư cơ sở hạ tầng, nhà xưởng..., làm sao mỗi chủ trang trại có thể lớn mạnh, trở thành "tiểu" doanh nghiệp".

Luật Đất đai năm 2013 có những tác động tích cực, tuy nhiên việc giao đất bình quân khiến đất nông nghiệp trở nên manh mún, quy mô nhỏ, khó có thể cơ giới hóa, hiện đại hóa và tiến hành thực hiện nền sản xuất lớn (quy mô trang trại của hộ gia đình Việt Nam vào loại nhỏ nhất ở Đông Nam Á và trên thế giới).

Bản vẽ câu chuyện tích tụ đất đai trong sản xuất nông nghiệp, TS Nguyễn Đình Cung, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương cho rằng, đã đến lúc phải thực hiện tích tụ ruộng đất, từ đó thanh lý tài cơ cấu, tổ chức sản xuất theo hướng quy mô hơn, hiện đại hơn, thông minh hơn... Từ đó, tạo ra những sản phẩm có chất lượng tốt hơn đáp ứng nhu cầu trong nước và xuất khẩu. Với doanh nghiệp tích tụ, tập trung ruộng đất quy mô lớn (100ha trở lên) nên cho phép xây dựng một số các công trình kiên cố như nhà kho, nhà máy sơ chế, nhà kính... có thể nơi thời gian sử dụng đất lên đến 70 năm hoặc không quy định về thời gian sử dụng đất nông nghiệp, ông Cung chia sẻ.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc nhận định: Ngành nông nghiệp Việt Nam với mục tiêu là Top 15 nước phát triển nhất thế giới, thì cần phải chuyển từ tư duy nông nghiệp đơn thuần sang kinh tế nông nghiệp và hội nhập sâu rộng của nông nghiệp Việt Nam. Do đó, việc nhận diện thật rõ cơ hội và thách thức trong bối cảnh tình hình mới, để đề xuất các định hướng chiến lược là rất quan trọng. Điều đầu tiên là sớm khắc phục các tồn tại yếu kém trong phát triển nông nghiệp nông thôn hiện nay; chuyển đổi sang sản xuất nông nghiệp sạch, đồng thời, bổ sung cơ chế chính sách để thu hút doanh nghiệp và HTX vào nông nghiệp.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc thăm khu trồng rau thủy canh đạt tiêu chuẩn VietGap tại Lâm Đồng.

Đây cũng là trăn trở của người đứng đầu Chính phủ với mong muốn nền nông nghiệp Việt Nam phát triển mạnh mẽ hơn nữa, khẳng định được thương hiệu và vị thế trên thị trường thế giới. Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đặt câu hỏi, trong thập kỷ tới đây, nông nghiệp Việt Nam đứng ở đâu? Vị thế nông nghiệp Việt Nam đóng góp như thế nào cho xây dựng đất nước?; đồng thời nhấn mạnh, thế giới đang chuyển mình ngày một nhanh, chúng ta phải đặt ra những lợi thế so sánh đó để thành công. Phải sớm khắc phục, những tồn tại yếu kém trong phát triển nông nghiệp, nông thôn hiện nay, nhất là trong bối cảnh kỷ nguyên số 4.0

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cho rằng, vấn đề thị trường phải được đặt trước là vấn đề sản xuất để hạn chế tối đa được mùa, mất giá. Phải thay đổi tư duy, cách làm, sản xuất nông nghiệp phải bắt đầu từ nhu cầu, từ thị trường đảm bảo chất lượng, truy xuất nguồn gốc. Cùng với thúc đẩy xuất khẩu, nông nghiệp Việt cần chú trọng đến thị trường gần 100 triệu dân của Việt Nam. Mặt khác, đi liền với thị trường là vốn, hệ thống ngân hàng tiếp tục cung cấp nguồn vốn tín dụng cần thiết vào nông nghiệp, nông thôn...■

Ông Thảo Xuân Sùng, Chủ tịch BCH T.U Hội Nông dân Việt Nam **HÌNH MẪU NGƯỜI NÔNG DÂN MỚI**

Năm 2017, cả nước đã xuất khẩu nông sản đạt hơn 30 tỷ USD, thành công này có vai trò không nhỏ của người nông dân. Sở dĩ, người nông dân Việt Nam có những đóng góp đó là do Đảng, Nhà nước đã có những chủ trương, chính sách đúng đắn. Điều đó được thể hiện trong Nghị quyết 26 được Quốc hội, Chính phủ thể chế từng bước để phát huy vai trò chủ thể của giai cấp nông dân Việt Nam. Theo đó, trong thời gian tới, cần tiếp tục đẩy mạnh hơn nữa việc phát huy vai trò chủ thể của nông dân, xây dựng hình ảnh người nông dân giàu có, nông thôn thịnh vượng; xây dựng hình mẫu người nông dân mới có ý chí, tự lực tự cường vươn lên làm giàu; đoàn kết hợp tác xây dựng nông thôn mới thành công, song song với việc giữ gìn và phát huy các nét đẹp văn hóa truyền thống. Cùng với đó, tiếp tục đổi mới nội dung chương trình đào tạo, dạy nghề cho nông dân để nâng cao trình độ canh tác sản xuất theo chuỗi, nhằm đạt 3 mục tiêu nâng cao năng suất, chất lượng và giá trị sản phẩm...

**Ông Lê Đình Sơn, Bí thư Tỉnh ủy Hà Tĩnh
“CƠ HỘI VÀNG” TỪ TAM NÔNG**

Hà Tĩnh cũng như nhiều địa phương khác coi Nghị quyết 26 là cuộc “cách mạng”, là “cơ hội vàng” để phát triển tam nông nên đã thúc đẩy nhận thức của cả hệ thống chính trị, của nhân dân để triển khai nội dung trong Nghị quyết quan trọng này. Một số lĩnh vực, sản phẩm nông nghiệp hàng hóa chủ lực có bước phát triển đột phá, hướng tới nền nông nghiệp theo hướng hiện đại, bền vững. Đời sống vật chất, tinh thần của người dân nông thôn được cải thiện rõ rệt; quyền làm chủ và vai trò chủ thể được phát huy; nông dân phấn khởi, tin tưởng vào chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Diện mạo nông thôn mới thực sự khởi sắc, văn minh... Mức độ đạt chuẩn các tiêu chí nông thôn mới đều tăng lên, bình quân đạt 15,1 tiêu chí/xã (tăng 11,6 tiêu chí so cuối năm 2010). Đến nay có 115 xã đạt chuẩn (chiếm 50,2%), không còn xã dưới 10 tiêu chí, có 2 xã cơ bản đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu.

**Ông Lê Minh Hoan, Bí thư Tỉnh ủy Đồng Tháp
“HỘI QUÁN NÔNG DÂN”**

Vai trò của người nông dân cần được là chủ thể và chính họ cũng nhận thức được vai trò của mình trong phát triển nông nghiệp, nông thôn. Đồng Tháp đã có sáng kiến tổ chức nhiều không gian sinh hoạt để nông dân có điều kiện giao lưu, trao đổi kinh nghiệm sản xuất, chia sẻ những khó khăn trong cuộc sống và nâng cao nhận thức, đó là mô hình “Hội quán nông dân”. Thành phần tham dự gồm rất nhiều “nhà” như nông dân, doanh nghiệp, chuyên gia, nhà khoa học... Không gian sinh hoạt ngay tại sân nhà nông dân nên rất đầm ấm, gần gũi, bà con có thể tranh thủ thời gian tham gia. Nhờ tham gia sinh hoạt trong “Hội quán nông dân”, cộng đồng dân cư tại khu vực đó cũng gần gũi, hòa đồng hơn, nhiều mâu thuẫn, hiềm khích dần được xóa bỏ, bà con đoàn kết cùng nhau làm ăn, tăng thu nhập. Đặc biệt là phong trào thành lập, phát triển các hợp tác xã được phát triển rất mạnh ở Đồng Tháp, bà con tham gia rất sôi nổi.

**TS Đặng Kim Sơn
THỨC ĐẨY LIÊN KẾT NÔNG NGHIỆP**

Hiện nay, hạ tầng cho vùng sản xuất nông sản đang là điểm yếu của nền sản xuất nông nghiệp Việt Nam. Hai vùng chuyên canh nông nghiệp chính của cả nước là ĐBSCL và Tây Nguyên không có hàng không chuyên dụng cho nông nghiệp, hoàn toàn không có đường sắt và hầu như không có đường cao tốc kết nối với TP Hồ Chí Minh. Các dịch vụ hỗ trợ và hậu cần khác cho nông nghiệp cũng không tập trung ở các vùng chuyên canh nông nghiệp làm hạn chế khả năng cạnh tranh của nông sản. Phát triển công nghiệp trên địa bàn nông thôn, tạo việc làm, thu nhập cho lao động ở ngay nông thôn để lao động nông nghiệp “ly nông bất ly hương”, không di cư ra đô thị. Cách tốt nhất là tạo ra một mô hình kinh tế liên kết, trong đó các ngành công nghiệp, dịch vụ gắn bó mật thiết với sản xuất nông nghiệp, tạo ra giá trị gia tăng mới, tăng năng suất, khả năng cạnh tranh của nông sản ■

THIÊN BÌNH (ghi)

LUẬT MỚI

và “NHỮNG ĐIỀU LẠ TAI”

■ CẨM HÀ

Hai đạo luật quan trọng với nhà nông: Luật Trồng trọt và Luật Chăn nuôi vừa được Quốc hội biểu quyết thông qua trước khi bế mạc Kỳ họp thứ 6. Nhưng trước khi “bấm nút”, đã có những tranh luận khá sôi nổi, đặc biệt là với Luật Chăn nuôi, khi có những quy định được cho là “lạ tai” trong các đạo luật này.

ÍT CÙNG SẼ ĐƯỢC BÌNH ĐẲNG!

Tại phiên thảo luận về dự án luật này, có 3 loài động vật được nhiều vị ĐBQH nhắc đến. Đó là chim yến, ong và hươu sao.

Trong khi hai loài vật nuôi mới là chim yến và ong đã được “đăng ký hộ khẩu” thì hươu sao đã được

ĐB Trần Đình Gia (Hà Tĩnh) bảo vệ quyền lợi. Ông lý giải, hươu sao là đối tượng vật nuôi tương tự như đối với chim yến và ong mật. Loài vật nuôi này đã được người dân thuần dưỡng, gây nuôi lâu đời, khoảng 300 năm và là vật nuôi có quần thể lớn. Không chỉ ở Hà Tĩnh và Nghệ

Nuôi chim yến.

Đến nay đã có hơn 20 tỉnh thành trên cả nước tổ chức chăn nuôi hươu.

An, mà đến nay đã có hơn 20 tỉnh thành trên cả nước tổ chức chăn nuôi hươu. Ở nhiều địa phương, đàn hươu có số lượng còn lớn hơn cả đàn trâu, bò. “Huyện Hương Sơn (Hà Tĩnh) có 32.000 con hươu, trong khi đó chỉ có 30.000 con cả trâu và bò. Tổng đàn hươu của cả tỉnh Hà Tĩnh có trên 50.000 con, cho giá trị kinh tế cao... Đề nghị cho con hươu một vị trí trong cộng đồng vật nuôi, như ong mật và chim yến”, ĐB Trần Đình Gia phát biểu.

Rút cuộc, tiếp thu ý kiến xác đáng của ĐBQH, Luật đã được bổ sung Điều 67 về quản lý chăn nuôi hươu sao.

Trong khi đó chim yến và ong, dù đã có mặt chính thức trong dự thảo luật, nhưng vẫn mờ nhạt và

có điểm chưa hợp lý. ĐB Trần Thị Hoa Ry (Bạc Liêu) đề nghị quy định cụ thể là hơn về địa điểm được nuôi chim yến. Trong trường hợp đã có cơ sở nuôi chim yến trước khi Luật Chăn nuôi có hiệu lực thì đề nghị cho duy trì từ 5 - 7 năm mới thực hiện quy định mới nhằm bảo vệ quyền lợi cho người chăn nuôi.

ĐB Bùi Thanh Tùng (Hải Phòng) lưu ý, nuôi chim yến được coi là một loại hình nuôi có điều kiện nhưng dự thảo không đề cập các điều kiện cần đáp ứng đối với các cơ sở nuôi chim yến mà giao cho Chính phủ quy định chi tiết, tiềm ẩn nguy cơ tạo ra xung đột về mặt pháp lý khi giao cho Chính phủ quy định những nội dung về điều kiện chăn nuôi đối với các địa bàn, khu vực đã bị cấm...

Đến nhỏ bé như ong cũng không bị lãng quên. Đến từ cao nguyên đá Hà Giang, ĐB Hầu Văn Lý chia sẻ, ở vùng này có một giống ong thuần chủng, do người dân địa phương đã thuần hóa rất lâu đời, trở thành giống ong bản địa, chuyên lấy mật từ hoa bạc hà là hoa tự nhiên. Mùa này là mùa rất khan hiếm nước, khô cằn, tạo ra sản phẩm mật ong bạc hà đạt chất lượng rất cao, rất nổi tiếng. Cùng với nổi tiếng nên có rất nhiều cá nhân, tổ chức đưa giống ong Ý đến nuôi. Giống ong Ý rất to, bay rất xa, khỏe, cắn chết ong địa phương, đồng nghĩa với việc cứ mỗi một mùa như thế, dân ong của địa phương sẽ đi di. Cơ hội nhỏ nhoi để thực hiện xóa đói, giảm nghèo của người dân tộc ở vùng này bị tước mất...

Những đề nghị hợp lý này sau đó đã được Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Nguyễn Xuân Cường, đại diện cơ quan soạn thảo đồng tình. Dự thảo luật cũng đã thể hiện rõ nét hơn. "Về con ong mật, phải giải thích rõ việc này. Nay mai Bộ Khoa học và Công nghệ phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn sẽ hướng dẫn rõ trong chỉ dẫn địa lý, không giải trong luật này, nhưng phải giải thích ở đây", Bộ trưởng Bộ NN&PTNT cam kết.

ĐỐI XỬ NHÂN ĐẠO VỚI VẬT NUÔI
Tuy được bổ sung các nội dung

Luật Chăn nuôi được thông qua với 93,61% đại biểu tán thành, có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2020, gồm 08 chương, 83 điều. Luật quy định cụ thể về công tác quản lý giống và sản phẩm giống vật nuôi; thức ăn chăn nuôi; điều kiện cơ sở chăn nuôi, xử lý chất thải chăn nuôi; chăn nuôi động vật khác; đối xử nhân đạo với vật nuôi; quản lý nhà nước về chăn nuôi.

Báo cáo giải trình của UBTVQH được trình bày ngay trước khi Quốc hội biểu quyết thông qua dự Luật cho biết, Dự thảo Luật Chăn nuôi đã được nghiên cứu rất kỹ và tiếp thu ý kiến của các cơ quan đại diện và Đại sứ của một số nước để đảm bảo phù hợp với các văn kiện của Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) mà Quốc hội vừa thông qua vào ngày 12.11.2018.

Luật Chăn nuôi có hiệu lực thi hành từ 01.01.2020

điều chỉnh mới, cần có sự cân nhắc kỹ hơn nhưng những điều khoản về đối xử nhân đạo với vật nuôi mới chính là những quy định khiến nhiều người, kể cả các nhà lập pháp, thấy lạ, thậm chí có phần "hơi sốc". Mặc dù nhìn nhận đây là quy định thể hiện tính nhân đạo của con người đối với vật nuôi, song những điều khoản như "phải có biện pháp gây ngắt vật nuôi trước khi giết mổ" được coi là khó thực hiện và tính khả thi, nhất là khi lực lượng kiểm tra của nhà nước đối với hoạt động này khá mỏng, dễ dẫn đến vấn đề không kiểm soát được và rất khó chế tài việc sử dụng biện pháp gây ngắt.

ĐB Trần Thị Hoa Ry (Bạc Liêu) thẳng thắn phát biểu tại hội trường rằng, bà hoàn toàn đồng tình việc đối xử nhân đạo với vật nuôi, nhưng vật nuôi đem đi giết mổ mà yêu cầu "hạn chế gây sợ hãi, đau đớn" là vô lý và sẽ rất khó thực hiện. Người

đứng đầu ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cũng thừa nhận rằng cần có sự giải thích thêm ở những văn bản dưới luật để không chỉ đảm bảo tính khả thi của quy định mà còn để đảm bảo đáp ứng các quy định về xuất khẩu vào các thị trường có sự kiểm soát rất chặt chẽ. Nhưng những quy định theo hướng này là rất cần thiết - ông nhấn mạnh khi trao đổi thêm với phóng viên bên hành lang kỳ họp - "nếu muốn cùng đi với thế giới", trước mắt là thỏa mãn các hiệp định thương mại thế hệ mới, đáp ứng các tiêu chuẩn thực phẩm Halal để có thể xâm nhập thị trường rộng lớn và mới mẻ của các quốc gia Hồi giáo...

Quả thực, đã đến lúc cần nhìn rộng, nhìn xa và tiếp nhận những điều mới mẻ. Những người nông dân chất phác cũng không thể từ chối "làn gió hội nhập thời 4.0" được nữa■

CHỜ BƯỚC TIẾN

MẠNH MẼ

TỪ NGÀNH HÀNG LÚA GẠO ■ PHỤ LI

HOẠT ĐỘNG XUẤT KHẨU GẠO TỪ TRƯỚC ĐẾN NAY VẪN CÒN NHIỀU THÀNH TỰU ĐÁNG KỂ, SONG CŨNG CÒN KHÔNG ÍT NHIỀU ĐIỂM NGHÈN TRONG CƠ CHẾ QUẢN LÝ, ĐIỀU HÀNH. VỚI VIỆC NGHỊ ĐỊNH 107/2018/NĐ-CP VỪA ĐƯỢC CHÍNH PHỦ BAN HÀNH NHẪM THAY THẾ CHO NGHỊ ĐỊNH 109/2010/NĐ-CP VỀ KINH DOANH XUẤT KHẨU GẠO, HỨA HẸN SẼ GIÚP HOẠT ĐỘNG NÀY TRONG THỜI GIẠN TỐI DIỄN RA SÔI ĐỘNG HƠN DO CÓ SỰ THAM GIA CỦA NHIỀU DOANH NGHIỆP "MỚI", THEO ĐÓ, NGÀNH HÀNG LÚA GẠO NHIỀU KHẢ NĂNG SẼ CÓ NHIỀU BƯỚC TIẾN MẠNH MẼ.

NƠI RỘNG CỦA CHO DOANH NGHIỆP THAM GIA THỊ TRƯỜNG

Trước đây, theo Nghị định 109/2010/NĐ-CP, các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo phải đáp ứng những điều kiện như có ít nhất một kho chuyên dùng với sức chứa tối thiểu 5.000 tấn thóc; có ít nhất một cơ sở xay, xát thóc, gạo với công suất tối thiểu 10 tấn thóc/giờ, phù hợp quy chuẩn chung do Bộ NN&PTNT ban hành. Đặc biệt, các kho chứa, cơ sở xay, xát này phải thuộc sở hữu của thương nhân và phải nằm trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có thóc, gạo hàng hóa xuất khẩu hoặc có cảng biển quốc tế có hoạt động xuất khẩu thóc, gạo tại thời điểm thương nhân đề nghị cấp Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo.

Ràng buộc vừa nêu đã loại không ít doanh nghiệp khỏi "cuộc chơi", đặc biệt là các doanh nghiệp quy mô vừa và nhỏ. Đơn giản, không phải doanh nghiệp nào cũng đủ tiềm lực tài chính để đầu tư kho chứa, cơ sở xay, xát một cách quy mô, phù hợp

quy chuẩn chung của Bộ cho riêng mình. Mặt khác, cho dù có khả năng xây dựng nhà kho và cơ sở xay, xát thì doanh nghiệp cũng đã bị tiêu hao một lượng vốn nhất định. Nếu không bị "vòng kim cô" kiểm tỏa, phần vốn này được đưa vào "quay vòng" hẳn sẽ sinh ra nhiều lợi nhuận hơn. Như vậy, thay vì tham gia kinh doanh xuất khẩu gạo, doanh nghiệp trở nên thối mệ hơn, giúp đồng vốn của họ luôn được lưu thông chứ không bị "chôn" quá nhiều vào cơ sở vật chất.

Nghị định 107/2018/NĐ-CP vừa được ban hành đã cởi bỏ nút thắt này. Theo đó, các kho chứa, cơ sở xay, xát có thể thuộc sở hữu của thương nhân hoặc do thương nhân thuê của các tổ chức, cá nhân khác, có hợp đồng thuê bằng văn bản theo quy định của pháp luật với thời hạn thuê tối thiểu 5 năm. Như vậy, với việc cho phép được thuê kho hay cơ sở xay, xát thì áp lực tài chính đối với các doanh nghiệp tham gia xuất khẩu gạo đã được giảm đi đáng kể.

Không những vậy, điều này còn giúp tận dụng triệt để cơ sở vật chất sẵn có từ các tổ chức hay cá nhân vốn chỉ chuyên kinh doanh kho bãi, xay xát chứ không trực tiếp xuất khẩu gạo.

Nghị định 107/2018/NĐ-CP cũng bãi bỏ các quy định vốn gây bất lợi đối với các thương nhân xuất khẩu gạo trước đây như bỏ giá sàn xuất khẩu, bỏ quy định đăng kí hợp đồng xuất khẩu gạo tại Hiệp hội Lương thực Việt Nam, bỏ quy định phải có sản ít nhất lượng gạo bằng 50% lượng gạo trong hợp đồng xuất khẩu đăng kí... Những điều này được dẫn trong ngành đánh giá sẽ giúp giảm đáng kể thời gian, chi phí cho doanh nghiệp, qua đó giúp giảm giá thành, nâng cao tính cạnh tranh của sản phẩm và của doanh nghiệp.

ĐIỀU HÀNH SÁT THỰC TIỄN HƠN

Mặc dù vẫn còn một số ràng buộc nhất định nhưng nhìn chung, Nghị định 107/2018/NĐ-CP đã đơn giản hóa khá nhiều về điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo. Đặc biệt, đối với các doanh nghiệp đang có ý định chỉ chuyên xuất khẩu các sản phẩm gạo cao cấp thì nghị định mới hẳn sẽ đem đến cho họ sự hứng khởi không hề nhỏ. Theo đó, các thương nhân chỉ xuất khẩu gạo hữu cơ, gạo đỏ, gạo tăng cường vi chất dinh dưỡng sẽ không cần phải có Giấy chứng nhận kinh doanh xuất khẩu gạo cũng như các quy định về kho chứa hay cơ sở xay, xát; không cần phải thực hiện

dự trữ lưu thông. Đây thực sự là quyết sách đi sát và phù hợp với thực tiễn.

Trên thực tế, các loại gạo cao cấp này ngày càng được thị trường ưa chuộng và đem lại giá trị kinh tế cao. Tuy nhiên, sản lượng của chúng hiện chưa thể nhiều như các loại gạo thông thường khác. Do đó trước đây, việc xuất khẩu gần như nằm trong tay các doanh nghiệp vốn bao sân, tức cung cấp tất tần tật các loại gạo từ phẩm cấp thấp đến cao cấp. Các doanh nghiệp yếu vốn hơn, dù có đầu ra cho sản phẩm gạo cao cấp cũng đành bỏ qua vì nguy cơ thu chẳng bù chi nếu phải đáp ứng các yêu cầu về kho chứa hay cơ sở xay, xát. Với điều chỉnh của nghị định mới, đã mở ra cơ hội làm ăn cực thông thoáng cho các doanh nghiệp đang có ý định chỉ chuyên vào dòng gạo cao cấp này.

Cũng cần nhắc lại Chiến lược phát triển thị trường xuất khẩu gạo của Việt Nam giai đoạn 2017 - 2020 và định hướng đến năm 2030 là sẽ giữ ổn định về xuất khẩu gạo và tăng dần chất lượng gạo. Theo đó, tỉ trọng đến năm 2020 sẽ điều chỉnh sản lượng gạo trắng cấp thấp và trung bình còn dưới 20%, gạo trắng cấp cao khoảng 25%. Nỗ lực nâng tỉ lệ gạo thơm, gạo đặc sản, gạo japonica lên 30%, gạo nếp lên 20% và sản phẩm gạo có tỉ lệ gia tăng khác là khoảng 5%. Đến 2030, sẽ giảm gạo trắng cấp thấp và trung bình xuống còn 10%, gạo trắng phẩm cấp cao là 15%. Gia tăng tỉ lệ gạo thơm, gạo đặc sản, japonica lên 40%, gạo nếp 25% và sản phẩm gạo có giá trị gia tăng khác là 10%.

So với năm 2016, gạo chất lượng cao xuất khẩu của Việt Nam hiện đã tăng 21%. Trong thời gian tới, với những thông thoáng hơn về cơ chế, chính sách của Nghị định 107/2018/NĐ-CP vừa ban hành, khả năng sẽ xuất hiện thêm nhiều doanh nghiệp nữa tham gia vào phân khúc gạo cao cấp. Qua đó, góp phần thúc đẩy ngành hàng lúa gạo Việt Nam đi đúng mục tiêu đề ra. Điều này cũng đồng nghĩa ngành lúa gạo sẽ còn có những đóng góp đáng kể hơn nữa cho sự phát triển chung của nền kinh tế đất nước ■

"DU HỌC" LÀM NÔNG

■ NINH GIANG

Nền nông nghiệp tại Đà Lạt - Lâm Đồng hiện nay năm qua đã có những bước phát triển rõ nét nhờ áp dụng những tiến bộ khoa học kỹ thuật mới trên thế giới.

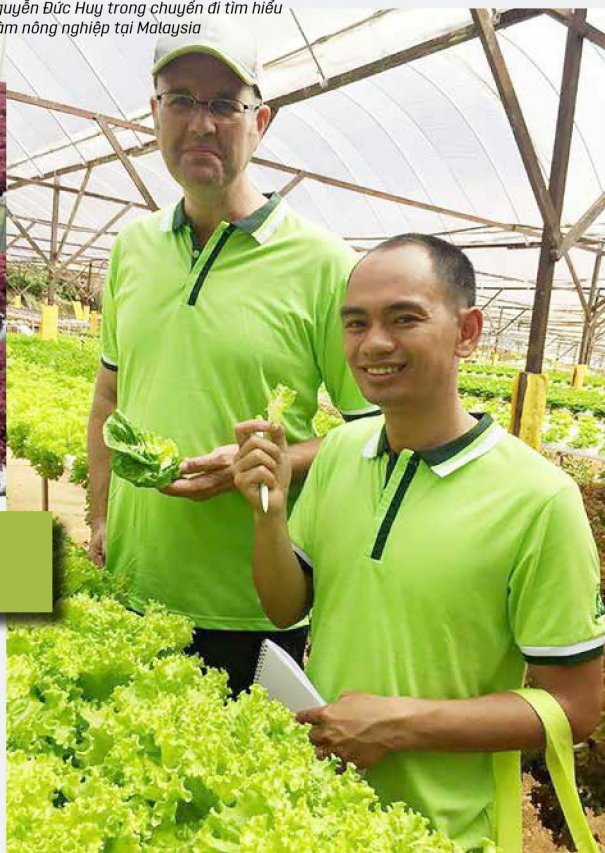
Vừa trở về từ Australia, anh Nguyễn Đức Huy, Giám đốc HTX dịch vụ nông nghiệp tổng hợp Thủy canh Việt (phường 9, TP Đà Lạt) hào hứng kể: "Australia là một quốc gia có nền nông nghiệp phát triển bậc nhất thế giới. Tôi đã học được nhiều điều mới mẻ sau chuyến đi này". Chàng nông dân cho biết mật độ những chuyến đi học tập kinh nghiệm sản xuất nông nghiệp của anh đang ngày càng dày. Nhờ vậy, anh trở thành một trong những nông dân trẻ, tiêu biểu của Đà Lạt trong việc đưa công nghệ ứng dụng hiện đại vào sản xuất nông nghiệp, với 2ha

đất trồng cà chua, dâu tây, rau xà lách, dưa leo áp dụng phương thức trồng thủy canh, giá thể, chăm sóc, kiểm soát dịch bệnh trên cây trồng thông qua từng cơn "chip" kết nối với máy tính... Đây là kết quả của nhiều năm tìm tòi, học hỏi từ những chuyên đi nước ngoài.

Những năm gần đây, năm nào anh Huy cũng dành thời gian đi qua một quốc gia nào đó để "học". Năm 2008, khi đang còn là sinh viên đại học, anh Huy đã có cơ hội đi một số nước trong khu vực để tham quan mô hình nông nghiệp. "Những chuyến đi về sau, tôi bắt đầu đi sâu tìm hiểu cách thức người ta làm nông nghiệp như thế nào, không tập trung vào sự "hào nhoáng" của những mô hình mà dành nhiều thời gian tìm hiểu về sự hiệu quả của những nơi mình đi qua", anh chia sẻ.

Anh Nguyễn Đức Huy trong chuyến đi tìm hiểu cách làm nông nghiệp tại Malaysia

Hiện nay, không chỉ những nông dân trẻ như anh Huy mới quan tâm đến công nghệ ứng dụng trong nông nghiệp, những hộ dân dù có nhiều năm sản xuất ổn định bằng cách làm truyền thống nhưng thông qua các chuyến đi cũng "mở mang" tầm nhìn. Ông Bùi Ngọc Cung (48 tuổi, xã Lạc Lâm, huyện Đơn Dương) có hơn 30 năm làm nông nghiệp nhưng năm 2014, ông đăng ký đi Malaysia học tập kinh nghiệm làm nông nghiệp công nghệ cao, sau khi về nước ông mạnh dạn đầu tư đồng bộ hệ thống nhà kính 4.000m². "Cao nguyên

Cameron (Malaysia) có điều kiện khí hậu tương đồng như ở Lâm Đồng, điều kiện địa hình thậm chí còn khó khăn hơn do đất đai có độ dốc lớn, bị chia cắt nhưng người dân tại đó vẫn đưa nhiều công nghệ vào áp dụng, nhất là hệ thống nhà kính trồng các loại rau, quả", ông Cung nhận xét. Hiệu quả kinh tế từ cách làm mới thể hiện rõ rệt qua việc năng suất tăng cao nên đến năm 2015, ông Cung đầu tư hơn 1 tỷ đồng làm tiếp các loại dưa leo baby, cà chua cherry đem bán cho các hệ thống siêu thị,

chuỗi cửa hàng rau sạch. Cùng với một phần diện tích rau ngoài trời tổng cộng khoảng 1ha sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, trung bình mỗi năm thu về gần 200 tấn nông sản, giá trị khoảng 2 tỷ đồng, thu nhập vượt trội so với những năm trước.

Hàng năm tỉnh Lâm Đồng thường tổ chức các đoàn cho người dân đi tham quan, học tập kinh nghiệm sản xuất nông nghiệp từ các nước trong khu vực. Vừa qua, 14 hộ nông dân điển hình tiên tiến, sản xuất giỏi của tỉnh Lâm Đồng đã có chuyến học tập tại Nhật Bản, nhiều thành viên trong đoàn đều nhận thấy ở Nhật Bản phát triển sản xuất có chọn lọc, nâng cao chất lượng nông sản, cụ thể là đẩy mạnh sản xuất những sản phẩm có nhu cầu tiêu thụ ngày càng cao và giảm sản xuất những nông phẩm có sức tiêu thụ kém. Bên cạnh đó, lao động trong nông nghiệp giảm xuống khoảng 50%, song năng suất lao động lại tăng lên đáng kể nhờ tăng cường cơ giới hóa và cải tiến quy trình kỹ thuật. Các ngành thực phẩm chế biến phát triển giúp cho người dân sống ở nông thôn có nhiều việc làm.

Ông Đa Cát Đình, Chủ tịch Hội Nông dân tỉnh Lâm Đồng cho rằng, những chuyến đi nước ngoài tìm hiểu cách thức làm nông nghiệp do nhà nước tổ chức thì chi phí sẽ chia đều (thông thường người dân sẽ đóng góp từ 30 - 50% chi phí) để người dân có trách nhiệm học tập nghiêm túc. Ngoài ra, những tổ chức, công ty cung ứng giống, kỹ thuật cũng thường xuyên đưa khách hàng (hộ nông dân) sang những quốc gia khác, vừa là cách để người dân có cơ hội tìm hiểu trực tiếp những mô hình hay, vừa là cách những đơn vị đó phân phối sản phẩm công nghệ ra thị trường một cách nhanh nhất. Chính nhờ vậy mà những năm gần đây việc ứng dụng công nghệ mới vào làm nông nghiệp tại Đà Lạt - Lâm Đồng có nhiều bước phát triển nhanh chóng ■

CHƯƠNG TRÌNH CẦU NÔNG THÔN BẮT ĐẦU TRIỂN KHAI TẠI AN GIANG

Nguyễn Chủ tịch Nước Trương Tấn Sang cùng các thành viên tham gia đoàn bàn bạc xác định vị trí xây dựng cầu.

đại diện một số doanh nghiệp. Huyện An Phú là huyện biên giới tiếp giáp với nước bạn Campuchia, chịu sự chi phối của 3 nhánh sông: sông Hậu, sông Bình Di và sông Châu Đốc chạy song song tạo nên cửa lao An Phú ở giữa. Đời sống người dân nơi đây còn rất nhiều khó khăn do hệ thống cầu đường không đảm bảo. Kết thúc chuyến khảo sát, đoàn đã thống nhất một số nội dung: sẽ vận động xây dựng tại An Phú một số cầu, tổng trị giá dự kiến khoảng trên 10 tỷ đồng. Các cơ quan có liên quan của huyện An Phú và tỉnh An Giang sẽ tiến hành nhanh chóng các thủ tục còn lại để hoàn thành các cây cầu trước mùa mưa lũ năm 2019. Như vậy, sau Long An, Đồng Tháp, Chương trình Cầu Nông thôn do Tạp chí Nông thôn Việt phát động, đã bắt đầu triển khai tại tỉnh An Giang, nhằm hoàn thành mục tiêu phủ hệ thống cầu nông thôn vùng biên giới tại các tỉnh khu vực ĐBSCL.

C.Q

HUYỆN CẢN GIUỘC KHÁNH THÀNH 10 CÂY CẦU MỚI

Nguyễn Chủ tịch Nước Trương Tấn Sang chụp ảnh lưu niệm tại cầu Tân Đại cùng các đại biểu, người dân địa phương.

Sáng 30.11, UBND huyện Cản Giuộc đã tổ chức lễ khánh thành 10 công trình cầu giao thông nông thôn trên địa bàn huyện do Nguyễn Chủ tịch Nước Trương Tấn Sang vận động tài trợ và chương trình Văng trắng có nhạc lần thứ 197 của Đài Truyền hình TP HCM ủng hộ. Tham dự buổi lễ có Nguyễn Chủ tịch nước Trương Tấn Sang; ông

Trương Hòa Bình - Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ và đại diện lãnh đạo tỉnh Long An; đại diện các sở ngành, doanh nghiệp tài trợ. 10 cầu giao thông nông thôn được khánh thành có tổng vốn đầu tư 9,393 tỷ đồng với sự tham gia tài trợ của các doanh nghiệp: CT CP Hàng không Vietjet, HDBank, CT CP Bất động sản Điện lực Sài Gòn Vina, CT CP Ô tô Trường Hải, CT CP Kinh doanh Địa ốc Him Lam, VietinBank, CT CP Thực phẩm Dinh dưỡng Nutifood Bình Dương, CT TNHH MTV Yến Sào Cao Viên, Hội từ thiện Chen-Yung Việt Nam, CT Cổ phần Đầu tư và Phát triển Nông nghiệp công nghệ cao Long An...

KHÁNH THÀNH NHÀ MÁY CHẾ BIẾN THỨC ĂN CHĂN NUÔI TỰ ĐỘNG LỚN NHẤT VIỆT NAM

Ngô thị chủ cắt băng khánh thành nhà máy

Sáng 24.11, Công ty TNHH Thức ăn chăn nuôi Việt Thắng đã tổ chức lễ khánh thành nhà máy thức ăn chăn nuôi tại huyện Bến Lức, tỉnh Long An. Tham dự lễ khánh thành có nguyên Chủ tịch nước Trương Tấn Sang, ông Trương Vĩnh Trọng - nguyên Phó Thủ tướng Chính phủ, đại diện Bộ NN&PTNT, Bộ Kế hoạch Đầu tư cùng đại diện lãnh đạo các tỉnh Long An, Tiền Giang, Bến Tre, An Giang...

Nhà máy có công suất thiết kế đạt 600.000 tấn/năm trên khuôn viên đất diện tích 68.000m² tại lô P, Khu CN Nhứt Chánh, xã Nhứt Chánh, Bến Lức, Long An với tổng mức đầu tư 35 triệu USD. Ông Võ Minh Đại Vũ - Giám đốc CT Việt Thắng cho biết: Nhà máy được chú trọng đầu tư các công nghệ tiên tiến hàng đầu trong ngành, cung cấp bởi các đối tác lớn: Buhler (Thụy Sĩ), Andritz, Skilold (Đan Mạch), Siemer (Đức), Premier Kronos (Canada)... vận hành hoàn toàn tự động với mỗi ca sản xuất chỉ cần 6 nhân viên trong 8 giờ cho ra được 800 tấn sản phẩm.

Theo Thứ trưởng Bộ NN&PTNT Phùng Đức Tiến, tỉ trọng về sản lượng thức ăn chăn nuôi của các doanh nghiệp trong nước chỉ mới chiếm khoảng 40% mặc dù số lượng nhà máy thức ăn chăn nuôi của doanh nghiệp trong nước gấp gần 3 lần so với các doanh nghiệp FDI. Do vậy, nhà máy thức ăn chăn nuôi Việt Thắng Long An đi vào hoạt động sẽ góp phần thay đổi tương quan bất cập nêu trên. Ông Dương Ngọc Minh, Chủ tịch HĐQT CT Việt Thắng cho biết: Trong 2 năm đầu, công ty sẽ bỏ lỗ 100 tỷ đồng cho hoạt động sản xuất thức ăn chăn nuôi nhằm góp phần điều chỉnh lại ngành chăn nuôi tại Việt Nam, tạo sự cạnh tranh để giảm giá thành, mang lại lợi ích cho người nông dân chăn nuôi.

SONG THUY

THÙY DUNG

Lời tòa soạn: Nhân dịp tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn (gọi tắt là Tam nông), Tạp chí Nông thôn Việt giới thiệu đến bạn đọc bài viết về ông Hồ Xuân Hùng – Nguyên Thứ trưởng Bộ NN&PTNT, Chủ tịch Tổng hội NN&PTNT – người đã gắn bó với công cuộc thực hiện Nghị quyết này từ những ngày đầu tiên, được đăng trên báo Nhân dân điện tử.

NGƯỜI NẶNG LÒNG VỚI

sự nghiệp “TAM NÔNG”

■ HÀ HỒNG HÀ

Nghị quyết về nông nghiệp, nông dân và nông thôn đã thực hiện được 10 năm và chứng tỏ hiệu quả tích cực trên mỗi cánh đồng, vườn cây, thôn, xóm. Để Nghị quyết ra đời và đi vào cuộc sống, không thể không nhắc tới những đóng góp thầm lặng nhưng mang tính quyết định của các chuyên gia hoạch định chính sách.

NGHĨ LỚN, NHÌN XA, SUY XÉT KỸ

Khách ngồi chưa ấm chỗ, ông Hồ Xuân Hùng đã dặn dò: Đừng viết gì về cá nhân mình nhé. Tôi hiểu ý tứ sâu xa của ông Chủ tịch Tổng hội Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam, phần vì ông không phải kiểu người thích phô trương, phần vì kết quả công việc là tập hợp trí tuệ tập thể.

Sinh ra ở vùng quê Diễn Hồng, huyện Diễn Châu, tỉnh Nghệ An, năm 1970, ông Hồ Xuân Hùng nhập ngũ và chiến đấu ở chiến trường miền nam đến năm 1976, sau đó đi học đại học. Năm 2000, ông rời ghế Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An, ra Hà Nội tham gia vào đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, tham mưu xây dựng chính sách. Sáu năm sau, ông chuyển về làm Thứ trưởng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn. Kể từ đó, sự nghiệp của ông gắn với nông thôn mới (NTM).

Với ông Hùng và nhiều người

khác, khoảng thời gian cũng nhau tham mưu xây dựng Đề án “Vấn đề nông nghiệp, nông dân, nông thôn” đọng lại nhiều cảm xúc khó quên. Ông được giao làm Tổ trưởng Tổ thư ký, giúp việc cho Tổ biên tập xây dựng Đề án trình Trung ương xem xét ban hành Nghị quyết số 26 - NQ/TW khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn. Ông nhớ những cán bộ tham gia vào Tổ thư ký hồi ấy đều là vụ trưởng, phó vụ trưởng, chuyên viên của các bộ, ngành, có kinh nghiệm tham gia các hoạt động cấp quốc gia và quốc tế, có khả năng phân tích, dự báo chính xác. Đội ngũ chuyên gia giúp việc trực tiếp cho Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Nguyễn Sinh Hùng, Bộ trưởng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Cao Đức Phát. Với tầm nhìn vượt thời gian, đội ngũ lãnh đạo, chuyên gia đã nâng tầm tư duy, xem xét vấn đề tam nông dưới lăng kính công nghiệp hóa và đô thị hóa.

Nông thôn

đấy, nhưng người thành phố cũng về ở, hôm nay là nông thôn, ngày mai là đô thị, cho nên cái gì cũng phải tính đến mấy chục năm sau. Các chuyên gia như ông Phạm Quốc Doanh, lúc ấy là Phó Vụ trưởng Vụ Nông nghiệp (Văn phòng Chính phủ), ông Trần Công Kích, Phó Vụ trưởng Vụ Kinh tế (Văn phòng Trung ương Đảng)... đóng góp nhiều ý kiến giá trị trong quá trình soạn thảo Đề án. Có những cuộc họp bàn về nội dung Đề án diễn ra gay gắt vì luận cứ nhiều ý kiến, góc nhìn khác nhau. Đồng chí Nguyễn Sinh Hùng, Phó Thủ tướng Thường trực, Trưởng Ban chỉ đạo xây dựng Đề án lúc ấy rất quyết đoán cho nên công việc thuận lợi hơn.

Về hưu đã nhiều năm, ông Hùng vẫn giữ gìn cẩn thận những tài liệu liên quan đến quá trình soạn thảo Đề án về tam nông, vẫn nhớ như in những lời tâm huyết của các đồng

chỉ lãnh đạo Đảng, Nhà nước trong các cuộc họp bàn xây dựng Nghị quyết. Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Nguyễn Sinh Hùng có lần nhắc nhở ngành nông nghiệp: Chúng ta đều sinh ra từ bờ tre, gốc rạ. Phần lớn cán bộ của Đảng đều là con em của nông dân chứ đâu. Làm được cái gì thì phải làm. Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết thì giục giã: Nông dân chúng ta cực lắm, nghèo lắm, khổ lắm, chúng ta lo được cái gì thì phải lo. Thời điểm ấy, nghe những lời nói đầy trăn trở và trách nhiệm của lãnh đạo cấp cao, ông Hùng và đội ngũ chuyên gia như được tiếp thêm động lực làm việc với quyết tâm cao hơn. Họ tự hào vì được đóng góp trí tuệ, sức lực nhỏ bé của mình vào một Nghị quyết quan trọng của Đảng.

ĐAU ĐẦU VỚI NÔNG THÔN TRUYỀN THỐNG

Sau khi Nghị quyết được ban hành bốn tháng, Bộ Chính trị quyết định thành lập Ban Chỉ đạo chương trình xây dựng NTM do đồng chí Trương Tấn Sang, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư làm Trưởng ban. Quyết định này đã tạo ra sức bật cho phong trào xây dựng NTM trên khắp đất nước. Lần này, ông Hùng lại được giao làm Tổ trưởng Tổ giúp việc cho Ban chỉ đạo, có nhiệm vụ tìm bằng được câu trả lời: Làm NTM thì làm như thế nào, ai làm và hết bao nhiêu tiền, từ đó đề ra các tiêu chí xây dựng NTM. Từ khi chuẩn bị cho Nghị quyết của Trung ương đến khi triển khai Nghị quyết, các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị, lãnh đạo các bộ, ngành và chuyên gia hăng hái về các địa phương để nắm thực tế. Mỗi chuyên công tác lại bật ra nhiều chuyện. Lãnh đạo

xã Thanh Chấn (Điện Biên), một trong 11 xã được chọn làm điểm có ý kiến: "Chúng em chẳng làm NTM đâu, nếu các bác cho chúng em con đường mới thì chúng em làm, đường sá lầy lội bà con vất vả lắm". Lãnh đạo các tỉnh Nam Bộ khi ra tham quan mô hình xã Hải Đường (Nam Định) rất thích thú với cảnh quan trên bến dưới thuyền, vườn cây ao cá đậm đà không gian nông thôn...

Ban Chỉ đạo Xây dựng mô hình điểm của Trung ương rất khẩn trương định hướng quá trình xây dựng NTM. Quan điểm nhất quán là dân làm chủ, dân làm cho dân, hệ thống chính trị, các doanh nghiệp đồng hành cùng người dân. Cơ cấu nguồn lực được xác định là 40% từ ngân sách các cấp, 10% người dân đóng góp, 30% vay ngân hàng, 20% do doanh nghiệp đầu tư. Làm NTM không chỉ cho nông thôn, mà cho cả cư dân đô thị. Thế là cả nước đồng loạt làm. Những năm tháng sau đó, xã nào được công nhận đạt chuẩn NTM đều mời con em xa quê về dự hội. Đó chính là nguyên nhân sâu xa khiến Nghị quyết tam nông nhanh chóng đi vào cuộc sống, tạo chuyển biến sâu rộng trong một thời gian ngắn.

Giờ ở tuổi 67, ông Hồ Xuân Hùng vẫn say sưa với sự nghiệp Tam nông. Nhiều bài viết của ông về văn hóa nông thôn, về NTM được đánh giá cao. Ông bàn về những việc: Nông dân thiếu chuyên nghiệp, cái gì cũng phải thuê thì còn đâu tay nghề! Cần chăm lo tái cơ cấu lao động nông thôn, thu hút người giỏi, doanh nghiệp về nông thôn. Cần có chính sách sử dụng đất hợp lý hơn, chăm lo thiên thụ, chế biến, định hướng

phát triển công nghiệp cùng với nông nghiệp, thì phát triển nông thôn mới bền vững. Hiện nay, nhiều doanh nghiệp trong nước và nước ngoài vẫn đến gặp ông xin tư vấn về chính sách phát triển nông nghiệp, các lĩnh vực và địa phương nên đầu tư. Nhiều tổ chức, cơ quan cũng tranh thủ kinh nghiệm của ông về phát triển tam nông, do đó mà ông luôn tất bật với công việc.

Là chuyên gia về xây dựng NTM nhưng ông Hùng luôn tâm huyết với việc làm thế nào để giữ nét đẹp nông thôn truyền thống, bởi cái gì cũng mới thì còn gì là văn hóa làng xã nữa; phải giữ những tên làng, tên xóm, đừng để làng quê mất đi bản sắc, tình cảm đậm đà vốn có. Ông e ngại việc ô ạt bê-tông hóa, bê-tường hóa làm cảnh quan phủ màu xám xi-măng, an ninh thôn, xóm bị đe dọa, môi trường ô nhiễm... Ông cho rằng làm NTM là phải phát huy các giá trị vốn có lên tầm cao mới chứ không để văn hóa truyền thống tốt đẹp bị mai một.

Nghị quyết Tam nông là minh chứng cho thấy, những quyết sách làm thay đổi đất nước luôn bắt đầu từ tư duy chiến lược của đội ngũ cán bộ có tầm nhìn, tâm huyết, gan dạ, dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng. Nhìn lại 10 năm thực hiện Nghị quyết về tam nông là dịp để rút ra nhiều bài học quý về công tác lãnh đạo, tham mưu, đánh giá đúng những đóng góp âm thầm nhưng rất quan trọng của đội ngũ chuyên gia cấp chiến lược.

Tiến tới ra của, ông Hùng nhắn nhủ: Sang năm là mình được 45 năm tuổi Đảng. Bây giờ còn sức, làm được gì cho nông nghiệp, nông dân, nông thôn thì mình còn làm ■

Mùa lũ năm nay, cùng với những người bạn lang thang về Đồng Tháp Mười sẵn hình ảnh đánh bắt cá linh non tình cờ tôi làm quen và được mời ngủ lại nhà Uy Vũ, Phó Chủ tịch UBND xã Hưng Hà huyện Vĩnh Hưng, Long An. Thật bất ngờ, ngôi nhà giữa thị trấn Vĩnh Hưng đã thành phố thị rộng thênh thang trong khuôn viên đất chiếu ngang đến 25m trồng đủ loại cây ăn trái.

BIỂU TƯỢNG TRÙ PHÚ KHÔNG CÒN LÀ ĐỘC QUYỀN CỦA MIỆT VƯỜN

Tối đó, trong câu chuyện hàn huyên, Hà (vợ Uy Vũ) hồn nhiên tâm sự, tất cả nhà cửa của nhà trong nhà là nhờ đồng ruộng chứ cô chưa hề thấy mặt đồng lương của chồng. Tôi ngỡ ngàng không tin thu nhập của 4ha ruộng có thể nuôi hai đứa con ăn học thành tài và xây dựng cơ ngơi khang trang này, nhất là tình trạng lúa cứ trong điệp khúc “được mùa mất giá”. Thế nhưng, sáng hôm ấy khi chia tay, Hà hào phóng cấp nấp tặng quà cho từng khách những trái cây của vườn nhà, trong đó có một bó bông bí to đùng. Những cọng bí xanh mọng tươi non bông màu vàng rực tôi mới chợt giật mình tự hỏi? Minh đang ở giữa Đồng Tháp Mười

Chị Hà và trái bí đầu mùa

hàng đang ở Miệt Vườn? Hỏi thì Hà chum chim cười bảo đây là bí quyết làm giàu của hai vợ chồng.

Cách đây mới vài tháng, ba tôi (92 tuổi) cứ tấm tắc câu ca dao “Má ham gả thiếp về vườn/ Ăn bông bí luộc dưa hường nấu canh”. Trong ký ức của ông giáo già sống trong nền kinh tế tự cung tự cấp thời xưa, câu ca dao ấy xứng tụng cho sự trù phú,

sung túc của miệt vườn. Bông bí là thức ăn dành cho người thanh lịch, sang cả của miệt vườn. Nghĩ là ông thích món này, tôi đi tìm mua khắp các chợ ở Tầm Vu, Tân An nhưng thất ngạc nhiên là không ai bán bông bí. May sao con tôi tìm mua được ở các chợ trên Sài Gòn. Bông bí luộc là món ăn cuối cùng ba tôi còn tự tay gấp ăn được. Chỉ vài tuần

Bờ đê ngăn lũ bảo vệ cho rẫy bí

MÁ HAM GẢ THIẾP VỀ VƯỜN, ĂN BÔNG BÍ LUỘC DƯA HƯƠNG NẤU CANH. CÂU CA DAO NAM BỘ XUNG TỤNG SỰ TRÙ PHÚ SUNG TÚC CỦA MIỆT VƯỜN NHƯNG BẤT NGỜ ĐÃ THÀNH GỢI Ý ĐỂ MỘT SỐ NÔNG DÂN ĐỒNG THÁP MƯỜI NGÀY NAY MỞ RA MÔ HÌNH SẢN XUẤT MỚI - TRỒNG BÍ RƠ XEN CANH GIỮA HAI VỤ ĐỒNG XUÂN VÀ HÈ THU CÓ NGHĨA LÀ GIỮA MÙA NƯỚC NỔI. CHỈ TRONG VÒNG 2 THÁNG NẾU THUẬN MÙA ĐƯỢC GIÁ, THU NHẬP CÓ THỂ LÊN ĐẾN 100 TRIỆU ĐỒNG/HA, CAO GẤP NHIỀU LẦN SO VỚI LÚA.

Làm giàu nhờ một câu ca dao! ■ LÊ ĐẠI ANH KIỆT

TRANG THÔNG TIN NÀY CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

sau thì ông qua đời vì bệnh già. Rõ là bông bí không chỉ là thức ăn rau cải, mà còn là nếp văn hóa của một bộ phận người Việt. Cái bông bí ấy thức giục tôi một lần nữa đi hàng trăm cây số quay lại Vĩnh Hưng gặp vợ chồng Uy Vũ - Hà tìm hiểu về phương thức trồng bí rợ giữa đồng nước.

TRỒNG BÍ NGAY TRONG MÙA NƯỚC LŨ

Bí vốn là loại hoa màu thích hợp với vùng đất cao khô ráo của miệt vườn nên tôi càng bất ngờ hơn nữa khi được biết Uy Vũ đã trồng bí ngay trong mùa nước lũ liên canh với hai vụ Đông Xuân và Hè Thu. Ngược dòng thời gian một chút, nói về lịch sử mùa vụ cây lúa ở Đồng Tháp Mười vốn nổi tiếng với giống lúa vượt nước, còn có tên là giống lúa ma. Mỗi năm chỉ có một vụ, lúa được gieo sạ hoặc mạ tự nhiên từ những hạt lúa rơi rụng trong mùa thu hoạch trước, lúa lớn lên theo mực nước và khi nước rút thì ngã rạp trên mặt đất và chín dần. Trước 1975 trên những vùng đất thuộc, dân Tháp Mười đã trồng các giống lúa địa phương như Huyết Rổng, năng Tri, năng Chô, mỗi năm một vụ cũng theo mùa nước. Cơn lũ những năm 1978 - 1979 đã xóa trắng đồng lúa, và người dân đã nhanh chóng thích ứng, chọn giống ngắn ngày làm lúa hai vụ tránh lũ. Vụ Hè Thu phải thu hoạch trước tháng 8 DL, trước khi lũ về. Vụ Đông Xuân bắt đầu ngay khi nước rút. Những tháng ngập lũ là để cho đất ngấm nước nghỉ ngơi. Vợ chồng Vũ có 4ha đất ở xã Thái Bình Trung cũng theo phương thức ấy và chỉ đắp đê sống qua ngày. Những năm gần đây, hai con vò đại học học tại TP HCM, chi phí tăng vọt, đòi hỏi phải tăng thêm thu nhập và lối ra duy nhất là tăng

vụ luân canh trên phần ruộng này. Sau nhiều lần tìm hiểu và mày mò thử nghiệm, Uy Vũ đã bắt tay trồng bí rợ trong mùa lũ và "làm giàu" nhờ mô hình này. Uy Vũ ước tính chỉ trong một chu kỳ từ 2 đến 3 tháng, bí rợ cho ra thu nhập cao gấp từ ba đến năm lần trồng lúa.

BÔNG THUA PHÍ NHÂN CÔNG, TRÁI BÍ LÀ PHẦN VÀ LÃI.

Để trồng bí, Uy Vũ tận dụng hệ thống đê bao ngăn lũ của nhà nước và thuê máy xúc Kobe gia cố thêm hệ thống bờ ruộng của mình cho chắc chắn. Chi phí lớn nhất là công nhân lành liếp để trồng, tia hạt. Nguồn hạt giống đã có những cơ sở kinh doanh cung cấp. Việc chăm sóc bí khá đơn giản chỉ vô phân ba lần cho cả mùa. Khi bí ra bông, tốn thêm công lên bông đục lên bông cái cho bông đậu trái thật đều. Thông thường, mỗi dây bí chỉ lấy từ một đến hai trái, nên những bông còn lại được cắt bán. Về trái bí, khi đến mùa thu hoạch, chỉ cần gọi điện thoại thì thương lái từ An Giang sẽ đem ghe tàu đến thu mua tận ruộng.

Theo tính toán của vợ chồng Uy Vũ thì khoảng thu nhập từ bán bông đã dư trả chi phí thuê lao động chăm sóc. Phần thu hoạch từ trái chỉ còn phải trả tiền phân các loại vật tư khác và lãi ròng. Mỗi dây bí nếu được chăm sóc tốt có thể cho lấy trái nhiều đợt và thu hoạch nhiều lần. Dĩ nhiên những lần thu hoạch sau chi phí vốn thấp hơn nên lãi cao hơn. Trung bình mỗi héc-ta bí thu được từ 10 đến 15 tấn. Thời điểm hiện nay, giá bí thấp chỉ hơn 5.000 đồng/kg thì thu nhập đã cao gấp 2 đến 3 lần so với trồng lúa. Có năm giá bí cao đến 15.000 đồng/kg, tiền lãi cao gấp bội. Từ nguồn đất nhỏ thâm canh tăng vụ, Uy Vũ chỉ có lời

đến Huế vốn chứ không lo lỗ. Nhưng trước triển vọng lợi nhuận cao, nhiều người còn mạo hiểm thuê đất với giá 50 triệu đồng/ha chỉ trong 2 tháng mùa lũ để trồng bí.

Ngay đối diện đám ruộng bí của Uy Vũ, anh Tèo một người dân địa phương đã mạnh dạn thuê 6ha đất theo giá này để trồng bí rợ. Hỏi vì sao dám mạo hiểm như vậy, anh Tèo tự tin khẳng định về kinh nghiệm thuê đất của mình. Mùa nước năm rồi anh đã thu được lãi ròng trên 100 triệu/ha. Năm nay nước lớn bất ngờ, chi phí phải tăng đột xuất là thuê Kobe gia cố đê bao và khi nước xuống phải thuê cào đất xuống để hoàn trả mặt bằng của ruộng. Chi phí tăng nhất định nhưng anh Tèo vẫn lạc quan là không thể lỗ.

Vì sao không thâm canh nối vụ?

Đứng bên bờ đê cao chắc chắn vững chãi nhìn những luống bí xanh um khỏe mạnh Uy Vũ cho biết bí này đã thu hoạch đợt hai và vẫn còn có thể thu hoạch nhiều đợt nữa. Tôi suy nghĩ đến thời điểm anh Tèo phải hoàn trả đất, phải phá bờ đê, phá liếp, phá bỏ những dây bí đang còn xanh tốt thật oan uổng. Liệu anh có thể lấy chi phí này trả tiền thuê đất trong vụ đông xuân cao hơn cho chủ đất, bản thân anh cũng sẽ có lợi hơn khi không phải đầu tư chi phí gieo tia ban đầu và rút ngắn thời gian thu hoạch?

Tôi gắng hỏi Uy Vũ là đất nhà sao anh không nghĩ tới chuyện nối vụ tiếp tục trồng bí, Uy Vũ cười cười bảo rằng còn đang tính toán. Phải chăng cái vướng ở đây là quy hoạch đất đai về cây lương thực ràng buộc người dân không thể chuyển đổi sang cây trồng khác khi chưa được chính quyền cho phép?■

VỀ BẾN TRE nghe cô giáo Đào kể chuyện NHANG QUAO

■ TRƯƠNG THANH LIÊM

Cơ sở làm nhang bằng lá quao của cô Đào

Cô giáo Ngô Song Đào

Ông Nguyễn Văn Thuận, ngụ xã Phước Hiệp kể: “Hồi nhỏ mỗi khi đi bắt tôm cá dưới sông, rạch vào ban đêm, người dân Bến Tre thường lấy lá quao chà xát vào tay chân để không có loại côn trùng nào đeo bám. Người dân ở đây cũng phát hiện cây quao có khả năng giữ đất không bị xói lở rất kỳ. Vì vậy, nhiều người đã trồng chúng xung quanh các ao mương”. Chị Ngô Song Đào, 47 tuổi, giáo viên trường THCS Phước Hiệp, huyện Mỏ Cày Nam, tỉnh Bến Tre không đứng câu chuyện đó. Chị muốn sử dụng phần lá quao cho mục đích khác nên đã dày công nghiên cứu phương pháp lấy lá quao pha trộn với một số hương vị khác như: vỏ cây bồ đề, vỏ quýt, vỏ bưởi,

cây đinh lăng, đinh hương, oải hương, bột quế... để chế biến thành một loại nhang đặc biệt. Chị Đào kể: “Ý tưởng thì đơn giản nhưng khi bắt tay vào sản xuất thì gặp muôn vàn khó khăn. Thất bại hàng chục lần nhưng tôi quyết không bỏ cuộc, vì sau mỗi lần như vậy mình lại có thêm kinh nghiệm để loại bỏ những khiếm khuyết”.

Sau khi tốt nghiệp khoa Sinh, trường Cao đẳng Sư phạm Bến Tre năm 1991, cô giáo Ngô Song Đào về công tác trường THCS Phước Hiệp cho đến nay. Sau nhiều năm nghiên cứu, năm 2016, cô giáo vùng sâu này đã sản xuất thành công loại nhang từ lá quao vừa để thờ cúng vừa xua đuổi rất hiệu quả. Loại nhang này không sử dụng bất

TRANG THÔNG TIN NÀY CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

25

kỹ loại hóa chất độc hại nào. Ưu điểm nổi trội của loại nhang này là không có chất dễ cháy nên lượng khói hầu như không có; thời gian cháy của mỗi cây kéo dài từ 80 đến 90 phút (mỗi cây có chiều dài 30cm) và cháy liên tục không bị tắt ngấm giữa chừng, giá chỉ 20.000 đồng/tép (44 cây); loại 60.000 đồng (100 cây) nên rất được nhiều người ưa chuộng. Sản phẩm nhang quao của chị Đào có tên sinh học Thiên Phúc và đã có mặt tại nhiều các địa phương như: Hà Nội, TP HCM, các tỉnh ĐBSCL... do đã được kiểm nghiệm chất lượng sản phẩm; đăng ký sở hữu trí tuệ tại các cơ quan chức năng. Bà Trâm Nguyễn Ý, ngụ TP Vinh Long nhận xét: “Từ năm 2016 đến nay, cả khu vực tôi ở đều sử dụng loại nhang sinh học Thiên Phúc bởi hương thơm dịu, đốt lâu tàn, không độc hại, ít khói và có thể sử dụng trong điều kiện nhà đóng kín khi mở máy điều hòa”.

Sản phẩm này đã đạt giải khuyến khích cấp quốc gia về cuộc thi khởi nghiệp năm 2017. Tháng 10.2018, nhang sinh học Thiên

Phúc cùng cô giáo Ngô Song Đào tiếp tục vượt qua hàng trăm mô hình khởi nghiệp của phụ nữ xứ dừa để đăng quang giải nhất rất xứng đáng. Cơ sở sản xuất mang tên Thiên Phúc còn đặc biệt bởi có 100% lao động là nữ có tuổi đời trên 50, trong đó có người đã xấp xỉ tuổi 80. Lý giải về con số này, chị Đào cho biết: “Tôi làm vậy để chị em phụ nữ lớn tuổi có hoàn cảnh gia đình khó khăn, trình độ học vấn thấp, không có ruộng vườn, có được việc làm ổn định”. Bà Trương Thị Lan, 86 tuổi, ngụ xã Hòa Lộc xúc động tâm sự: “Nhà nghèo, tôi được cô Đào dạy nghề miễn phí, bố trí việc làm nhẹ nhàng; được “bao cơm”, mỗi tháng còn có được 3 triệu đồng để dành”.

Hiện nay, cơ sở có 3 máy, mỗi tháng doanh thu đạt từ 100 đến 130 triệu đồng. Con số này sẽ tiếp tục tăng lên khi cô Đào đang chuẩn bị mở rộng qui mô sản xuất và cải tiến qui trình. Hiện cô giáo Ngô Song Đào đang nghiên cứu một dự án khác để tận dụng một số lá cây tạp đang rất lãng phí tại Bến Tre ■

Quao là loại cây có sức sống rất mãnh liệt, thích ứng được với mọi thời tiết khắc nghiệt như nắng hạn lẫn mưa dầm. Người trồng không phải chăm bón bất kỳ loại phân bón, thuốc bảo vệ thực vật nào khác. Lá quao lại có hương thơm dịu ngọt, có khả năng xua đuổi muỗi và một số loại côn trùng khác rất hiệu quả như: ruồi, vết, bọ mắt...

Lá quao có rất nhiều tại Bến Tre

XÂY DỰNG THÔN, BẢN NTM Ở NGHỆ AN

Thôn Quyết Tiến, xã Chi Khê là thôn đầu tiên của huyện Con Cuông (tỉnh Nghệ An) được công nhận đạt chuẩn NTM với nhiều mô hình phát triển kinh tế, ấn tượng nhất chính là khu “liên hiệp” sản xuất cây dược liệu Pù Mát, biến vùng khu đất hoang thành vùng cây dược liệu có giá trị, chất lượng cao theo mô hình khép kín và áp dụng công nghệ cao, đa dạng các loại cây dược liệu quý như: dây thìa canh, cà gai leo, giảo cổ lam, đinh lăng, mướp đắng rừng... Đây cũng là một trong những địa phương tiên phong trong phát triển giống cam của vùng.

Lãnh đạo huyện Con Cuông trao chứng nhận đạt chuẩn NTM cho thôn Quyết Tiến xã Chi Khê. Ảnh: Báo Nghệ An

Bản Bãi Gạo thuộc xã biên giới Châu Khê (huyện Con Cuông) có trên 90% dân số là đồng bào dân tộc Thái. Cấp ủy Đảng, chính quyền từ huyện đến xã đã xuống từng hộ dân để hướng dẫn người dân làm tường rào, chỉnh trang nhà cửa, vận động người dân hiến đất, đóng góp ngày công, vật liệu và kinh phí để làm đường giao thông liên xã, nội thôn. Ngoài chuyên canh cây mía, người dân bản Bãi Gạo còn chú trọng phát triển chăn nuôi, thành lập các tổ, nhóm xây dựng, giải quyết việc làm cho hàng chục lao động của bản.

Với đặc thù của một huyện miền núi còn nhiều khó khăn, đến nay, toàn huyện chỉ mới có xã Yên Khê công nhận đạt chuẩn NTM. Với phương châm: “Có nhiều thôn, bản NTM ắt sẽ có xã NTM”, huyện đã tập trung xây dựng thôn, bản và mỗi năm chỉ chọn vài thôn, bản có đủ các điều kiện về kinh tế, văn hóa, xã hội để đầu tư, tập trung. Huyện Con Cuông đã có chính sách hỗ trợ một thôn bản 50 triệu đồng để nâng cấp các thiết chế và đầu tư cơ sở hạ tầng. Bên cạnh đó, huyện chỉ đạo các ngành nông nghiệp, văn hóa... đầu tư các chương trình, chính sách cho các thôn, bản đang xây dựng NTM như tập huấn, chuyển giao khoa học công nghệ, hỗ trợ giống, cây trồng để phát triển kinh tế; khôi phục và thành lập các câu lạc bộ dân ca, câu lạc bộ nhạc cụ của đồng bào dân tộc Thái trong vùng. Đồng thời, huyện tích cực phối hợp với các công ty tư hành du lịch kết nối và xây dựng các tua tuyến đến với những thôn, bản kiểu mẫu, từng bước phát triển và nhân rộng loại hình du lịch cộng đồng. Bí thư Huyện ủy Con Cuông Nguyễn Đình Hùng chia sẻ: Điều quan trọng trong quá trình hỗ trợ các thôn, bản xây dựng NTM là phát huy vai trò của cộng đồng dân cư. Người bản bạc, thống nhất lựa chọn các công trình, nội dung thực hiện thiết thực, phục vụ trực tiếp cho đời sống sinh hoạt và sản xuất gắn với các chương trình ứng dụng khoa học kỹ thuật, mỗi xã một sản phẩm...

Mặc dù còn nhiều khó khăn nhưng đến thời điểm này Con Cuông vẫn là địa phương đi đầu trong các huyện miền núi của Nghệ An trong việc xây dựng thôn bản NTM kiểu mẫu và từng bước xây dựng Con Cuông thành một điểm đến hấp dẫn.

Theo dantocmiennu.vn

Khơi thác thế mạnh TỪ CÂY SEN

NHỮNG NĂM QUA,
VÙNG TRỒNG SEN TRÀ LỸ
KHÔNG CHỈ MANG LẠI THU
NHẬP CAO CHO NHÀ NÔNG
MÀ ĐANG TRỞ THÀNH ĐỊA
ĐIỂM DU LỊCH KHÁ LỸ
TƯỞNG CHO DU KHÁCH
GẦN XA.

Ông Đinh Chín - hộ trồng sen đầu tiên và lớn nhất ở thôn Chánh Lộc (xã Duy Sơn, Duy Xuyên, Quảng Nam) cho biết, cách đây 17 năm, ông tận dụng diện tích ao nhỏ của gia đình và cải tạo thêm một số chân ruộng bỏ hoang để trồng thử nghiệm sen. Do thích hợp với thổ nhưỡng địa phương, cây sen phát triển tốt, ra nhiều hoa, đài rất nhiều hạt và đều. 5 năm gần đây ông Chín mở rộng diện tích trồng sen lên gần 1ha. Riêng năm 2018 này, ông thu hoạch hơn 3,5 tấn hạt tươi, bán sản phẩm với giá 28 - 30 nghìn đồng/kg, lãi 85 triệu đồng, cao gấp 4 - 5 lần so với trồng lúa. Tận dụng diện tích mặt nước trồng sen, ông kết hợp nuôi cá, ốc và mỗi năm thu nhập thêm gần 20 triệu đồng. Hiện toàn thôn Chánh Lộc có hơn 40ha trồng sen chuyên canh ở

Đồng Lớn - Trà Lý với khoảng 50 hộ dân tham gia. Hạt sen Trà Lý được các thương lái và người tiêu dùng đánh giá rất cao, bởi hạt đều, ít bị lép mà sản phẩm chế biến từ hạt sen của vùng này có mùi thơm tự nhiên rất đặc trưng.

Thực hiện Chương trình “Mỗi xã một sản phẩm” - OCOP, ngoài cây bưởi, chính quyền xã Duy Sơn chọn xây dựng sen Trà Lý trở thành sản phẩm OCOP. Trước mắt, địa phương chọn hộ ông Phạm Đức Thành làm điểm trước khi triển khai nhân rộng. Năm nay ông Thành đã bỏ ra hơn 300 triệu đồng mua sắm máy lột hạt sen, máy sấy cùng một số trang thiết bị khác. Đồng thời đầu tư bao bì, quảng bá sản phẩm, thực hiện khâu vệ sinh an toàn thực phẩm. Vụ sen năm 2018, cơ sở của ông Thành đã thu mua 10 tấn hạt sen tươi của người dân trong vùng về chế biến, cung cấp ra thị trường đủ các loại sản phẩm như hạt sen khô, tim sen... Sau khi trừ các khoản chi phí, ông Thành thu lãi ít nhất 70 triệu đồng. Dự kiến, thời gian tới, khi được ngành chức năng hỗ trợ kinh phí theo đề án thực hiện chương trình OCOP, gia đình ông Thành sẽ tiếp tục đầu tư mở rộng cơ sở sản xuất, mua sắm máy móc để tiến tới đảm nhận thu mua toàn bộ nguyên liệu sen tươi ở vùng Đồng Lớn - Trà Lý, đồng thời tìm kiếm nguồn nguyên liệu bền vững ở các nơi khác để đảm bảo cơ sở hoạt động quanh năm.

Để xây dựng thành công sản phẩm OCOP từ sen, chính quyền xã Duy Sơn đã thành lập tổ hợp tác gồm 11 thành viên với vốn góp 50 triệu đồng/người. Ông Trần Ba - Phó Chủ tịch UBND xã Duy Sơn cho biết, thời gian đến địa phương sẽ tập trung hỗ trợ người dân đa dạng hóa sản phẩm, thiết kế mẫu mã một cách tinh tế. Đặc biệt, đẩy mạnh việc xây dựng thương hiệu, hướng dẫn đăng ký nhãn hiệu tập thể, chỉ dẫn địa lý, liên kết sản xuất theo chuỗi và chú trọng khâu xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm, hỗ trợ xây dựng thêm nhiều kênh phân phối để sản phẩm được nhiều người tiêu dùng biết đến. Mặt khác, phối hợp với ngành chuyên môn hướng dẫn cụ thể cho các hộ dân cách bảo quản sản phẩm thuận lợi, thời gian lâu hơn gắn liền với đảm bảo về chất lượng.

Theo baobaquangnam.vn

TP CHÂU ĐỐC HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ XÂY DỰNG NTM

Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ đã ký Quyết định 1552/QĐ-TTg công nhận thành phố Châu Đốc (tỉnh An Giang) hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM năm 2017. Thành phố Châu Đốc có 5 phường và 2 xã: Vĩnh Tế, Vĩnh Châu. Qua 4 năm triển khai thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới, đến cuối năm 2017, thu nhập bình quân của người dân 2 xã Vĩnh Tế và Vĩnh Châu đạt 37,39 triệu đồng/người/năm; cơ sở hạ tầng được quan tâm đầu tư, xây dựng, nâng cấp hoàn chỉnh.

HỖ TRỢ XÂY DỰNG NTM TẠI HƠN 3.500 THÔN, BẢN, ÁP ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN

Ngày 13.11, tại Gia Lai, Bộ NN&PTNT phối hợp UBND tỉnh Gia Lai tổ chức hội nghị triển khai đề án xây dựng NTM tại thôn, bản, ấp thuộc các xã vùng đặc biệt khó khăn giai đoạn 2018 - 2020. Đề án thực hiện hỗ trợ khoảng 3.513 thôn, bản, ấp của 363 xã đặc biệt khó khăn đạt dưới 10 tiêu chí ở khu vực biên giới, vùng núi, vùng bãi ngang ven biển và hải đảo của 36 tỉnh; trong đó có gần 600 thôn, bản, ấp thuộc 52 xã đạt dưới năm tiêu chí. Mục tiêu chính của đề án là góp phần hoàn thành mục tiêu phấn đấu cả nước không còn xã dưới năm tiêu chí và trực tiếp cải thiện, nâng cao chất lượng cuộc sống vật chất, tinh thần cho người dân tại các thôn, bản, ấp của các xã khó khăn khu vực biên giới, vùng núi, vùng bãi ngang ven biển và hải đảo.

HƠN 1.500 SẢN PHẨM GẮN SAO OCOP ĐẾN NĂM 2020

Sáng 20.11, tại Hà Nội, thực hiện ý kiến chỉ đạo của lãnh đạo Bộ NN&PTNT, Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương đã phối hợp với Quỹ Phát triển nông nghiệp Quốc tế IFAD, Cục Chế biến và Phát triển thị trường nông sản, Trung tâm Xúc tiến thương mại nông nghiệp tổ chức hội thảo quốc tế Chương trình Mỗi xã một sản phẩm OCOP. Mặc dù hiện nay mới chỉ có 18/63 tỉnh, thành phố phê duyệt đề án, số sản phẩm mục tiêu của nhóm tỉnh này đã đạt 1.570 sản phẩm gắn sao OCOP đến năm 2020 (các sản phẩm sẽ được gắn từ 1-5 sao; sản phẩm 1-3 sao phục vụ thị trường trong nước, sản phẩm 4 - 5 sao có khả năng cạnh tranh, xuất khẩu). Các địa phương còn lại đang đẩy nhanh tiến độ xây dựng đề án, kế hoạch để thực hiện Quyết định số 490/QĐ-TTg.

HUYỀN TRANG

TRANG THÔNG TIN NÀY CÓ SỰ PHỐI HỢP CỦA VĂN PHÒNG ĐIỀU PHỐI NÔNG THÔN MỚI TRUNG ƯƠNG

BỘT HƯƠNG XÙA ĐÃ "ĐI" MỸ, NHẬT, CANADA...

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hậu Giang Nguyễn Văn Tuấn trao quyết định đầu tư Nhà máy sản xuất bột trộn sẵn và Nhà máy sản xuất bột gạo cho bà Huỳnh Kim Chi - Tổng Giám đốc Công ty liên doanh bột quốc tế Intermix.

Ngày 30.11, tại Cần Thơ, Công ty Liên doanh Bột Quốc tế Intermix - Mekong đã tổ chức lễ kỷ niệm 15 năm thành lập Công ty liên doanh bột quốc tế và nhận quyết định chủ trương đầu tư Nhà máy sản xuất bột trộn sẵn, Nhà máy sản xuất bột gạo của UBND tỉnh Hậu Giang (đặt tại Khu công nghiệp Sông Hậu - Tỉnh Hậu Giang).

Công ty Liên doanh Bột Quốc tế (INTERMIX) chuyên sản xuất bột trộn sẵn Mikko - Hương Xùa là liên doanh giữa tập đoàn thực phẩm Showa Sangyo (Nhật bản) và Tập đoàn Itochu với Công ty Đại Phong. Bột trộn sẵn Mikko - Hương Xùa được sản xuất theo công nghệ dây chuyền hiện đại khép kín và chất lượng Nhật Bản. Công ty có trên 300 chủng loại sản phẩm bột trộn sẵn như bột bánh xèo Hương Xùa, bột bánh bông lan, bột bánh bao, bột Predust, bột Batter, bột Tempura, bột Karaage,...cung cấp cho người tiêu dùng, tiệm bánh và các nhà máy chế biến thủy hải sản lớn trong và ngoài nước. Theo bà Huỳnh Kim Chi, Chủ tịch HĐQT Intermix, hiện nay sản phẩm Mikko - Hương Xùa đã xuất khẩu đi các nước Mỹ, Úc, Canada, Thái Lan, Indonesia... Doanh số xuất khẩu chiếm 30% tổng doanh số của công ty.

Trong năm 2018, nhãn hiệu Bột bánh xèo - Hương Xùa đã được TP HCM công nhận là nhóm sản phẩm công nghiệp chủ lực Thành phố từ 2018 - 2020.

H.LÊ

MẬT ONG BONIE BEE

Website: boniebee.com

Địa chỉ: 7 Nguyễn Văn Tráng, P. Bến Thành, Quận 1, TP.HCM

Hotline: 028.3925.6600

Bonie Bee là nhà sản xuất, phân phối và bán lẻ online chuyên cung cấp mật ong tự nhiên. Mật ong Bonie Bee tuân thủ nghiêm ngặt quy trình tạo mật tự nhiên từ đàn ong và chỉ thu mật khi mật đủ độ chín. Không can thiệp, đẩy nhanh, thu mật vội vã, không pha chế, bổ sung bất cứ hợp chất nhân tạo nào. Các sản phẩm mật ong của Bonie Bee đã được xuất khẩu sang các thị trường châu Âu, Hoa Kỳ.

THỊT HEO HỮU CƠ AUS FARM

Website: thitheohuuco.com

Địa chỉ: 71 Nguyễn Khắc Nhu, P. Cô Giang, Quận 1, TP.HCM

Hotline: 0945.397.968

0963.363.689

Thịt heo hữu cơ Aus Farm là loại thịt heo đầu tiên và duy nhất tại Việt Nam đáp ứng các tiêu chuẩn khắt khe của Hiệp hội hữu cơ Canada, bởi quy trình chăn nuôi khép kín từ thức ăn, chăn nuôi chọn lọc, đến giết mổ và vận chuyển. Sử dụng thịt heo hữu cơ Aus Farm, khách hàng hoàn toàn có thể yên tâm về một sản phẩm không chất tạo nạc, không chất kháng sinh, không chất bảo quản và không kim loại nặng.

GẠO HỮU CƠ HOA SỮA FOODS

Website: hoasuafoods.com

Địa chỉ: A007 Hưng Vương 1, Khu đô thị Phú Mỹ Hưng, P. Tân Phong, Quận 7, TP.HCM

Hotline: 028.5410.7744

028.5410.7743

Gạo hữu cơ Hoa Sữa Foods là sản phẩm của Công ty CP TM&SX Viễn Phú. Đây là một trong các loại gạo đầu tiên tại Việt Nam được chứng nhận hữu cơ quốc tế như USDA của Hoa Kỳ, EU của châu Âu. Với hương thơm tự nhiên và vị đặc trưng, sản phẩm chứa đa dạng các hoạt chất sinh học, mang lại giá trị dinh dưỡng cao và nhiều lợi ích cho sức khỏe. Thích hợp cho người ăn kiêng, giảm cân.

M.QUANG (tổng hợp)

29

ĐẨY MẠNH TÍN DỤNG XANH

Việt Nam là một trong những nước đang phải đối mặt với rất nhiều vấn đề về môi trường, nhất là chịu tác động mạnh từ biến đổi khí hậu, thiên tai, hạn hán, lũ lụt, ô nhiễm môi trường. Đứng trước thách thức đó, Việt Nam xác định mục tiêu tăng trưởng trong vòng hai thập kỷ tới không chỉ là tăng trưởng nhanh như các giai đoạn trước đây mà phải là tăng trưởng xanh và bền vững, hướng tới phát triển kinh tế xanh. Với vai trò cung ứng vốn cho các chủ thể trong nền kinh tế sẽ tạo ra những tác động gián tiếp đến môi trường, ngành ngân hàng đã và tăng cường trong hoạt động cho vay nhằm tạo động lực cho các DN nâng cao hiệu quả sản xuất theo hướng sạch hơn.

XANH HÓA TÍN DỤNG

Để hoàn thành vai trò kênh tín dụng chủ lực trong phát triển kinh tế xanh, thời gian qua, NHNN đã ban hành rất nhiều chính sách hướng đến phát triển xanh bền vững. Thực tế cho thấy, bên cạnh việc hướng dòng vốn tín dụng vào sản xuất kinh doanh, các tổ chức tín dụng (TCTD) cũng đã tích cực cho vay đối với các dự án xanh sạch. Cụ thể, HDBank đang triển khai chương trình ưu đãi đặc biệt 10.000 tỷ đồng cho các doanh nghiệp đang hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp sạch trên cả nước. Với chương trình này, HDBank giảm 1%/năm so với lãi suất thông thường; bên cạnh đó HDBank chấp nhận tài sản hình thành từ vốn vay với tỷ lệ cho vay lên đến 80% và thời hạn vay lên tới 10 năm. Bên cạnh ưu đãi tín dụng, HDBank cũng đã triển khai các chương trình liên kết với các chuỗi siêu thị, cửa hàng tiện lợi trong cả nước cũng như xây dựng các chương trình xuất khẩu kèm các giải pháp tài chính chuyên biệt, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp dễ dàng đưa sản phẩm nông nghiệp sạch đến tay người tiêu dùng trong và ngoài nước. Cơ hội đặc biệt này dành cho tất cả các doanh nghiệp sản xuất kinh doanh trong lĩnh vực nông

VI QUÂN

ng nghiệp bao gồm: doanh nghiệp nuôi trồng và doanh nghiệp thu mua, chế biến... vay vốn để thực hiện dự án, phương án sản xuất kinh doanh nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp sạch; doanh nghiệp đang hoạt động ổn định, hiệu quả, có nhu cầu đầu tư mở rộng hoặc đầu tư dự án mới ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp sạch (công nghệ lai tạo giống, trồng cây trong nhà kính; trồng cây theo phương pháp thủy canh và trên giá thể, vận dụng công nghệ tưới nhỏ giọt...). “Với gói tín dụng

Sacombank

**KIENLONG
BANK**
Sẵn lòng chia sẻ

LiênVietPostBank
NGÂN HÀNG BƯU ĐIỆN LIÊN VIỆT

này, HDBank hướng tới việc đáp ứng nhu cầu tiêu dùng trong nước thông qua hệ thống phân phối tại các siêu thị, đối tác thu mua để đưa các sản phẩm rau quả sạch, chất lượng cao phục vụ cho người dân trong nước, đồng thời sản xuất ra các sản phẩm đủ tiêu chuẩn hướng tới xuất khẩu ra nước ngoài” - lãnh đạo HDBank cho hay.

Theo số liệu từ NHNN, hiện có 17 TCTD đã xây dựng quy trình thẩm định rủi ro môi trường và xã hội trong các quy định nội bộ. Một số TCTD đã lồng ghép hoạt động về tín dụng xanh trong chiến lược phát triển của mình. Ngoài ra, một số NHTM cũng chủ động tham gia các dự án có vốn tài trợ của các tổ chức tài chính quốc tế về bảo vệ môi trường và cấp tín dụng xanh.

Thời gian qua, các ngân hàng cũng đang mạnh tay rót vốn cho các dự án năng lượng sạch, năng lượng tái tạo. Cụ thể, Vietcombank vừa rót vốn tài trợ 785 tỷ đồng cho dự án nhà máy điện mặt trời BP Solar 1 tại Ninh Thuận; Agribank cũng tài trợ 950 tỷ đồng cho dự án điện mặt trời Long Thành (Đắk Lắk); VietinBank cấp tín dụng 1.000 tỷ đồng cho việc thực hiện dự án Nhà máy Điện mặt trời TTC số 1 (huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh). HDBank đã triển khai chương trình tài trợ dự án điện mặt trời kéo dài đến năm 2020 với quy mô khoảng 7.000 tỷ đồng.

Bên cạnh việc hướng dòng vốn đến các dự án “sạch”, bản thân hoạt động của các ngân hàng cũng tác động trực tiếp tới môi trường, thông qua việc ứng dụng công nghệ để phi chứng từ hóa các phương tiện thanh toán, áp dụng ngân hàng điện tử trực tuyến... Điển hình là Sacombank, không chỉ triển khai dịch vụ thanh toán hóa đơn điện

tử từ khá lâu, mới đây cũng đã trở thành ngân hàng đầu tiên tại Việt Nam dùng hoàn toàn cấp mã PIN thẻ bằng hình thức in ra giấy để góp phần bảo vệ môi trường; đồng thời tiết kiệm chi phí, thời gian và hạn chế rủi ro. Đại diện Sacombank cho biết, với việc triển khai đồng loạt nhiều kênh giúp khách hàng chủ động giao dịch mọi lúc mọi nơi, Sacombank tiếp tục khẳng định vị thế luôn tiên phong cung ứng các dịch vụ và công nghệ thế hiện đại, thân thiện với môi trường sống đồng thời ngày càng đáp ứng nhu cầu giao dịch nhanh chóng, tiện lợi và bảo mật của khách hàng theo tiêu chuẩn một doanh nghiệp xanh 4.0.

CÒN KHIÊM TỐN

Thông kê từ NHNN Việt Nam, dư nợ tín dụng xanh toàn hệ thống đang ngày một tăng. Cụ thể, nếu trong quý 4-2017 dư nợ tín dụng xanh chỉ đạt 180.121 tỷ đồng thì quý 2.2018 đã nâng lên mức 188.270 tỷ đồng, quý 2.2018 là 188.132 tỷ đồng và đến quý 3.2018 dư nợ tín dụng xanh đã tăng mạnh lên 235.717 tỷ đồng. Bên cạnh đó, trong triển khai chính sách tín dụng hướng tới tăng trưởng xanh, dư nợ được đánh giá rủi ro môi trường và xã hội cũng có xu hướng tăng nhanh. Cụ thể, quý 4.2017 ở mức 230.882 tỷ đồng và giảm nhẹ xuống mức 226.108 tỷ đồng vào quý 1.2018 nhưng đã tăng trở lại trong quý 2 và quý 3.2018 lên các mức tương ứng là 247.681 tỷ đồng và 291.219 tỷ đồng. Mặc dù vậy, hiện mới có khoảng 24% dự án xanh được các ngân hàng xây dựng quy trình thẩm định tín dụng, trong đó chủ yếu được thực hiện tại một số hội sở chính và chi nhánh của các ngân hàng như Sacombank, VietinBank, Vietcombank, Agribank, SHB, ACB, OCB, Kien Long Bank, PVCombank... Bên cạnh đó, có 26% số ngân hàng xây dựng và triển khai quy trình quản lý rủi ro môi trường và xã hội trong hoạt động cấp tín dụng, bao gồm các ngân hàng được cấp phép hoạt động dưới hình

thức ngân hàng 100% vốn sở hữu nước ngoài như HSBC, Standard Chartered... và một số ngân hàng cổ phần trong nước như Sacombank, Techcombank, VietinBank.

Tuy nhiên, nếu so sánh với tổng dư nợ tín dụng đối với hoạt động đầu tư, kinh doanh bất động sản tính đến thời điểm cuối năm 2017 ở mức hơn 471.000 tỷ đồng thì thấy, tín dụng xanh vẫn còn khiêm tốn. Một số ngân hàng thương mại cho biết, khó khăn về nguồn vốn cho lĩnh vực này là do việc đầu tư vào lĩnh vực xanh đòi hỏi thời gian hoàn vốn dài, chi phí đầu tư lớn, rủi ro thị trường cao. Ngoài ra, vấn đề phức tạp về kỹ thuật thẩm định cũng là trở ngại lớn nhất dẫn đến tín dụng xanh vẫn hạn chế. Để khuyến khích phát triển tín dụng xanh, lãnh đạo Ngân hàng BIDV kiến nghị: NHNN không tính nguồn vốn cho vay dự án xanh, hạch vào tỷ lệ sử dụng vốn ngắn hạn cho vay trung dài hạn, ưu đãi tài cấp vốn, tái chiết khấu. Ngoài ra NHNN xem xét có thể giảm tỷ lệ dự trữ bắt buộc đối với phần nguồn vốn ngân hàng huy động để cho vay dự án tín dụng xanh.

Về việc này, lãnh đạo Vụ Tín dụng các ngành kinh tế (NHNN) dẫn nhìn nhận, hệ thống ngân hàng đang gặp phải khó khăn khi triển khai tín dụng xanh như hướng dẫn về danh mục các ngành, lĩnh vực xanh vẫn còn chung chung, chưa có các tiêu chí cụ thể để các TCTD căn cứ lựa chọn, thẩm định, đánh giá và giám sát khi thực hiện cấp tín dụng xanh. Nhận thức và năng lực của các TCTD trong phát triển sản phẩm tín dụng xanh mới ở bước đầu và còn hạn chế. Trong thời gian tới, NHNN sẽ xây dựng và hoàn thiện khuôn khổ pháp lý hướng dẫn triển khai tín dụng xanh cho các TCTD; đồng thời xây dựng các giải pháp tập trung nguồn lực để cấp tín dụng cho các dự án thân thiện với môi trường, đặc biệt là tiếp tục huy động các nguồn lực để thực hiện chính sách tín dụng xanh ■

SACOMBANK NGỪNG CẤP MÃ PIN GIẤY VÀ MỞ RỘNG KÊNH CHO KHÁCH HÀNG CHỦ ĐỘNG QUẢN LÝ THẺ

Từ ngày 19.11.2018, nhằm giúp khách hàng tăng cường kiểm soát thẻ an toàn, đồng thời góp phần bảo vệ môi trường, Sacombank là ngân hàng đầu tiên tại Việt Nam ngừng cấp mã PIN thẻ bằng hình thức in mã PIN lên giấy và thay vào đó là cho phép khách hàng chủ động đến ATM để thực hiện kích hoạt, tạo mã PIN đối với thẻ tín dụng hoặc thẻ thanh toán mới được phát hành. Trước đó, Ngân hàng cũng đã triển khai các tính năng kích hoạt, tạo hoặc đổi mã PIN và khóa hoặc mở khóa thẻ Sacombank thông qua hình thức tin nhắn điện thoại di động và ứng dụng mCard.

Ứng dụng mCard còn có hai tiện ích nổi bật là thanh toán nhanh và rút tiền nhanh trên hệ thống ATM Sacombank bằng QR thay thế cho thẻ. Ứng dụng mCard cũng giúp khách hàng quản lý toàn diện thông tin thẻ như: Tra cứu thông tin (số dư, sao kê, hạn mức tín dụng...), nạp tiền điện thoại di động, thanh toán thẻ tín dụng mở tại Sacombank cho mình hoặc cho bạn bè, mua thẻ trả trước phi vật lý mà không cần đăng nhập... Để gia tăng bảo mật và tăng cường tính cá nhân hóa, mCard cho phép người dùng đăng nhập bằng vân tay hoặc nhận diện khuôn mặt (Face ID). Kèm theo đó là việc tích hợp tất cả loại thẻ (mở tại Sacombank) vào một ứng dụng cho phép khách hàng linh động sử dụng tùy vào nhu cầu.

Với việc triển khai đồng loạt nhiều kênh giúp khách hàng được chủ động quản lý thẻ mọi lúc mọi nơi, Sacombank tiếp tục khẳng định vị thế tiên phong cung ứng các dịch vụ và công nghệ thế hiện đại, đồng thời ngày càng đáp ứng nhu cầu giao dịch nhanh chóng, tiện lợi và bảo mật của khách hàng.

MAI ANH

KIENLONGBANK KHAI TRƯƠNG CHI NHÁNH ĐẦU TIÊN TẠI QUẢNG NAM

Khách hàng giao dịch tại Kienlongbank chi nhánh Quảng Nam

Ngày 23.11, Ngân hàng TMCP Kiên Long (Kienlongbank) đã khai trương chi nhánh đầu tiên tại tỉnh Quảng Nam, địa chỉ số 163 Trần Nhân Tông, phường Vĩnh Điện, thị xã Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam. Đây là chi nhánh thứ 31 trong tổng số 134 điểm giao dịch của Kienlongbank trên cả nước. Từ đầu năm đến nay, Kienlongbank đã thành lập mới 17 CN, PGD, hoàn thành 100% kế hoạch khai trương, mở rộng mạng lưới trong năm 2018. Thông qua chiến lược đầu tư phát triển mạng lưới mạnh mẽ, chính sách phát triển sản phẩm dịch vụ theo hướng dịch vụ ngân hàng điện tử và chú trọng nâng cao chất lượng phục vụ, Kienlongbank đang từng bước thực hiện chiến lược trở thành một trong 15 ngân hàng bán lẻ hàng đầu tại Việt Nam. Nhân dịp khai trương, Kienlongbank đã trao tặng 100 suất học bổng Chia sẻ ước mơ, tổng giá trị 150 triệu đồng dành cho các em học sinh THPT có hoàn cảnh khó khăn chăm ngoan học giỏi tại tỉnh Quảng Nam.

THU THỦY

LIENVIETPOSTBANK HỢP TÁC VỚI BC CARD PHÁT TRIỂN NỀN TẢNG THANH TOÁN SỐ

Ông Nguyễn Đình Thống, Chủ tịch LienVietPostBank ký kết MOU cùng Ông Lee Mun Whan, Chủ tịch BC Card.

Ngân hàng Bưu điện Liên Việt (LienVietPostBank) và Công ty TNHH BC Card (Hàn Quốc) đã ký kết biên bản ghi nhớ hợp tác để phát triển các sản phẩm, dịch vụ thanh toán; các dự án trong lĩnh vực phát hành thẻ thông minh, giải pháp công nghệ cho người dùng Vi Việt; thiết lập kênh chuyển tiền giữa Việt Nam và Hàn Quốc. Biên bản ghi nhớ hợp tác (MOU) này sẽ mở đường cho việc LienVietPostBank và BC Card cùng đầu tư vào một công ty cung cấp nền tảng thanh toán số với các sản phẩm, dịch vụ đa dạng cho các công ty, ngân hàng tại Việt Nam. Trong đó sẽ tận dụng thế mạnh, nguồn lực của LienVietPostBank kết hợp với các giải pháp, kỹ thuật công nghệ tài chính và đội ngũ chuyên gia của BC Card. Hai bên dự kiến sẽ nâng cấp lên thỏa thuận hợp tác toàn diện nhằm thiết lập quan hệ đối tác chiến lược. Trên nền tảng đó, BC Card sẽ hỗ trợ tối đa cho LienVietPostBank trong việc chuyển đổi và phát triển ngân hàng số, thiết lập kênh chuyển tiền giữa Việt Nam-Hàn Quốc theo chiến lược “Ngân hàng của mọi người”, “Ngân hàng số của mọi người” của LienVietPostBank. Hợp tác hai bên sẽ giúp LienVietPostBank tối ưu hóa chi phí, phát triển một nền tảng công nghệ mới để hỗ trợ chiến lược dịch chuyển số và mở rộng kế hoạch kinh doanh trong thời gian tới.

LÊ NGỌC

BÀN GIAO NĂM TẬP ĐOÀN, TỔNG CÔNG TY NÔNG NGHIỆP VỀ ỦY BAN QUẢN LÝ VỐN NHÀ NƯỚC

Ngày 15.11, tại Hà Nội, Bộ NN&PTNT và Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp tổ chức lễ ký bàn giao năm đơn vị, gồm: Tập đoàn Cao su Việt Nam, Tổng Công ty Cà phê Việt Nam, Tổng Công ty Lâm nghiệp Việt Nam, Tổng Công ty Lương thực miền Bắc và Tổng Công ty Lương thực miền Nam về Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Theo quy định tại Nghị định số 131 ngày 29.09.2018 quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp, có bảy tập đoàn và 12 tổng công ty được Chính phủ giao Ủy ban trực tiếp làm đại diện chủ sở hữu, trong đó có năm đơn vị của Bộ NN&PTNT nêu trên.

THANH BÌNH

VIETCOMBANK TÀI TRỢ 3 TỶ ĐỒNG XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC CHO XÃ NGHÈO Ở YÊN BÁI

Vừa qua, tại xã Túc Đán, huyện Trạm Tấu, tỉnh Yên Bái, Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam (Vietcombank) đã phối hợp với địa phương tổ chức Lễ khánh thành và bàn giao công trình nhà lớp học Trường Phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học và Trung học cơ sở (TH&THCS) Túc Đán do Vietcombank tài trợ 3 tỷ đồng kinh phí xây dựng. Công trình có tổng diện tích sử dụng 640 m² gồm 3 tầng, 6 phòng học có tổng vốn đầu tư gần 3,6 tỷ đồng, trong đó Vietcombank tài trợ 3 tỷ đồng. Sau hơn 3 tháng khẩn trương thi công, công trình đã hoàn thành đúng tiến độ, đảm bảo yêu cầu về chất lượng theo đúng thiết kế và được đưa vào sử dụng ngay cho năm học 2018 - 2019 giúp các thầy cô giáo và học sinh vùng đồng bào các dân tộc thiểu số, vùng đặc biệt khó khăn giảm bớt những khó khăn trong công tác dạy và học. Nhân dịp này, Vietcombank đã ủng hộ Quỹ Khuyến học của huyện Trạm Tấu 100 triệu đồng.

THANH TRÚC

TỔNG DƯ NỢ CHO VAY NGÀNH NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN ĐẠT KHOẢNG 1,3 TRIỆU TỶ ĐỒNG TRONG 10 NĂM

Báo cáo được đưa ra tại Hội nghị trực tuyến toàn quốc tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 Khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn diễn ra sáng 27.11 cho biết: Giai đoạn năm 2008 - 2017, tốc độ tăng trưởng GDP bình quân của toàn ngành nông lâm thủy sản đạt 2,66%/năm, tốc độ tăng giá trị sản xuất ngành đạt 3,9%/năm. Tổng ngân sách nhà nước đã đầu tư cho phát triển nông nghiệp và nông thôn là 1,17 triệu tỷ đồng, trong đó riêng cho phát triển sản xuất nông lâm ngư nghiệp là 415 nghìn tỷ đồng, đầu tư phát triển nông thôn 755 nghìn tỷ đồng. "Tin dụng cho nông nghiệp nông thôn luôn tăng với tốc độ cao hơn mức bình quân của nền kinh tế. Tổng dư nợ cho vay ngành nông nghiệp, nông thôn đạt khoảng 1,3 triệu tỷ đồng, chiếm 22% tổng dư nợ của nền kinh tế", báo cáo nêu. Chính phủ cũng đã ban hành nhiều chính sách khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn, huy động vốn FDI, đẩy mạnh quá trình hội nhập kinh tế quốc tế, triển khai thực hiện các hiệp định tự do hóa thương mại để mở rộng thị trường xuất khẩu nông sản.

HẢI TRIỀU

NGƯỜI KHIẾM THỊ SẼ ĐƯỢC MỞ TÀI KHOẢN VÀ SỬ DỤNG THẺ NGÂN HÀNG

Để đảm bảo quyền lợi cho người khiếm thị (cũng như các đối tượng khuyết tật khác) khi có nhu cầu mở tài khoản thanh toán, phát hành thẻ ngân hàng, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) vừa có văn bản yêu cầu các tổ chức cung ứng dịch vụ thanh toán xây dựng quy trình mở tài khoản thanh toán, phát hành thẻ ngân hàng và có biện pháp hướng dẫn phù hợp đối với trường hợp người khiếm thị (người khuyết tật). Cụ thể, NHNN yêu cầu các tổ chức cung ứng dịch vụ thanh toán rà soát, đánh giá lại toàn bộ quy trình, thủ tục, hồ sơ để nghị mở và sử dụng tài khoản thanh toán, đăng ký phát hành và sử dụng thẻ ngân hàng; nghiên cứu xây dựng quy trình mở tài khoản thanh toán, phát hành thẻ ngân hàng và có biện pháp hướng dẫn phù hợp đối với trường hợp người khiếm thị (người khuyết tật) để nghị mở tài khoản thanh toán, đăng ký phát hành thẻ ngân hàng, đảm bảo tuân thủ quy định của pháp luật hiện hành. Đồng thời có biện pháp tuyên truyền phù hợp, phổ biến tới toàn thể nhân viên và người quản lý có trách nhiệm, hướng dẫn người khiếm thị (người khuyết tật) trong quá trình để nghị mở và sử dụng tài khoản thanh toán, đăng ký phát hành và sử dụng thẻ ngân hàng. Đặc biệt lưu ý một số khó khăn mà người khiếm thị (người khuyết tật) có thể gặp trong việc cung cấp các thông tin, giấy tờ cần thiết nhằm nhận biết khách hàng theo yêu cầu của pháp luật để hướng dẫn khách hàng khi thực hiện ký hợp đồng mở, sử dụng tài khoản thanh toán, hợp đồng phát hành và sử dụng thẻ với ngân hàng; cũng như cảnh báo những rủi ro mà khách hàng có thể gặp trong quá trình sử dụng tài khoản thanh toán, thẻ ngân hàng, nhằm đảm bảo an ninh, an toàn tài sản cho khách hàng.

LONG NHẬT

MÙA VÀNG MÙ CANG CHẢI - YÊN BÁI

■ BÀI VÀ ẢNH: NSNA HUY ĐĂNG

Dọc quốc lộ 32, vượt qua đèo Khau Phạ là con đèo Tú Lệ nối với huyện Mù Cang Chải, du khách có thể ngắm nhìn via ruộng bậc thang ngút ngàn tỏa đều trên các triền núi, lúa đang bắt đầu vàng ươm báo hiệu mùa thu hoạch mới.

Những thửa ruộng bậc thang ở Mù Cang Chải như những đường nét chấm phá đã có từ lâu đời trong vãn họa canh tác lúa nước của đồng bào dân tộc H'Mông. Khoảng thời gian nơi đây trải lòng hết vẻ đẹp vốn có là vào giữa tháng 9 đến tháng 10, cũng chính là mùa lúa chín, mùa của màu vàng rực trải khắp mọi nơi. Và cũng là mùa những trái bắp ngô của người dân nơi đây■

1

2

6

8

- 1- Gợi là trái tim VN- Những khoảnh vườn người dân tạo dáng phục vụ du lịch
- 2- Niềm vui của sự no ấm
- 3- Nấc thang vàng Lao Chải
- 4- Trung tâm hành chính xã Lao Chải
- 5- Phụ nữ H'Mông bày bán những sản phẩm từ thiên nhiên (Măng Voi)

- 6- Cô gái H'Mông trong trang phục truyền thống
- 7- Những khoảnh ruộng bậc thang được dân nhiếp ảnh đặt cho cái tên gọi là "Mâm Xôi"
- 8- Những đường nét dưới chân đèo Khâu Phạ
- 9- Đường đèo Khâu Phạ
- 10- Những người phụ nữ H'Mông đang cắt lúa

Cúng cơm mới

■ NGUYỄN AN

Ngày 22.11 vừa qua là ngày lễ Tạ Ơn (Thanksgiving) ở Mỹ. Theo lệnh từ năm 1863 của Tổng thống Abraham Lincoln, ngày lễ Tạ Ơn trở thành một ngày lễ quốc gia được tiến hành vào ngày thứ 5 của tuần lễ thứ 4 tháng 11 hàng năm. Trước đó, ngày lễ Tạ Ơn được tổ chức mỗi nơi mỗi khác để tạ ơn Thượng đế đã ban cho dân chúng được mùa.

Theo sử sách, khi những người di dân từ Anh đến Mỹ (thuộc nhóm Pilgrims), thổ dân “da đỏ” đã tiếp tế lương thực cho 50 người Pilgrims còn sống (trong số 102 người cặp bến trên thuyền Mayflower) khi thực phẩm đem theo không còn đủ để nuôi sống họ qua mùa đông. Sau đó, thổ dân đã dạy những người di dân này săn bắn và trồng lúa, bắp. Mùa thu hoạch đầu tiên còn gọi là lễ Tạ Ơn đầu tiên ở Mỹ được tổ chức tại Plimoth Plantation ở bang Massachusetts vào năm 1621. Những người Pilgrims sau khi được mùa, đã liên hoan 3 ngày liền cùng với 90 người thổ dân bản xứ. Kể từ đó đến nay, lễ Tạ Ơn được thực hiện hàng năm với ý nguyện cảm tạ ơn trên, ông bà tổ tiên và các bạn bè đã giúp có một vụ mùa thành công, mang lương thực đến cho mọi người.

Đó là chuyện ở đất nước Mỹ, vậy Việt Nam có ngày lễ tương tự

này hay không? Có! Đó chính là ngày lễ cúng cơm mới sau khi thu hoạch. Đáng lưu ý là thời gian cúng cơm mới cũng rơi vào tháng 10 âm lịch, đúng khoảng thời khắc này, sau khi mùa mưa chấm dứt, cũng khá tương đồng với ngày lễ Tạ Ơn ở Mỹ.

XONG MÙA LÀ CÚNG CƠM MỚI

Tục lệ cúng cơm mới này đã có từ nhiều thế hệ, xong một vụ mùa là cúng cơm mới, để cảm ơn đất trời, ông bà phù hộ cho mùa màng thuận lợi và cũng là lúc cảm ơn bạn bè, anh em lân cận giúp đỡ nhau trong vụ mùa.

Lễ cúng cơm mới ở đồng bằng thường là nhà ai nấy cúng. Vật

phẩm lễ cúng cơm mới bắt buộc phải có là bát cơm nấu bằng gạo mới vừa thu hoạch. Kế đó là các món ăn chế biến từ gà, heo, dê, cá... tùy theo các con vật nuôi của gia chủ. Gà, heo, cá là chắc chắn có vì với nhà nông dân trồng lúa đây là ba con vật nuôi thường xuyên trong vườn. Do nhà ai nấy cúng nên trong một khu dân cư nhỏ như xóm, khoảng hơn 20 nóc gia thì chia nhau, sắp xếp luân phiên ngày cúng, để hầu như cả xóm đều dự được. Một cách tổ chức cúng khá hay, vui vẻ cả xóm nhưng có điều như vậy nguyên tháng 10 âm lịch có khi kéo sang cả tháng 11, suốt tháng cả làng ăn mừng cơm mới.

Cũng phù hợp thôi, vì việc nông sau tháng 10 thu hoạch lúa xong, hầu như chỉ còn việc chuẩn bị ăn tết âm lịch. Hiện nay, việc cúng cơm mới cả xóm kéo dài như trên đã giảm bớt và gộp chung với việc cúng bái tại các đình làng.

Một năm ở đình thường có lễ cúng vào 3 ngày rằm lớn đó là thượng nguyên (15 tháng giêng), trung nguyên (15 tháng 7) và hạ nguyên (15 tháng 10). Ba ngày rằm lớn này khi xưa có nguồn gốc là nghi lễ nông nghiệp, tục lệ thờ cúng ông bà, sau được gắn liền với nghi thức tín ngưỡng Phật giáo. Thượng nguyên là ngày vía Thiên Quan Đại Đế để tạ ơn vị thần này đã làm cho mùa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt. Trung nguyên là ngày vía Địa Quan Đại Đế, vị thần coi về đất. Ngày này chịu ảnh hưởng của lễ vu lan xá tội vong nhân nên ngày này thường biến thành lễ cúng vong hồn tổ tiên, người đã khuất, nên còn gọi là vía Địa Quan xá tội. Hạ nguyên là ngày vía Thủy

Quan Đại Đế, vốn là lễ cầu mưa, cầu nước đầm thấm đều hòa cho lúa làm đồng. Sau lễ cúng tam nguyên (hay tam nguyên), đình thần còn có ba lễ hạ điền, thượng điền và cầu bông. Lễ hạ điền tổ chức vào đầu mùa mưa, có ý nghĩa như lễ xuống đồng, khai trương cây cấy. Lễ thượng điền tổ chức vào cuối mùa mưa, khi mùa màng đã thu hoạch. Lễ cầu bông tiến hành trong mùa mưa khi lúa đang ngâm súa.

Có thể nhìn thấy lễ cúng cơm mới trong một bài khấn thường được đọc trong lễ cúng đình: *Con lạy chín phương Trời, mười phương Chư Phật, Chư Phật mười phương. Con kính lạy Hoàng thiên Hậu Thổ chư vị Tôn thần. Con kính lạy ngài Bản cảnh Thành hoàng, ngài Bản*

xứ thổ địa, ngài Bản gia Táo quân cùng chư vị Tôn thần. Con kính lạy Cao Tăng Tổ khảo, Cao Tăng Tổ Tỷ, Thích Bà, Đệ Huynh, Cô Di, Tỷ Muội họ nội họ ngoại. Tín chủ (chúng) con là ..... ngụ tại:.....

Hôm nay là ngày mồng Một (mồng Mười, Rằm) tháng Mười là ngày Tết Cơm Mới, tín chủ con thành tâm sắm lễ, quả cau lá trầu, hương hoa trà quả, nấu cơm gạo mới, thấp nên tâm hương dâng lên trước án.

Trộm nghĩ rằng: Cây cao bóng mát, quả tốt hương bay, công tài bối xưa những ai gây của qui hóa, nay con cháu hưởng ơn Trời Đất Phật Tiên, Chư vị tôn thần, sau nhờ ơn tổ tiên gây dựng, kể công tâu khố biết là bao. Đến nay con cháu đời đời, hưởng miếng trầu cam. Nay nhân mùa gặt hái gánh nếp tẻ đầu mùa. Nghĩ đến ơn xưa cây bùa vun xới, sửa nổi cơm mới. Kính cẩn dâng lên thường tiên nếm trước. Mong nhờ Tổ phúc hòa cốc phong đăng, thóc lúa thêm tăng, hoa màu tươi mới, làm ăn tiến tới, con cháu được nhờ. Lẽ tuy đơn sơ, tỏ lòng thành kính, chúng con kính mời ngài Bản cảnh Thành hoàng Chư vị Đại Vương, ngài Bản xứ Thần linh Thổ địa, ngài Bản gia Táo quân, Ngũ phương, Long Mạch, Táo thần. Cúi xin các ngài giáng lâm trước án chứng giám lòng thành thụ hưởng lễ vật. Chúng con kính mời các cụ Tổ khảo, Tổ Tỷ, chư vị Hương linh gia tiên nội ngoại họ....., cúi xin thương xót con cháu linh thiêng hiện về chứng giám tâm thành thụ hưởng lễ vật. Chúng con lễ bạc tâm thành, trước án kính lễ, cúi xin được phù hộ độ trì.

Hiện nay, đình làng nào lớn có thể cúng lễ kỷ yên vào hai ngày thượng nguyên và hạ nguyên. Có đình thần một năm chỉ cúng kỷ yên một lần vào ngày thượng nguyên hay hạ nguyên. Có lễ vị vậy mà người dân chỉ nhớ đến lễ kỷ yên mà ít nhớ đến lễ cúng cơm mới từ xưa.

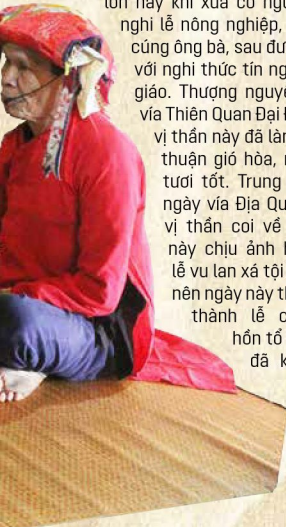
RƯỚC HỒN LÚA MỚI VỀ NHÀ

Nếu như tục lệ cúng cơm mới ở đồng bằng có vẻ phai lợt khi chỉ tồn tại trong gia đình và một phần do làm ruộng trồng lúa nay đã tiến

hành nhiều mùa, không chỉ một mùa lúa 6 tháng tương đồng với mùa mưa như xưa, nên tục lệ này dần hòa vào tục lệ cúng kỷ yên ở đình. Trong khi đó, lễ cơm mới của các dân tộc thiểu số anh em còn đậm dấu ấn, dễ nhìn thấy, thậm chí ở một số vùng tục lệ cúng cơm mới này được ngành du lịch kết hợp đưa vào các tour du lịch thu hút du khách. Có thể thấy đa số các dân tộc anh em đều có tục lệ cúng cơm mới, nhưng có nhiều chi tiết khác nhau. Tuy nhiên đa phần các dân tộc đều có nghi lễ rước hồn lúa mới về nhà. Xuất phát từ quan niệm vật nào cúng đều có linh hồn và sự trân trọng cây lúa trong đời sống, vì vậy, trước khi tổ chức Tết cơm mới mỗi gia đình phải làm lễ đi rước "hồn lúa mới" từ cánh đồng, nương rẫy về nhà. Tục lệ này được do phụ nữ trong nhà thực hiện. Mục đích chung nhất của nghi lễ này là mang những cụm lúa mới có "hồn lúa mới" từ trên nương, ruộng của gia đình về nhà. Đây sẽ là thành quả lao động tốt đẹp nhất, lễ vật thành kính nhất mỗi gia đình phải chuẩn bị để dâng lên các vị thần thánh và tổ tiên trong ngày Tết cơm mới... Mặc dù đều thể hiện thể giới quan, tín ngưỡng nông nghiệp tương đồng, tuy vậy, Tết ăn cơm mới đối với từng dân tộc vẫn có sự khác biệt nhất định về cách thức tổ chức, nghi lễ cúng, cách thức biến mâm lễ... Sau khi đã rước "hồn lúa" về nhà, các gia đình bắt đầu chuẩn bị cho lễ cúng cơm mới.

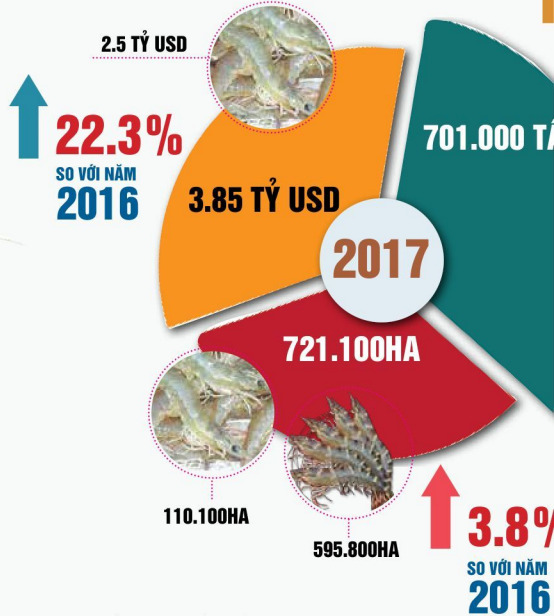
****

Có lẽ ngày cúng cơm mới còn lưu giữ như một phong tục đẹp thể hiện sự biết ơn của người dân, đối với ông bà tổ tiên, mừng vui với một vụ mùa thành lợi. Bạn không là nông dân chưa từng đến đình cúng cơm mới lần nào, bạn chưa từng dự một lễ hội mừng lúa mới ở vùng Tây Bắc chẳng hạn, nhưng bạn có lòng biết ơn, biết kính trọng ông bà tổ tiên, biết yêu những ruộng lúa mình mông của quê nhà, sao không đi đến những ngôi đình, vùng đất trên để tìm hiểu một phong tục đáng yêu của dân tộc Việt Nam, quê hương bạn■

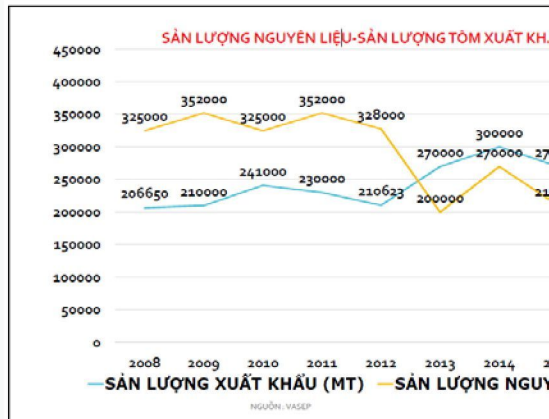

TÌNH HÌNH SẢN XUẤT VÀ XUẤT KHẨU TÔM

TRẢI QUA NHIỀU THẬP KỶ PHÁT TRIỂN, CON TÔM VIỆT NAM ĐÃ TRỞ THÀNH MỘT TRONG NHỮNG MẶT HÀNG XUẤT KHẨU CHỦ LỰC CỦA NGÀNH NÔNG NGHIỆP, TỪNG BƯỚC KHẲNG ĐỊNH VỊ THẾ TRÊN TRƯỜNG QUỐC TẾ.

Sản phẩm tôm xuất khẩu đi 100 thị trường, chiếm 12 - 15% thị phần thế giới và đứng thứ 2 sau Ấn Độ. Tôm sú cỡ lớn của Việt Nam đứng vị trí hàng đầu tại thị trường Mỹ và Australia

TÌNH HÌNH XUẤT KHẨU TÔM 9 THÁNG ĐẦU NĂM 2018

8.9%

SỐ VỚI NĂM
2016

THÁNG 9.2018

KIM NGẠCH

SẢN LƯỢNG

DIỆN TÍCH NUÔI

CÁC LOẠI TÔM XUẤT KHẨU CHÍNH:

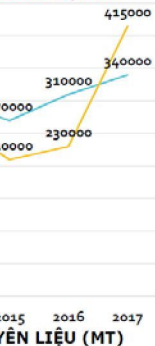

TÔM SÚ

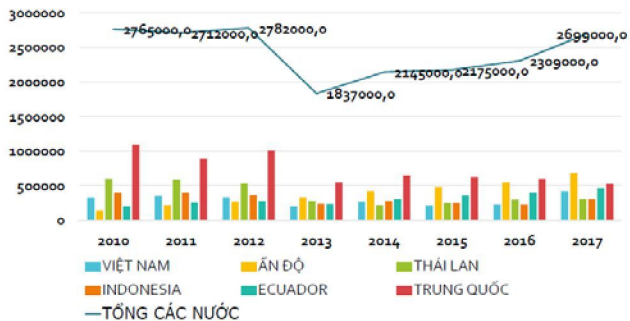

TÔM THẺ CHÂN TRẮNG

XUẤT KHẨU CỦA VIỆT NAM

SẢN LƯỢNG TÔM VIỆT NAM SO VỚI CÁC NƯỚC CUNG ỨNG TÔM HÀNG ĐẦU TRÊN THẾ GIỚI

Các loại tôm phổ biến

Ở VIỆT NAM

■ TAM DIỆP

TÔM NƯỚC LỢ

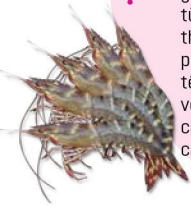
Tôm nước lợ (tôm sú và tôm thẻ chân trắng) được thả nuôi ở 30 tỉnh, thành ven biển, trở thành ngành mũi nhọn trong ngành thủy sản, tạo ra sản phẩm hàng hóa lớn ở Việt Nam. ĐBSCL chiếm trên 90% tổng diện tích nuôi tôm nước lợ cả nước.

TÔM SÚ

Tôm sú bắt đầu được sản xuất giống nhân tạo và nuôi tại Việt Nam từ những năm đầu thập kỷ 80 của thế kỷ XX. Đây là loại tôm thương phẩm dễ nuôi và đem lại giá trị kinh tế cao. Tôm sú được nuôi đa dạng về phương thức như quảng canh cải tiến, bán thâm canh, thâm canh, nuôi kết hợp (tôm - lúa, tôm rừng).

TÔM THÈ CHÂN TRẮNG

Từ năm 1998, tôm thẻ chân trắng bắt đầu được du nhập Việt Nam với hình thức nuôi công nghiệp. Nuôi tôm thẻ chân trắng có rất nhiều ưu điểm hấp dẫn như lớn nhanh, nuôi mật độ cao, dễ thích nghi, có thể nuôi thâm canh và siêu thâm canh...

TÔM ĐẤT

Tôm đất (tôm rảo) là loại tôm nước ngọt sống tự nhiên ở sông, ao, hồ. Tôm đất có màu hồng, vỏ mỏng, kích thước nhỏ, ít mùi tanh, thân tròn. Tôm đất được phân bố rộng rãi ở khắp các vùng biển của Việt Nam, đặc biệt là ở vùng biển thuộc các tỉnh duyên hải đồng bằng Bắc Bộ và Nam Bộ. Đây là một trong những đối tượng nuôi nhiều đặc điểm ưu việt: sinh trưởng nhanh, thời gian nuôi ngắn, thích ứng với dải độ mặn rộng. Tôm rảo có thể nuôi quanh năm, trong nhiều loại thủy vực khác nhau như đầm phá, ao hồ và cả trong các ruộng lúa ở các vùng ven biển. Ngoài ra, tôm đất hiện nay còn đóng vai trò lớn trong công nghệ nuôi đa loài, nuôi xen canh... là những phương thức nuôi có tác dụng lớn trong cân bằng sinh thái... Năm 2016, Trung tâm Giống thủy sản Quảng Nam đã sản xuất thành công giống tôm đất, mở ra hướng đi mới trong nuôi trồng và tái tạo nguồn lợi thủy sản này.

TÔM CÀNG XANH

Tôm càng xanh có nguồn gốc từ vùng Thái Bình Dương - Ấn Độ. Đây là loài thủy sản thích hợp với môi trường nước ngọt nhưng được thuần hóa đưa về nuôi vùng nước lợ và sinh trưởng tốt. Loại tôm này có 2 chiếc càng rất dài màu xanh ngọc. Ưu điểm của tôm càng xanh là dễ nuôi, mau lớn, ít bị dịch bệnh và thích ứng nhanh với môi trường, nguồn nước. Đặc biệt tôm càng xanh rất thích hợp trong các mô hình xen canh với các loại cây trồng vật nuôi khác, cho hiệu quả về kinh tế và môi trường sinh thái. Diện tích tiềm năng phát triển nuôi tôm càng xanh của Việt Nam rất lớn và tập trung chủ yếu tại các tỉnh vùng ĐBSCL.

TÔM HÙM

Tôm hùm là một loài tôm biển kích thước lớn và có giá trị cao về dinh dưỡng và kinh tế. Nghề nuôi tôm hùm ở Việt Nam bắt đầu từ thập niên 90, phân bố từ tỉnh Quảng Ngãi đến Bình Thuận nhưng tập trung chủ yếu tại các tỉnh Nam Trung bộ như: Phú Yên, Khánh Hòa, Ninh Thuận. Đối tượng nuôi chủ yếu hiện nay của nước ta gồm 04 loài: tôm hùm bông (*Panulirus ornatus*), tôm hùm xanh/đá (*P. homarus*), tôm hùm tre (*P. polyphagus*) và tôm hùm đỏ (*P. longipes*). Nghề nuôi tôm hùm được đánh giá là có nhiều rủi ro do con giống lệ thuộc thiên nhiên, thức ăn tươi dẫn đến ô nhiễm môi trường vùng nuôi, dịch bệnh thường xuyên xảy ra; thị trường tiêu thụ chủ yếu xuất hàng sống qua đường tiểu ngạch, lệ thuộc vào thị trường Trung Quốc, giá tôm lên xuống thất thường.

XUẤT KHẨU TÔM VÀ THAM VỌNG 10 TỶ USD

■ BAN DUNG *ghi*

CON TÔM LÀ MỘT TRONG NHỮNG MẶT HÀNG XUẤT KHẨU CHỦ LỰC CỦA NGÀNH THỦY SẢN NÓI RIÊNG VÀ NGÀNH NÔNG NGHIỆP NÓI CHUNG, ĐƯỢC KỶ VỌNG ĐẾN NĂM 2025 SẼ MANG VỀ CHO VIỆT NAM 10 TỶ USD. NGÀNH NUÔI TÔM VIỆT NAM CÓ NHIỀU DỰ ĐỊA ĐỂ PHÁT TRIỂN, TUY NHIÊN, CŨNG VẪN CÒN NHIỀU VẤN ĐỀ CẦN KHẮC PHỤC. DƯỚI ĐÂY LÀ NHẬN ĐỊNH CỦA MỘT SỐ CHUYÊN GIA VỀ NHỮNG CƠ HỘI, THÁCH THỨC TRÊN CON ĐƯỜNG CHINH PHỤC MỤC TIÊU 10 TỶ USD CỦA NGÀNH TÔM VIỆT NAM.

*Tiến sĩ Hồ Quốc Lực
nguyên Chủ tịch VASEP, Chủ tịch Hội
đồng quản trị FIMEX Việt Nam:
"CON TÔM VIỆT NAM CÓ MỘT BỨC
TRANG SÁNG SỬA"*

Năm 1986, lần đầu tiên Việt Nam sản xuất nhân tạo thành công con tôm sú. Đến năm 2000, tôm thẻ chân trắng du nhập vào nước ta, được nuôi ở miền Trung và dần đi xuống miền Nam. Đến nay, Việt Nam trở thành cường quốc sản xuất và cung ứng tôm với sản lượng đứng hàng thứ 3 trên thế giới. Thực tế, Việt Nam có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển ngành nuôi và chế biến tôm xuất khẩu như diện tích đất có thể nuôi tôm lớn, thời tiết gần như có thể nuôi tôm quanh năm, năng suất nuôi đạt mức trung bình khá... Bên cạnh đó, có thể nói chưa bao giờ Chính phủ và các bộ ngành liên quan nhập cuộc mạnh mẽ vào lĩnh vực nuôi tôm như hiện nay.

Để đạt mục tiêu đến 2025, diện tích nuôi tôm chạm mốc 750.000ha, sản lượng 1,1 triệu tấn, xuất khẩu sản phẩm tôm đạt 10 tỷ USD, chúng ta cần phải có một lượng tôm giống rất lớn. Đến thời điểm này, các cơ sở sinh sản nhân tạo tôm giống tại Việt Nam cũng đã phát triển về quy mô với khả năng cung ứng lên tới 100 tỷ con tôm con. Tuy nhiên, Việt Nam vẫn còn khoảng 1.700 cơ sở nhỏ lẻ tổ chức sinh sản nhân tạo tôm dẫn đến tình trạng tôm bố mẹ chưa chuẩn mực, đến từ nhiều nguồn chất lượng khác nhau; việc chủ động tôm giống tốt, sạch bệnh còn hạn chế. Cuối năm 2017, Tập đoàn Việt - Úc công bố đã nghiên cứu, gia hóa và sản xuất tôm bố mẹ thành công, nhưng cũng chỉ mới cung ứng được cho một phần rất nhỏ của thị trường. (Gia hóa tôm là quá trình thuần hóa, làm thay đổi mức độ di truyền tình trạng; qua chọn lọc tạo ra những tình trạng tốt nhất như tăng trưởng nhanh, kháng bệnh tốt... - PV). Công tác nghiên cứu chọn tạo, gia hóa và sản

xuất tôm bố mẹ, tôm giống là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng và cấp bách, chính vì vậy, hết sức cần thiết có chương trình gia hóa tôm bố mẹ cấp quốc gia, đồng thời kiểm soát hệ thống cung ứng tôm giống chặt chẽ hơn. Chủ động được nguồn tôm bố mẹ sẽ giúp giảm chi phí đầu vào, giảm giá thành nuôi tôm, từ đó tăng sức cạnh tranh cho sản phẩm tôm tại các thị trường nhập khẩu.

Bên cạnh đó, cần có quy hoạch vùng nuôi chi tiết hơn và có đầu tư thỏa đáng, đồng bộ về cơ sở hạ tầng. Hai yếu tố hàng đầu để đảm bảo sự thành công trong nuôi tôm đó là chất lượng con giống và nguồn nước. Thế nhưng Việt Nam vẫn đang gặp khó khăn trong việc kiểm soát chất lượng nguồn nước, nguyên nhân là do quy hoạch hệ thống thủy lợi chưa hoàn thiện, nhiều vùng nuôi thiếu điện, nước, đường giao thông... Trong

khí đó, ở Việt Nam diện tích nuôi tôm tự phát nhiều, nuôi nhỏ lẻ chiếm tỷ trọng cao, vì vậy người nuôi rất khó bố trí đủ cơ sở hạ tầng đạt tiêu chuẩn cũng như hạn chế khả năng tiếp cận những yếu tố đầu vào chất lượng cao. Hiện nay cả nước có 65 trang trại nuôi áp dụng tiêu chuẩn BAP và 85 trang trại nuôi áp dụng tiêu chuẩn ASC, nếu tính trung bình diện tích một trang trại là 100ha thì tổng diện tích nuôi đạt tiêu chuẩn quốc tế cũng chỉ chiếm phần nhỏ tổng diện tích nuôi tôm của cả nước. Vì vậy, cần thực hiện các vùng nuôi lớn, quy mô trang trại theo chuẩn quốc tế trên cơ sở thành lập HTX nuôi hoặc tích tụ ruộng đất.

Con tôm Việt Nam có một bức tranh sáng sủa, nhưng vẫn còn đó những tồn tại. Chúng ta phải xây dựng được vị thế cho tôm Việt Nam và giữ được vị thế đó một cách bền vững.

TS. Hoàng Tùng

**Chuyên gia của Cơ quan nghiên cứu Khoa học công nghệ Australia (CSIRO):
NUÔI TÔM KHÔNG THỂ CHỈ “THẢ XUỐNG VÀ CẦU MAY”**

Khi thực hiện mục tiêu quốc gia phát triển ngành nuôi tôm đến năm 2025 giá trị xuất khẩu đạt 10 tỷ USD, cần lưu ý trong 10 tỷ USD đó, bao nhiêu phần trăm là lợi nhuận. Chúng ta không nên gây ấn tượng bằng số lượng mà cần chú trọng đến hiệu quả sản xuất. Thu nhập là con số cuối cùng nhìn thấy được

còn chi phí đầu tư thì gồm rất nhiều khoản như giống, thức ăn, điện... cần phải tính toán kỹ, nếu không thì sẽ rơi vào tình trạng làm vất vả nhưng lợi nhuận lại không bao nhiêu. Phải hướng đến sản xuất nhiều hơn với chất lượng cao hơn, chi phí thấp hơn chứ không thể “lấy công làm lời”.

Muốn cải thiện ngành tôm là phải cải thiện cả hệ thống, bao gồm cả công tác đầu tư nghiên cứu phát triển tôm bố mẹ, tôm giống, thức ăn, lợi khuẩn, quy trình nuôi... cũng như cần có chính sách, đầu tư cơ sở hạ tầng... Tuy nhiên cần phải xác định tăng trưởng được kỳ vọng ở đâu, khâu tăng trưởng nào là quan

trọng nhất để có mức đầu tư hợp lý. Trong điều kiện như hiện nay, chúng ta không nên đặt nặng vấn đề nghiên cứu phát triển, các nước tiên tiến đã đi rất xa trong lĩnh vực này, chúng ta nên chọn lọc để ứng dụng chứ không nên đầu tư nghiên cứu lại từ đầu. Thay vào đó cần tập trung vào phương thức triển khai. Tăng sản lượng tôm đồng nghĩa với việc chúng ta phải mở rộng được thị trường tiêu thụ, trong khi đó Việt Nam không phải là nhà cung cấp tôm duy nhất trên toàn cầu. Vì vậy rất cần thiết phải tăng cường sức cạnh tranh cho mặt hàng tôm của Việt Nam. Chúng ta có ưu thế về nguồn lực tự nhiên và quy mô sản xuất, nhưng nếu không cải thiện các yếu tố như giá, chất lượng, thương hiệu, giá trị gia tăng, cải tiến kỹ thuật... thì sẽ rất khó để cạnh tranh với các nước xuất khẩu khác. Bên cạnh đó, thực tế hiện nay giá tôm ở thị trường nội địa đang đắt hơn ở thị trường xuất khẩu, nếu giảm được chi phí sản xuất, giá thành cũng sẽ giảm, tiêu thụ trong nước cũng sẽ tăng lên.

Ngoài việc thúc đẩy công nghệ và quản lý sản xuất, người nuôi tôm cũng cần phải có quan điểm kinh doanh và năng lực của nhà sản xuất. Nuôi tôm phải được coi là một hoạt động kinh doanh chứ không phải chỉ là hoạt động sản xuất đơn thuần, không thể có tư duy “thả xuống và cầu may”. Vì vậy cần chú trọng đến thông tin thị trường, giá cả, xu hướng nuôi trồng...

Ông Jiro Takeuchi
Giám đốc Công ty Bonmea GmbH (Đức):
“CẦN TÌM HIỂU THỰC TRẠNG TRƯỚC KHI ĐẶT RA THAM VỌNG”.

Năm 2017, tổng khối lượng tôm nhập khẩu vào EU là 541.501 tấn, trị giá 4,17 tỷ EUR. Việt Nam là nước đứng thứ 3 xuất khẩu tôm vào EU. Hiện nay, tiêu thụ tôm ở khu vực này có xu hướng tăng nhu cầu với tôm hấp nguyên liệu phục vụ cho MAP (sản phẩm đóng gói khí quyển biến đổi). Các chương trình chứng nhận tập trung vào các vấn đề môi trường, xã hội, an toàn thực phẩm. Vì vậy, muốn khai thác tốt các thị trường xuất khẩu tại EU, Việt Nam nên đầu tư vào các trang trại nuôi tôm siêu thâm canh được đảm bảo và kiểm soát chặt chẽ, tăng sản lượng tôm không sử dụng hóa chất và thuốc cũng như các sản phẩm chất lượng cao. Bên cạnh đó, tăng số lượng trại nuôi, nhà máy chế biến được chứng nhận các biện pháp thực hành nuôi tốt, an toàn vệ sinh thực phẩm, đảm bảo tiêu chuẩn môi trường, xã hội, đồng thời nâng cấp dây chuyền chế biến đáp ứng tiêu chuẩn bán lẻ của châu Âu. Về mặt nhân sự, đội ngũ công nhân cũng cần được đào tạo, có kỹ năng tốt.

Ông Lê Văn Quang
Chủ tịch HĐQT, Tổng Giám đốc Tập đoàn Thủy sản Minh Phú:
CẦN ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG VÀ ĐA DẠNG SẢN PHẨM

Các thị trường xuất khẩu lớn và nhiều tiềm năng như: Mỹ, Nhật, châu Âu... kiểm soát rất gắt gao về vấn đề dư lượng kháng sinh trong sản phẩm tôm. Vì vậy, cần phải có giải pháp mạnh mẽ để ngăn chặn vấn đề sử dụng kháng sinh trong nuôi tôm, đừng để xảy ra tình trạng thủy sản Việt Nam bị ngăn chặn, cấm xuất khẩu vì kháng sinh. Chúng ta cần kiểm soát chặt kháng sinh trước khi các đối tác nhập khẩu có những biện pháp mạnh như thẻ vàng hải sản. Mặt khác, chi phí kiểm dư lượng kháng sinh cũng rất tốn kém. Để kiểm soát được kháng sinh trong sản phẩm thủy sản, đáp ứng yêu cầu xuất khẩu, Minh Phú đã và đang đầu tư các phòng lab kiểm tra kháng sinh tại các vùng nuôi với chi phí đầu tư bình quân là 10 tỷ đồng/phòng lab và chi phí kiểm tra kháng sinh cho 1kg tôm nguyên liệu khoảng 6.000 đồng, quy ra 1kg thành phẩm tốn khoảng 9.000 đồng/kg. Chi phí đầu tư lớn như vậy đã làm tăng giá thành sản phẩm của các doanh nghiệp, giảm khả năng cạnh tranh của sản phẩm tôm Việt Nam với các quốc gia khác.

Hiện nay hầu hết các thị trường khi nhập khẩu tôm rất chú trọng đến màu sắc của tôm. Họ ưa chuộng tôm khi luộc lên có màu đỏ, trong khi đó phần lớn các sản phẩm tôm nuôi từ Việt Nam khi luộc lên có màu hồng nhạt và trắng, nên khó đạt được yêu cầu của khách hàng. Để cải thiện màu sắc tôm nuôi, người nuôi có thể sử dụng nước biển có độ mặn từ 25‰ trở lên, như vậy tôm khi luộc lên sẽ có màu đỏ đẹp mắt, hương vị ngon, từ đó tạo được sự khác biệt cho sản phẩm. Một trong những yếu tố nội tại ảnh hưởng đến thị trường tôm đó là cỡ tôm khi thu hoạch. Trên thực tế, các thị trường đều có nhu cầu mạnh và đa dạng các cỡ tôm khác nhau. Do vậy nếu chỉ nuôi 1 cỡ thì rất khó cạnh tranh và khó tìm kiếm khách hàng. Ở Việt Nam, người nông dân thường chỉ thu hoạch tập trung một lần khi tôm đạt kích cỡ 30 – 50 con/kg. Với cách thức này, tôm nuôi vừa chậm lớn, lại hạn chế khả năng cạnh tranh vì nguồn cung không phù hợp với nhu cầu của thị trường. Bên cạnh đó, khi người nuôi thu hoạch đồng loạt, tập trung ở cùng một cỡ thì mật hàng tôm có đó sẽ dư thừa trong khi các cỡ khác lại không có, dẫn đến thị trường “thiếu mà thừa”, khiến giá tôm của cỡ thừa thì giảm còn các cỡ khác thì không có để bán. Để khắc phục vấn đề này, người nuôi nên áp dụng giải pháp thu hoạch tía. Khi tôm nuôi được 60 – 65 ngày tuổi thì tiến hành tía lần đầu 50% lượng tôm nuôi trong ao, trọng lượng bình quân đạt 65 – 70 con/kg. Đến khi tôm nuôi được 80 – 85 ngày tuổi thu tía lần hai 50% lượng tôm nuôi trong ao, trọng lượng bình quân đạt 40 – 45 con/kg và thu hết lượng tôm trong ao khi tôm nuôi được 110 -115 ngày tuổi, trọng lượng bình quân đạt 20 – 25 con/kg ■

BỨT PHÁ

bằng TÔM NƯỚC LỢ

■ TÂN THÀNH

LÂU NAY, TÔM NƯỚC LỢ LÀ ĐỐI TƯỢNG NUÔI TRỒNG THỦY SẢN CHỦ LỰC, CÓ VAI TRÒ QUAN TRỌNG ĐỐI VỚI PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI, ĐẶC BIỆT LÀ CÁC ĐỊA PHƯƠNG VEN BIỂN. HIỆN NAY XUẤT KHẨU TÔM NƯỚC LỢ LUÔN DẪN ĐẦU NGÀNH THỦY SẢN VỚI TỶ LỆ KHOẢNG 45% TỔNG KIM NGẠCH. CÁC NHÀ CHUYÊN MÔN CHO RẰNG, TRONG ĐIỀU KIỆN BIỂN ĐỔI KHÍ HẬU VÀ XÂM NHẬP MẶN THÌ TÔM NƯỚC LỢ ĐƯỢC XEM LÀ SẢN PHẨM TIỀM NĂNG, LỢI THẾ XUẤT KHẨU...

Nuôi tôm siêu thâm canh ở Bạc Liêu

TĂNG TRƯỞNG ẤN TƯỢNG

Theo Bộ NN&PTNT, tôm nước lợ đang được nuôi tại hơn 30 tỉnh, thành và trở thành sản phẩm hàng hóa lớn của nước ta với 2 loài: tôm sú (tôm bản địa) và tôm thẻ chân trắng. Trong đó, tôm sú bắt đầu được sản xuất giống nhân tạo và nuôi ở Việt Nam từ những năm đầu của thập kỷ 80 (thế kỷ 20); từ năm 1998, tôm thẻ chân trắng bắt đầu được du nhập vào Việt Nam với hình thức nuôi công nghiệp. Từ năm

1999, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phát triển nuôi trồng thủy sản; đồng thời có chính sách về chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp. Các chính sách này có tầm quan trọng thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế trong nuôi trồng thủy sản.

Giai đoạn 2001 - 2010 tốc độ tăng sản lượng thủy sản đạt gần 10%, nuôi trồng thủy sản đạt 18%, giá trị xuất khẩu thủy sản tăng bình

quần 12,23%/năm. Từ năm 2008, Bộ NN&PTNT có chủ trương cho phép nuôi tôm thẻ chân trắng ở ĐBSCL; chỉ 2 năm sau tôm thẻ đã vượt tôm sú về sản lượng và giá trị xuất khẩu. Ông Vũ Văn Tám, Thứ trưởng Bộ NN&PTNT nhìn nhận: "Năm 2010, kim ngạch xuất khẩu tôm đã vượt con số 2,1 tỷ USD và con tôm thật sự trở thành động lực thu hút đầu tư từ nuôi trồng đến chế biến, xuất khẩu".

Bộ Công thương nhận định,

Việt Nam đứng thứ 3 về sản xuất tôm trên thế giới (sau Trung Quốc và Indonesia), với sản lượng từ 600.000 - 650.000 tấn/năm, nhưng dẫn đầu thế giới về sản xuất tôm sú với sản lượng 300.000 tấn/năm; đồng thời nằm trong 5 nước xuất khẩu tôm hàng đầu thế giới (cùng với Ecuador, Ấn Độ, Trung Quốc, Indonesia). Sản phẩm tôm của nước ta được xuất khẩu đến 100 quốc gia và vùng lãnh thổ. Việt Nam là nhà cung cấp tôm lớn thứ nhất cho Nhật Bản, thứ 3 cho Hoa Kỳ và thứ 4 cho EU, dẫn đầu các nước cung cấp tôm trên thế giới về số lượng doanh nghiệp được cấp chứng nhận BAP 4 sao. Đây là chứng nhận cao nhất do Liên minh Nuôi trồng thủy sản toàn cầu xây dựng và áp dụng các tiêu chuẩn chất lượng, môi trường và nước thải. Thêm điểm đáng ghi nhận là thời gian qua, xuất khẩu tôm của Việt Nam liên tục tăng trưởng. Nếu như năm 2005, xuất khẩu tôm của nước ta mới đạt 1,37 tỷ USD thì năm 2014 tăng lên 3,95 tỷ USD; năm 2016 xuất khẩu tôm đạt 3,15 tỷ USD và năm 2017 xuất khẩu tôm đạt 3,85 tỷ USD...

ĐA DẠNG THỊ TRƯỜNG XUẤT KHẨU

Tính đến nay xuất khẩu tôm của nước ta sang khoảng 100 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới, trong đó có 10 thị trường lớn luôn tăng trưởng khả quan. EU là thị trường nhập khẩu tôm lớn nhất của Việt Nam, chiếm 24,4% tổng xuất khẩu tôm của Việt Nam đi các thị trường. Hai quý đầu năm nay, xuất khẩu tôm Việt Nam sang EU tăng trưởng mạnh trong bối cảnh xuất khẩu tôm sang các thị trường lớn như Mỹ, Trung Quốc, Nhật Bản sụt giảm. Bước sang quý III năm nay, xuất khẩu tôm sang thị trường này bắt đầu giảm. Tuy nhiên, nhờ tăng trưởng tốt trong 2 quý đầu năm nên xuất khẩu tôm Việt Nam sang thị trường EU tính tới tháng 10 năm nay vẫn tăng nhẹ 4,4% đạt 724,7 triệu USD. Mỹ là thị trường nhập khẩu tôm lớn thứ 2 của Việt Nam, chiếm 18,2% tổng giá trị xuất khẩu tôm của Việt Nam đi các thị trường. Xuất

khẩu tôm Việt Nam sang Mỹ trong 10 tháng đầu năm nay đạt 540,4 triệu USD. Kết quả cuối cùng thuế chống bán phá giá tôm Việt Nam trong giai đoạn xem xét hành chính lần thứ 12 - POR12 (từ 1.2.2016 - 31.1.2017) khá hơn hơn nhiều so với những lần xem xét trước đó đã giúp các doanh nghiệp tôm Việt Nam yên tâm đẩy mạnh bán hàng vào thị trường Mỹ trong thời gian tới, nhất là giai đoạn tập trung mua hàng từ các nhà nhập khẩu Mỹ phục vụ cho các dịp lễ Tết cuối năm. Bên cạnh đó, cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung cũng là một cơ hội cho các doanh nghiệp xuất khẩu tôm của Việt Nam đẩy mạnh xuất khẩu vào thị trường này do Mỹ áp thuế cao với các mặt hàng của Trung Quốc. Đối với thị trường Nhật Bản đứng thứ 3, chiếm 17% tổng giá trị xuất khẩu tôm Việt Nam đi các thị trường. Chín tháng đầu năm 2018, xuất khẩu tôm Việt Nam sang Nhật Bản đạt 453 triệu USD. Việt Nam cũng là nước cung cấp tôm lớn nhất cho Nhật Bản, chiếm 26% tổng giá trị nhập khẩu tôm vào nước này. Thái Lan đứng thứ hai chiếm 19%, tiếp đó là Indonesia với 16% và Ấn Độ với 13%. VASEP dự báo xuất khẩu tôm trong quý IV năm nay sẽ tăng khoảng 2% so với cùng kỳ năm ngoái, đạt khoảng 1,14 tỷ USD. Như vậy xuất khẩu tôm đến cuối năm 2018 sẽ cán đích gần 3,8 tỷ USD.

Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam cho rằng, nhu cầu tiêu thụ tôm sú tại thị trường luôn cao. Bên cạnh đó, nhiều doanh nghiệp như Minh Phú, Sao Ta, Quốc Việt... có năng lực chế biến tốt nên có lợi thế cạnh tranh trên thương trường. Phía Bộ Công thương đẩy mạnh xúc tiến thương mại mở rộng thị trường xuất khẩu tôm nhằm đa dạng hóa đầu ra cho con tôm Việt Nam. Chủ động thông tin tích cực về các sản phẩm tôm Việt Nam, tăng độ quan tâm các thị trường xuất khẩu chủ lực. Một khác theo dõi những rào cản kỹ thuật của các nước gây khó cho con tôm, cảnh báo sớm các vụ kiện chống bán phá giá tôm nhằm giảm thiểu thiệt hại cho doanh nghiệp... ■

Những lưu ý KHI XUẤT KHẨU TÔM ĐI HOA KỲ

Theo Tổng cục Thủy sản, từ ngày 31.12.2018, tất cả tôm nhập khẩu vào Hoa Kỳ phải tuân thủ đầy đủ các yêu cầu của Chương trình Giám sát nhập khẩu thủy hải sản nhập khẩu vào Hoa Kỳ (SIMP). Trước đó, kể từ 01.01.2018, Hoa Kỳ đã triển khai chương trình giám sát việc khai thác và nhập khẩu đối với 11/13 loài thủy hải sản nhập khẩu vào nước này (tôm và bao ngư nằm ngoài đối tượng giám sát); nhằm chống lại các hoạt động đánh bắt bất hợp pháp, không khai báo và không theo quy định (IUU) và gian lận thương mại thủy sản.

Chương trình SIMP áp dụng với các lô hàng hải sản vào Hoa Kỳ từ nước ngoài, bao gồm cả việc nhập khẩu tại nước khác. Theo Chương trình SIMP, nhà nhập khẩu trong hồ sơ phải thường trú ở Hoa Kỳ và có giấy phép thương mại thủy sản quốc tế hiện hành. Ngoài ra, có hai loại thông tin truy xuất nguồn gốc bắt buộc phải có là: thông tin về thu hoạch và cập bộ phải được báo cáo bằng điện tử, và thời điểm nhập khẩu thông qua Hệ thống dữ liệu thương mại quốc tế (ITDS) và hồ sơ chuỗi hành trình. Hồ sơ chuỗi hành trình là tài liệu truy xuất nguồn gốc sản phẩm từ lúc thu hoạch đến điểm nhập cảng Hoa Kỳ, phải được nhà nhập khẩu lưu giữ trong 2 năm và có thể được yêu cầu xuất trình khi kiểm tra.

Để chủ động cho việc xuất khẩu, doanh nghiệp cần phối hợp với nhà nhập khẩu để thu thập đầy đủ các dữ liệu yêu cầu cho việc tuân thủ SIMP, chuẩn bị đầy đủ hồ sơ.

THUY DUNG

45

Phát triển CON TÔM TRỤ CỘT XUẤT KHẨU CỦA NGÀNH THỦY SẢN

■ HUỖNH TRỌNG

NHIỀU NĂM QUA, NGHỀ NUÔI, CHẾ BIẾN VÀ XUẤT KHẨU TÔM ĐƯỢC XEM LÀ THỂ MẠNH VỀ KINH TẾ CỦA CÁC ĐỊA PHƯƠNG VEN BIỂN ĐBSCL VÀ NHIỀU NƠI KHÁC. CÓ THỂ NÓI, CON TÔM ĐÃ TRỞ THÀNH SẢN PHẨM XUẤT KHẨU CHỦ LỰC CỦA NGÀNH THỦY SẢN, MANG VỀ GIÁ TRỊ LỚN - QUA ĐÓ GIÚP NHIỀU GIA ĐÌNH VƯỢT LÊN KHẢ GIẢ. TUY NHIÊN, GẦN ĐÂY GIÁ TÔM DAO ĐỘNG BẤT THƯỜNG, CỘNG VỚI DỊCH BỆNH PHÁT SINH KHIẾN NGƯỜI NUÔI GẶP KHÓ. TÌM HƯỚNG PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CON TÔM ĐANG LÀ VẤN ĐỀ CẤP BẠCH ĐẶT RA...

Thu hoạch tôm ở Bạc Liêu

Chế biến tôm xuất khẩu ở Công ty Minh Phú - Cà Mau

Thống kê của Bộ NN&PTNT cho thấy, trong tháng 10.2018 các doanh nghiệp xuất khẩu tôm đạt khoảng 401 triệu USD; lũy kế 10 tháng đầu năm 2018, giá trị xuất khẩu tôm của cả nước đạt gần 3 tỷ USD. Dự báo, cả năm 2018, ngành tôm có khả năng cán đích từ 3,8 - 4 tỷ USD, tương đương năm trước. Hiện nay sản phẩm tôm

của Việt Nam được xuất khẩu sang hơn 100 thị trường trên thế giới và ngày càng được người tiêu dùng các nước ưa chuộng. Ông Lê Văn Quang, Chủ tịch HĐQT Tập đoàn thủy sản Minh Phú, nói nếu chúng ta tận dụng tốt các cơ hội thì xuất khẩu tôm cả nước năm 2018 có khả năng đạt 4 tỷ USD. Song, chúng ta cần tính toán những bước đi dài hạn...

Dù con tôm mang lại giá trị kinh tế cao, đóng góp quan trọng vào cơ cấu xuất khẩu của ngành thủy sản. Song, trên thực tế việc sản xuất và xuất khẩu tôm còn bộc lộ nhiều hạn chế, chưa mang tính bền vững. Theo UBND tỉnh Cà Mau, nhiều năm qua tình chọn con tôm là thể mạnh để đột phá phát triển. Hiện toàn tỉnh thả nuôi khoảng 278.000ha tôm mỗi

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đánh giá sự phát triển của con tôm trên nhiều mặt và tiềm năng còn khá lớn. Tuy nhiên, sự phát triển con tôm cũng còn những hạn chế; tôi đây không để tình trạng nông dân tự phát, manh mún; công tác quy hoạch đi liền với điều kiện tự nhiên; kiểm soát chặt chẽ nguồn nước; không thể để tình trạng tôm chết do không có điện, cung cấp điện 3 pha để phục vụ cho sản xuất tôm; Ngân hàng Nhà nước chỉ đạo cho các ngân hàng thương mại bảo đảm vốn tín dụng cho nuôi tôm, chế biến tôm với lãi suất phù hợp, nhất là nuôi tôm công nghệ cao; nâng tỷ lệ nuôi tôm thành công lên 70% chứ không chỉ 30% như hiện nay.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc thăm nhà máy chế biến tôm Minh Phú ở Cà Mau

năm, sản lượng 146.000 tấn, cung ứng cho 34 nhà máy chế biến xuất khẩu với kim ngạch khoảng 1 tỷ USD/năm. Hiệu quả của con tôm là rất cao, song trước tình trạng dịch bệnh thường xuyên xuất hiện, những tác động của biến đổi khí hậu, hạn mặn... gây khó khăn không nhỏ cho con tôm, vì thế tình đang đầu tư đồng bộ để phát triển bền vững nghề này. Theo đó, Cà Mau sẽ tập trung chuyển đổi một số diện tích sản xuất cây, con kém hiệu quả sang nuôi tôm, con kém hiệu quả sang nuôi tôm. Tỉnh xây dựng đề án “Nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, phát triển bền vững nghề nuôi tôm đến năm 2020 và định hướng năm 2030”, với mục tiêu là ứng dụng công nghệ tiên tiến để phát triển nghề nuôi tôm hiện đại, hiệu quả. Cà Mau sẽ đa dạng hóa các loại hình nuôi tôm như: nuôi siêu thâm canh, nuôi thâm canh, nuôi quảng canh cải tiến, nuôi tôm - lúa, tôm - rừng... tùy điều kiện

từng nơi mà áp dụng phù hợp. Tình đầu tư mạnh về hệ thống thủy lợi, đảm bảo nguồn nước phục vụ nuôi tôm; tăng cường quản lý chất lượng con giống, thức ăn, hóa chất, vật tư phục vụ nuôi tôm nhằm nâng cao năng suất, chất lượng con tôm. Ông Nguyễn Tiến Hải, Chủ tịch UBND tỉnh Cà Mau nhìn nhận, mô hình nuôi tôm rừng, tôm sinh thái cho thấy hướng đi rất triển vọng. Vì vậy các ngành chức năng cần hỗ trợ người dân về kỹ thuật, cải tiến quy trình nuôi, đặc biệt là áp dụng mô hình nuôi tôm hai giai đoạn, nhằm hạn chế dịch bệnh, nâng cao năng suất tôm nuôi và góp phần bảo vệ môi trường...

Thêm vấn đề trần trở lâu nay là giá thành sản xuất tôm của ĐBSCL còn cao khiến việc cạnh tranh khi xuất khẩu bị ảnh hưởng. Ông Dương Thành Trung, Chủ tịch UBND tỉnh Bạc Liêu cho rằng, tình hình xuất khẩu tôm đang chịu sự cạnh tranh

gay gắt từ các nước xung quanh như Thái Lan, Malaysia... Ngoài ra, vẫn còn nhiều hộ nuôi tôm tự phát, nhỏ lẻ dẫn đến chi phí đầu tư cao, chất lượng chưa như mong muốn. Điều này cần nhanh chóng khắc phục. Tiến sĩ Võ Nam Sơn, Khoa Thủy sản (Trường Đại học Cần Thơ) lưu ý: “Việc thiếu nguồn điện phục vụ tôm nuôi cũng làm tăng giá thành sản xuất. Để khắc phục tình trạng này, người dân có thể lên phương án tối ưu hóa hiệu quả sử dụng điện trong nuôi tôm, kết hợp đồng bộ các trang thiết bị và kỹ thuật vận hành. Ngành điện lực cần phát triển lưới điện 3 pha ổn định để phục vụ người dân sản xuất”. Tổng cục Thủy sản cho biết, để giảm giá thành trong nuôi tôm, các hộ nông dân cần kết nối với nhau nhằm thuận lợi trong việc mua con giống, thức ăn, kỹ thuật nuôi và dễ dàng liên kết với các doanh nghiệp để đảm bảo đầu ra cho con tôm. Bên cạnh đó, người dân cần thay đổi các thiết bị hiện đại hơn, áp dụng khoa học kỹ thuật trong việc nuôi tôm chất lượng. Ông Lê Văn Quang cũng cho biết, tập đoàn Minh Phú đã và đang triển khai mô hình doanh nghiệp xã hội tôm - rừng (sau đó chuyển sang tôm quảng canh, tôm - lúa, tôm công nghệ). Tôm rừng được là tôm sinh thái, tôm hữu cơ, sạch, kháng sinh và giá bán rất cao. Vấn đề là chúng ta phải đạt chứng nhận quốc tế nhằm đẩy mạnh xuất khẩu.

Theo Bộ trưởng Bộ NN&PTNT Nguyễn Xuân Cường, ảnh hưởng của xâm nhập mặn và nước biển dâng sẽ làm nhiều nơi bị nhiễm mặn gây khó cho một số cây trồng khác, nhưng chuyển đổi sang tôm sẽ thích ứng - nhất là vùng ĐBSCL rất phù hợp để nuôi tôm. Bên cạnh đó, thị trường tiêu thụ tôm trên thế giới rộng lớn và chưa có ngưỡng giới hạn. Vấn đề hiện nay là rà soát lại quy hoạch, điều chỉnh diện tích nuôi hợp lý; cơ cấu lại vùng nuôi tôm theo hướng sản xuất hàng hóa lớn, có sự liên kết trong sản xuất, tiêu thụ để hình thành chuỗi giá trị. Mục tiêu phấn đấu đến năm 2025 xuất khẩu tôm của Việt Nam đạt khoảng 10 tỷ USD, theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ... ■

Cảnh đồng nuôi tôm thương phẩm của Công ty Nam Miền Trung.

NAM MIỀN TRUNG

VÀ NGUỒN TÔM GIỐNG

■ THÙY DUNG *chất lượng*

ĐẦU TƯ CHIẾU SÁU

Bắt đầu tham gia ngành tôm giống từ năm 1997, tiền thân là cơ sở sản xuất tôm giống tại xã Vĩnh Tân (huyện Tuy Phong, Bình Thuận), trải qua hơn 20 năm không ngừng đầu tư toàn diện về nhân lực, công nghệ, cơ sở vật chất, đến nay Công ty TNHH Đầu tư Thủy sản Nam Miền Trung (Nam Miền Trung) đã trở thành doanh nghiệp 100% vốn trong nước dẫn đầu lĩnh vực sản xuất tôm giống với công nghệ sản xuất tiên tiến, quy trình kỹ thuật hiện đại bậc nhất Đông Nam Á.

Hiện tại, Công ty Nam Miền Trung có hệ thống sản xuất phủ khắp từ các tỉnh miền Trung tới Đồng bằng sông Cửu Long, “đầu não” là 7 khu phức hợp sản xuất công nghệ cao tôm giống tại Bình Thuận được đầu tư quy mô theo tiêu chuẩn công nghệ Mỹ với năng lực sản xuất đạt từ 15 tỷ con giống/năm. Khi đến đây, mọi phương tiện lưu thông qua cổng vào từng khu đều được khử trùng bằng thuốc tím nhằm cách ly mầm bệnh bên ngoài. Các nhà xưởng được thiết kế liên hoàn nối với nhau bằng những đường nội bộ bê tông sạch sẽ, bên trong được trang bị đầy đủ các thiết bị hiện đại, sắp xếp bài bản. Ông

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ CAO VÀO TẤT CẢ CÁC BƯỚC TRONG QUY TRÌNH SẢN XUẤT TÔM GIỐNG KHÔNG CHỈ LÀ CHÌA KHÓA TẠO NÊN SỰ THÀNH CÔNG CHO DOANH NGHIỆP MÀ CÒN LÀ TRÁCH NHIỆM XÃ HỘI, ĐỒNG HÀNH CÙNG NGƯỜI NÔNG DÂN LÀM GIÀU.

Nguyễn Hoàng Anh, Tổng Giám đốc Công ty Nam Miền Trung cho biết: Mỗi tháng công ty nhập khẩu 1.000 - 2.000 cặp tôm bố mẹ từ các tập đoàn hàng đầu thế giới. Tất cả đều là thế hệ tôm bố mẹ mới nhất, sạch bệnh, tăng trưởng nhanh, phù hợp với điều kiện khí hậu môi trường Việt Nam, đã được nghiên cứu lai tạo và chọn lọc qua nhiều thế hệ tại trung tâm di truyền tôm giống hạt nhân Hawaii - Mỹ, được các cơ quan thú y Hawaii và cơ quan thú y Việt Nam phối hợp kiểm tra và

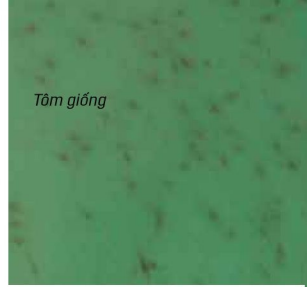
Trung tâm xét nghiệm với trang thiết bị hiện đại.

cấp giấy chứng nhận an toàn dịch bệnh. Chỉ vào những bể nuôi tôm giống, ông Hoàng Anh giới thiệu: “Nước dùng để nuôi tôm là nước biển tự nhiên, công ty đã đầu tư tàu để lấy nước ở ngoài khơi cách bờ hàng chục hải lý, nhằm đảm bảo nguồn nước không bị lẫn các nguồn gây ô nhiễm. Toàn bộ các chỉ tiêu môi trường đều được xét nghiệm đạt tiêu chuẩn tối ưu trước khi đưa vào sử dụng. Bên cạnh đó là đàn xe 100 chiếc chuyên dùng vận chuyển tôm giống. Đặc biệt, công ty còn

Tôm thương phẩm.

Tôm giống

là nguồn thức ăn được ví như “sữa mẹ” đối với ấu trùng tôm. Việc ứng dụng công nghệ tảo tươi đã giúp ổn định các chỉ tiêu môi trường, chủ động nguồn thức ăn, nâng cao hệ miễn dịch tự nhiên, nâng cao tỷ lệ sống và chuyển giai đoạn nhanh, đồng đều tôm giống.

Một trong những điểm yếu của ngành nuôi tôm là trên thị trường có rất nhiều loại chế phẩm sinh học, vi sinh, các loại thuốc xử lý, trong khi Việt Nam chưa có quy chuẩn để quản lý. Vì vậy, Nam Miến Trung đã thành lập công ty tại TP HCM chuyên nhập khẩu từ Mỹ về các loại vitamin, khoáng chất, chế phẩm sinh học... để cung cấp cho thị trường cả nước.

DOANH NGHIỆP VÌ NHÀ NÔNG

Không phải ngẫu nhiên mà người trong nghề nuôi tôm thường truyền tai nhau câu nói “Nhất giống, nhì môi, tam mồi, tứ kỹ”. Giống là yếu tố rất quan trọng quyết định đến chất lượng, năng suất, sản lượng tôm nuôi. Việc sản xuất có thuận lợi và mang lại năng suất cao hay không phụ thuộc rất nhiều vào nguồn con giống. Khi nghề nuôi tôm được xem là nghề “ăn nên làm ra”, thị trường tôm giống trở nên hỗn loạn với một lượng tôm giống chất lượng kém, không sạch bệnh được tung ra thị trường với giá rất rẻ. Đây chính là nguyên nhân dẫn đến những bất ổn cho nghề nuôi tôm Việt Nam như tôm chậm lớn, dịch bệnh lan tràn... khiến người nuôi tôm phải chịu thiệt hại nặng nề. Trước thực trạng đó, Công ty Nam Miến Trung luôn đặt trọng tâm hướng tới trợ giúp người dân nuôi tôm thông qua việc cung cấp giống tôm chất lượng, sạch bệnh. “Chúng tôi làm điều này bằng trách nhiệm

của nhà sản xuất với nông dân nuôi tôm, với cộng đồng”, ông Hoàng Anh chia sẻ. Chính những sản phẩm tôm giống và tôm thịt của Công ty Nam Miến Trung đạt tiêu chuẩn chất lượng đã giúp cho rất nhiều bà con nuôi tôm thành công và làm giàu từ nghề này.

Bên cạnh đó, hoạt động nghiên cứu thử nghiệm xây dựng các mô hình nuôi tôm thương phẩm bền vững, phù hợp với trình độ kỹ thuật, vốn của người dân và điều kiện tự nhiên, khí hậu Việt Nam cũng được Công ty Nam Miến Trung quan tâm đầu tư để chuyển giao cho nông dân. Với chính sách hỗ trợ, chuyển giao kỹ thuật nuôi tôm, hỗ trợ một phần tôm giống miễn phí cho nông dân, nhiều mô hình nuôi tôm thương phẩm của hàng trăm nông dân được hỗ trợ bởi Nam Miến Trung đã thu được kết quả cao. Những tháng đầu năm 2018, do ảnh hưởng của thị trường thế giới, giá tôm nguyên liệu trong nước giảm mạnh đã tác động không tốt đến hoạt động sản xuất, tiêu thụ tôm. Trước những bất lợi đó, Công ty Nam Miến Trung đã đồng hành, chia sẻ cùng những người nông dân nuôi tôm bằng cách giảm giá bán tôm giống, góp phần giúp bà con vượt qua khó khăn. Chính vì những nỗ lực vì người nuôi tôm, Nam Miến Trung đã 2 lần được Bộ NN&PTNT vinh danh “Doanh nghiệp vì nhà nông”.

Là một trong những doanh nghiệp sản xuất tôm giống quy mô lớn nhất Việt Nam, Công ty TNHH Đầu tư Thủy sản Nam Miến Trung đã, đang và sẽ tiếp tục đầu tư chiều sâu công nghệ cao để không ngừng nâng cao chất lượng nhằm góp phần mang tới những mùa bội thu cho người nông dân nuôi tôm ■

xây dựng trung tâm xét nghiệm với trang thiết bị, máy xét nghiệm PCR công nghệ mới theo tiêu chuẩn quốc tế. Theo đó, toàn bộ yếu tố đầu vào như nước, tảo, thức ăn... đều được kiểm tra rất nghiêm ngặt, tôm giống trải qua kiểm soát trong suốt quá trình nuôi, đảm bảo đưa ra thị trường những con tôm giống khỏe mạnh, sạch bệnh. Trung tâm lưu trữ và nuôi cấy tảo gốc và tảo tươi của công ty được đầu tư công nghệ chuyển giao từ các chuyên gia Mỹ và Trường Đại học Nha Trang. Đây

Nông dân nuôi tôm THỜI 4.0

■ VĨNH TƯỜNG

BẢO ĐẢO CÀ MAU ĐƯỢC XEM LÀ MỘT TRONG NHỮNG VÙNG NUÔI TÔM TRỌNG ĐIỂM CỦA VIỆT NAM, TRONG ĐÓ, BẠC LIÊU ĐƯỢC VÌ VON NHƯ "THỦ PHỦ" CỦA NGÀNH TÔM. GẦN 20 NĂM TRƯỚC, CÂU CHUYỆN NÔNG DÂN BÁN ĐẢO CÀ MAU BỨA ĐẬP NGÀN MẢN DẪN NƯỚC MẶN VỀ NUÔI TÔM ĐÃ TẠO NÊN "ĐIỂM NỒNG" KHIẾN CHÍNH PHỦ PHẢI HỢP KHẨN ĐỂ QUYẾT ĐỊNH THUẬN THEO Ý DÂN. VÀ CÂU CHUYỆN NÔNG DÂN BẠC LIÊU ĐANG ĐẶT NHỮNG VIÊN GẠCH ĐẦU TIÊN CHO ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ CAO (CNC) VÀO NUÔI TÔM ĐANG TẠO NÊN BƯỚC NGỌT MỚI.

Trúc Anh đã thành công với mô hình nuôi tôm thẻ siêu thâm canh 2 giai đoạn (áp dụng công nghệ Biofloc: công nghệ điều chỉnh cân bằng tỷ lệ các-bon và ni-tơ) tại xã Vĩnh Trách, TP Bạc Liêu. "Mô hình này một năm có thể nuôi đến 5,6 vụ tôm, sản lượng lên đến 150 tấn/ha/năm" - kỹ sư Lê Anh Xuân, Giám đốc Công ty TNHH SX&TM Trúc Anh cho biết. Mô hình này có nhiều ưu điểm: giảm được chi phí, giảm được rủi ro, ô nhiễm môi trường, giảm được hệ số chuyển đổi thức ăn, an toàn về dịch bệnh, tiết kiệm được nguồn tài nguyên nước, đặc biệt là an toàn về sinh thực phẩm vì không sử dụng kháng sinh và hóa chất. Hiện mô hình nuôi tôm thẻ siêu thâm canh 2 giai đoạn đang được nhân rộng. Theo Sở NN&PTNT Bạc Liêu, các mô hình nuôi tôm siêu thâm canh chỉ cần quy mô diện tích nhỏ nhưng có thể tạo ra một sản lượng tôm lớn, một hecta-ta có thể cho năng suất trên 150tấn/ha/năm, gấp nhiều lần so với mô hình nuôi tôm thâm canh (thông thường, khoảng 10 tấn/ha/năm). Lãnh đạo Bộ NN&PTNT đánh giá cao mô hình này vì đã góp phần đưa ngành tôm nước ta bắt kịp với công nghệ nuôi hiện đại trong khu vực. Được biết, hiện nay Bạc Liêu có 3 doanh nghiệp được Bộ NN&PTNT cấp giấy chứng nhận doanh nghiệp ứng dụng CNC; 5 doanh nghiệp đạt chứng nhận các tiêu chuẩn quốc tế trong nuôi trồng thủy sản với diện tích gần 500ha.

"NÀNG TẮM" CON TÔM

Từ năm 2016, Bạc Liêu đã áp dụng CNC vào nuôi tôm trên diện tích hơn 17ha, năng suất bình quân trên 100 tấn/ha/năm và hiện nay Bạc Liêu đang triển khai cho 132 hộ dân nuôi tôm theo mô hình ứng dụng CNC trên diện tích hơn 400ha. Việc áp dụng CNC vào nuôi tôm đã đem lại hiệu quả to lớn, tăng thu nhập rất cao cho nông dân. Thủ tướng đã đồng ý cho

SIÊU THÂM CANH

Bạc Liêu nằm tiếp giáp biển với 3 cửa biển lớn gồm: Gành Hào, Cái Cùng và Nhà Mát đã tạo nên thế đặc địa trong nuôi trồng khai thác thủy sản. Hiện Bạc Liêu khoảng 55.000 nông hộ nuôi thủy sản, tổng diện tích trên 130.000ha. Với 336 trang trại thủy sản (doanh thu bình quân 1,33 tỷ đồng/năm/trang trại), 25 HTX thủy sản, 204 tổ hợp tác nuôi tôm, đây được xem là lực lượng "hùng hậu" để Cà Mau nhân rộng việc ứng dụng CNC vào vùng nuôi tôm. Có dịp cùng đoàn công tác của Bộ NN&PTNT tham quan mô hình nuôi tôm siêu thâm canh CNC trong nhà kính của Công ty CP Việt - Úc Bạc Liêu tại xã Vĩnh Thịnh (huyện Hòa Bình) mới thấy ấn tượng với mô hình này. Tại đây, hạ tầng đường, điện... được Bạc Liêu đầu tư hoàn thiện đến "hàng rào" của nhà đầu tư. Bên trong khu nuôi được bao bọc bởi hệ thống nhà kính kiên cố, kiểm soát được môi trường không khí, thời tiết; các thông số môi trường ao nuôi, cho ăn, sức khỏe con tôm... được kiểm soát tự động qua hệ thống phần mềm máy tính, khi có biến động thì đưa ra những cảnh báo để xử lý kịp thời. Theo các kỹ sư tại Công ty CP Việt - Úc Bạc Liêu, từ quy trình thả nuôi, cho ăn, kiểm soát dịch bệnh được khép kín và sản phẩm đáp ứng được tiêu chuẩn cao về chất lượng.

Cùng nuôi tôm theo hình thức siêu thâm canh, Công ty TNHH SX&TM

Bạc Liêu đã tạo nhiều đầu tư các mô hình nuôi tôm ứng dụng công nghệ cao

Hiện mặt hàng tôm chiếm 50% tỷ trọng xuất khẩu của ngành thủy sản Việt Nam. ĐBSCL là khu vực nuôi tôm lớn nhất với 94,3% diện tích nuôi tôm sú và 75,8% diện tích nuôi tôm chân trắng của cả nước.

phép tình thành lập “Khu nông nghiệp ứng dụng CNC phát triển tôm Bạc Liêu” và định hướng “Xây dựng Bạc Liêu trở thành trung tâm ngành công nghiệp tôm cả nước!”. Bạc Liêu chuẩn bị gì cho những tín hiệu này? Ông Lương Ngọc Lân, Giám đốc Sở NN&PTNT Bạc Liêu cho biết, Bạc Liêu có điều kiện tự nhiên về đất đai thuận lợi để phát triển con tôm, có những tiến đề cơ bản về giống, công nghệ nuôi, chế biến... “Trong điều kiện biến đổi khí hậu, nước biển dâng, Bạc Liêu có thể tận dụng lợi thế tài nguyên nước mặn phục vụ nuôi trồng thủy sản. Vừa rồi, trong các hội nghị liên kết vùng, các tỉnh vùng bán đảo Cà Mau đã thống nhất chọn con tôm để liên kết. Từ liên kết vùng thì Bạc Liêu có vị trí thuận lợi trở thành “thủ phủ” ngành công nghiệp tôm của vùng, của cả nước” - ông Lân nhận định. Ông Lân cũng cho biết: Bạc Liêu chọn hướng đi lên là từ nông nghiệp, từ con tôm phải “nâng tầm” con tôm, đưa năng suất, sản lượng, chất lượng đi lên, sản phẩm phải sạch và an toàn. “Chúng tôi xác định để đảm bảo yếu tố Bạc Liêu thành trung tâm ngành tôm thì cần có khu nông nghiệp ứng dụng CNC - điểm tựa để chuyển giao khoa học công nghệ tiên tiến nhất về công nghệ giống, thức ăn, xử lý môi trường, công nghệ chế biến, phụ trợ về ngành công nghiệp tôm, hình thành chuỗi phát triển ngành tôm” - ông Lân nói.

Năm 2018, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc dự hội nghị xúc tiến đầu tư tỉnh Bạc Liêu đã nhận định: “Bạc Liêu bước đầu đã tạo được liên kết khá rõ nét 4 nhà: Nhà nước, nhà khoa học, nhà doanh nghiệp và nhà nông. Cộng với vị trí nằm ở trung tâm vùng trọng điểm nuôi tôm nước lợ Việt Nam và là địa phương duy nhất có khu nông nghiệp ứng dụng CNC chuyên về tôm, nếu phát huy tốt, trong tương lai không xa Bạc Liêu sẽ sớm trở thành thủ phủ ngành tôm Việt Nam và sẽ có đóng góp quan trọng cho mục tiêu nâng kim ngạch xuất khẩu tôm Việt Nam lên 10 tỷ USD trước năm 2025”. Mới đây, ông Dương Thành Trung, Chủ tịch UBND tỉnh Bạc Liêu đã đi thực địa khảo sát địa điểm dự kiến xây dựng khu nông nghiệp ứng dụng CNC phát triển tôm tại xã Vĩnh Trạch Đông (TP Bạc Liêu), quy mô dự kiến 200ha. Hiện tỉnh đang thuê đơn vị tư vấn xây dựng để án, quy hoạch chi tiết gửi Bộ NN&PTNT và các Bộ có liên quan thẩm định để trình Chính phủ phê duyệt, nhằm làm cơ sở để triển khai thực hiện tham vọng: “Xây dựng Bạc Liêu trở thành trung tâm ngành công nghiệp tôm cả nước” ■

MÓN NGON từ tôm

1. TÔM NƯỚNG MUỐI ỚT

Làm muối ớt ướp tôm: Rửa sạch và băm nhuyễn tỏi, ớt. Rang nóng muối hạt rồi giã nhuyễn. Trộn hỗn hợp muối, ớt, tỏi cùng 1 muỗng cà phê hạt tiêu, ½ muỗng đường, 1 muỗng nước mắm, 2 muỗng cà phê dầu ăn thật đều. Dùng que xiên nướng xiên thẳng từ đầu đến đuôi tôm. Nướng tôm trong vòng 10 phút. Tôm nướng muối ớt sẽ ngon hơn khi thưởng thức cùng xả lách, dưa leo và ăn cùng muối ớt xanh khi còn nóng đỏ.

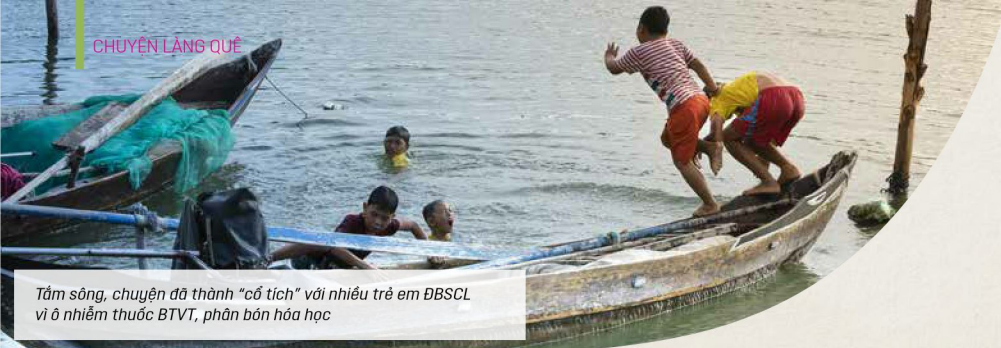
2. LẨU THÁI TÔM CHUA CAY

Dùng xương ống để lấy nước dùng. Cà chua thái múi, khế thái lát mỏng, dưa rửa sạch cho vào máy xay lấy nước. Xào trên chảo các nguyên liệu nước me, nước dưa với hành tỏi, sau đó cho vào nồi nước dùng cùng với cà chua, nêm nếm theo khẩu vị. Lẩu tôm nóng hổi, đậm đà, chua chua cay cay được ăn kèm với hoa chuối và rau muống.

3. SALAD TÔM BƠ SỐT NƯỚC CỐT CHANH

Tôm bóc đầu, lột vỏ, luộc vừa chín. Trộn đều hỗn hợp nước cốt chanh, mật ong, ớt, dầu ô liu. Bơ cắt miếng vuông vừa ăn, trộn đều với 1 nửa phần nước sốt khoảng 1 giờ trước khi ăn. Cho tôm, rau thơm và phần nước sốt còn lại vào trộn đều lần nữa. Món ăn tương chừng vừa dùng đơn giản này lại có thể giúp giảm cân, thon dáng, đẹp da đó nha.

Tắm sông, chuyện đã thành "cổ tích" với nhiều trẻ em ĐBSCL vì ô nhiễm thuốc BVTV, phân bón hóa học

ĐÂU RỒI tuổi thơ? dòng sông

■ ANH HÙNG

Sau mùa vụ sản xuất, nhiều địa phương tổ chức thu gom vỏ thuốc BVTV trên đồng ruộng, nhưng sau đó nhà nông vẫn vô tư thả ra môi trường, gây ô nhiễm.

"Sông bây giờ nước uẩn lòn, ròng đều đặn ngày 2 buổi nhưng đủ thứ rác trôi lênh bênh khắp nơi, lại còn thêm nạn ô nhiễm thuốc bảo vệ thực vật, nên lâu rồi không ai dám xài nước sông", ông Năm Cường nói.

bà nội. Vừa về tới, gặp con nước lớn đẩy áp trên con rạch Cái Sơn trước nhà, nên chào hỏi xong là mấy cha con chú Sáu hò nhau nhảy ùm xuống rạch, thi nhau vùng vẫy. Mấy cha con vừa tắm vừa khoái chí la hét vang trời, hai đứa nhỏ còn luôn miệng so sánh: tắm sông ở quê nội sướng hơn... tắm hồ bơi trên Sài Gòn.

Giữa lúc mấy cha con chú Sáu tắm quậy tung bùng dưới bến sông thì bất ngờ ông Năm Cường xuất hiện trên bờ, miệng la bài hãi: "Trời ơi! Bộ cha con tụi bây bị... khùng hết hay sao mà nhào xuống sông tắm? Cả chục năm nay xóm này không ai dám xài nước sông, chỉ có cha con tụi bây gan cùng mình mới dám xuống tắm".

Nghé ông Năm Cường la vậy, chú Sáu cười khà khà nói: "Sao vậy ông Năm. Con rạch này hồi nhỏ mấy anh em con lặn hụp suốt ngày, nước lớn thì tắm tấp, nước ròng thì bắt tôm bắt cá, có đứa nào... chết đâu?". Nhưng ông Năm Cường cương quyết buộc cha con chú Sáu phải lên bờ ngay tức khắc và phải tắm lại bằng nước giếng khoan. Trong buổi trà dư tửu hậu chiều hôm đó, ông Năm Cường mới từ tốn giải thích: "Nước sông bây giờ dơ lắm. Tắm với một chút không sướng ích gì, nhưng coi chừng tổn tiền mua thuốc. Mấy đứa thấy không, nước lớn mênh mông con rạch mà con nít xóm này có đứa nào thềm xuống tắm, chỉ có cha con tụi bây "điếc không sợ súng" mới liều mạng nhào xuống rạch". Ông Năm Cường nói vậy nhưng chú Sáu vẫn cố cãi: "Con thấy nước dưới sông vẫn trong veo như hồi xưa, có khác gì đâu? Chắc bà con mình có nước máy sinh hoạt nông thôn từ giếng khoan tầng sâu nên mấy đứa nhỏ trong xóm... quên mất thú vui tắm sông rồi". Chú Sáu vừa dứt lời thì ông Năm Cường hỏi: "Cháu đi về dọc đường có thấy nơi nào bà con nông dân quê mình cũng lập vườn trồng cây ăn trái không? Cháu biết mỗi

NƯỚC VẪN TRONG NHƯNG... KHÔNG DÁM TẮM

Ngày cuối tuần chú Sáu đưa mấy đứa con từ Sài Gòn về quê thăm ông

năm 1 héc-ta vườn cây ăn trái cần bao nhiêu thuốc bảo vệ thực vật và phân bón hóa học hay không? Châu có biết mỗi năm có bao nhiêu tấn dư lượng thuốc BVTV và phân bón hóa học theo nước mưa, nước tưới trôi xuống kênh mương rồi đổ ra sông rạch hay không? Rồi thiên hạ còn đua nhau quảng đủ mọi loại rác thải xuống sông nữa, nên nước sông tuy trong nhưng không còn lành như ngày xưa đâu cháu. Chính vì vậy mà người dân quê mình không ai còn dám tắm sông". Không phải chờ lâu, câu chuyện của ông Năm Cường được chứng minh tức thời: vừa ăn cơm chiều xong thì 2 đứa con của chú Sáu tự nhiên kêu ngứa khắp mình mẩy, da nổi mẩn đỏ. Chú Sáu tức tốc đưa con lên thị trấn Cái Bè đến bác sĩ, 2 đứa nhỏ được chẩn đoán là bị dị ứng da. Uống thuốc, xúc thuốc cả đêm mà bệnh tình của 2 đứa nhỏ vẫn không thuyên giảm nên sáng hôm sau chú Sáu đành cắt ngắn chuyện về quê, đưa con trở lại Sài Gòn điều trị. Trước khi xe lăn bánh, ông Năm Cường còn căn dặn với chú Sáu: "Nhớ điều này nhé con: sông rạch bây giờ nước vẫn lớn, rộng đều đặn ngày 2 buổi nhưng dù thứ rác trôi lên bệnh khắp nơi, lại còn thêm nạn ô nhiễm thuốc BVTV, phân bón hóa học, nên lâu rồi không ai dám xả nước sông, lần sau cha con bày về quê chờ có đại đột".

SÔNG RẠCH ĐANG KẾ CỨU

Nghe chuyện của cha con chú Sáu, thầy giáo Sơn bạn của ông Năm Cường, giảng dạy môn hóa - sinh và nghiên cứu về môi trường, ngậm ngùi nói: "Tụi nhỏ đưa nào về quê mà không mê tắm sông, nhưng bây giờ không riêng con rạch Cái Sơn mà hầu như nguồn nước trên tất cả sông rạch ở đồng bằng sông Cửu Long đều bị ô nhiễm, không còn trong lành nữa". Để chứng minh, thầy giáo Sơn đưa ra những thông số mà "ông giáo làng" này tích lũy được trong quá trình tự nghiên cứu: ĐBSCL có tổng diện tích tự nhiên khoảng 40.554 km², chiếm 12,25% diện tích tự nhiên của cả nước, trong đó có khoảng 2,6 triệu héc-ta

đất sản xuất nông nghiệp, chủ yếu là đất trồng cây hàng năm, cây lâu năm và trồng lúa. Theo một nghiên cứu của trường Đại học An Giang, tỉnh An Giang có diện tích đất nông nghiệp khoảng 600.000ha, nếu 1ha sử dụng bình quân 10kg thuốc BVTV thì nhà nông cần đến 6.000 tấn thuốc BVTV/năm. Không kể khối lượng thuốc BVTV tồn lưu trong đất rồi theo nước mưa, nước tưới trôi xuống kênh mương, sông rạch, chỉ riêng khối lượng bao bì, chai lọ, rác thải từ thuốc BVTV ước chừng 600 tấn/năm (trọng lượng bao bì chiếm khoảng 10% tổng lượng thuốc). Nếu lấy "những con số biết nói" này nhân với 2,6 triệu héc-ta tổng diện tích đất sản xuất nông nghiệp của toàn vùng thì sẽ thấy một sự thật rất đáng kinh hãi. Kết quả điều tra của Đại học An Giang còn cho thấy có đến 50% rác thải thuốc BVTV được nhà nông vô tư bỏ lại ngoài môi trường, chỉ có 50% được nhà nông bán về chai (đối với chai nhựa) và các ngành chức năng cùng doanh nghiệp sản xuất nông được tổ chức thu gom lại để tiêu hủy.

Ngaoi ô nhiễm thuốc BVTV, nhiều năm qua ô nhiễm môi trường do phân bón hóa học tồn lưu trong đất ở các tỉnh ĐBSCL cũng lên đến con số kinh hoàng: hơn 140.000 tấn/năm. Cũng như thuốc BVTV, lượng phân bón hóa học dư thừa trong sản xuất cũng theo nước mưa, nước tưới trôi xuống sông rạch, kênh mương trong vùng. Đó là chưa kể đến khoảng 1 triệu tấn chất thải từ nguồn thức ăn, thuốc kháng sinh các loại dư thừa ở các ao nuôi tôm, nuôi cá dày đặc tại các tỉnh miền Tây Nam bộ được thải ra môi trường. Theo thầy giáo Sơn, từ xưa đến nay đặc tính của dòng chảy sông rạch là làm sạch môi trường, nhưng thời gian gần đây các dòng sông đã phải "kêu cứu" vì gánh chịu nguồn ô nhiễm quá mức, chất năng làm sạch gần như đã không còn. Trong khi đó Thạc sĩ Nguyễn Hữu Thiện, chuyên gia nghiên cứu địa lập về môi trường ở ĐBSCL, cho rằng chính bàn tay con người đang tự hủy

diệt môi trường sống của mình khi trực tiếp ngăn cản chức năng tự làm sạch của dòng chảy sông rạch. Theo ông Thiện, việc xây dựng quá nhiều các hệ thống cống, đập ngăn mặn, giữ ngọt trong toàn vùng thời gian qua đã khiến các dòng sông rơi vào trạng thái lờ đờ, dòng chảy không thông ra được những con sông lớn. Từ đó lượng thuốc BVTV, phân bón hóa học, chất thải chăn nuôi thủy sản dư thừa ngày càng tích tụ khiến tình trạng ô nhiễm ngày càng tăng.

Trên thực tế, lâu nay các chuyên gia nông nghiệp đều nhận ra vấn đề nghiêm trọng của ô nhiễm thuốc BVTV, phân bón hóa học và chất thải chăn nuôi thủy sản đối với cư dân ĐBSCL. Nhiều giải pháp giảm thiểu ô nhiễm trong sản xuất được các chuyên gia liên tục khuyến cáo như yểm trợ kỹ thuật canh tác cho nhà nông, xây dựng năng lực nông dân hướng tới phát triển bền vững theo 3 bước cải thiện thu nhập, giảm chi phí sản xuất và giảm năng lượng đầu vào, thực hiện các giải pháp ứng dụng kỹ thuật như "3 giảm, 3 tăng", "1 phải, 5 giảm"... trong sản xuất. Nhưng lâu nay có đến 70% nhà nông ở ĐBSCL vẫn khoái sử dụng phân bón, thuốc BVTV theo ý thích của mình. Tiến sĩ Nguyễn Hồng Tín, Trưởng Bộ môn Hệ thống Nông nghiệp (Viện Nghiên cứu phát triển ĐBSCL) cho biết từ thập niên 1980 đến nay giá trị nhập khẩu, số lượng và chủng loại hoạt chất thuốc bảo vệ thực vật nhập khẩu liên tục tăng. Các số liệu thống kê từ Bộ NN&PTNT cho thấy, trong giai đoạn 2000 - 2011, số loại thuốc BVTV đăng ký và sử dụng ở nước ta tăng gấp 10 lần. Riêng năm 2017, trong 430.000 tấn thuốc BVTV nhập khẩu có 38,1% thuốc trừ cỏ, 13,2% thuốc trừ sâu, 17,5% thuốc trừ bệnh, 1,3% thuốc trừ ốc và 1,3% thuốc điều hòa sinh trưởng, còn lại 28,6% là các loại nguyên phụ liệu khác.

Nghe thầy giáo Sơn đưa ra "những con số biết nói kinh hoàng" cùng nhận định của các chuyên gia, ông Năm Cường chỉ còn biết lắc đầu chép miệng thờ ờ ■

NẾU ĐỨNG DẬY VÀ THÀNH CÔNG TỪ KHỦNG HOẢNG, THẾ GIỚI SẼ NHỚ ĐẾN BẠN! ĐÓ LÀ PHƯƠNG CHÂM ĐỨC RÚT TỪ CẦU CHUYỂN TỰA NHƯ HUYỀN THOẠI VỀ NÔNG TRẠI BÒ SỮA CHOKECHAI FARM, ĐÔNG BẮC THÁI LAN. KHỞI NGUỒN TỪ ƯỚC MƠ THƯỜNG BÉ CỦA NGƯỜI CHA, CHOKECHAI FARM HÌNH THÀNH NHƯNG KHÔNG LÂU SAU ĐÓ, RƠI VÀO KHỦNG HOẢNG VỚI KHOẢN NỢ HƠN 350 TỶ VNĐ. ĐỨNG TRƯỚC THÁCH THỨC ĐÓ, NGƯỜI CON ĐI HỌC XA TRỞ VỀ TIẾP QUẢN, ĐÃ ĐƯA CHOKECHAI FARM LỘI NGƯỢC DÒNG NGỌAN MỤC, TRỞ THÀNH NÔNG TRẠI CHĂN NUÔI BÒ SỮA NGÀN TỶ!

Cảnh quan trong Chokechai Farm.

Huyền thoại CHOKECHAI FARM THÁI LAN

■ MANANYA - BẢO HƯỞNG

TỪ ƯỚC MƠ CỦA CHA

Chokechai Bulakul sinh ra trong một gia đình thương gia giàu có, chuyên buôn bán gạo và nông sản. Ngay từ nhỏ, Chokechai đã nung nấu ước mơ gây dựng riêng cho mình một nông trại bò sữa, chính vì đạt được bằng cử nhân Động vật học từ Đại học danh tiếng Cornell, Hoa Kỳ. Tuy nhiên, ở tuổi 20, với thiên tính bẩm sinh về kinh doanh, Chokechai nhìn thấy cơ hội và thành lập công ty xây dựng để phục vụ lính Mỹ.

Cũng thời gian này, năm 1957, Chokechai Bulakul có dịp đến thăm khu vực Vườn Quốc gia Khao Yai. Đây là Vườn Quốc gia đầu tiên của Thái Lan, nằm ở độ cao từ 400 -1.000m so với mặt nước biển và được đánh giá là khá đầy đủ tài nguyên thiên nhiên với nhiều loài động thực vật quý hiếm, khí hậu ôn hòa cùng thác

nước Haew Narok nổi tiếng. Đứng trước thiên nhiên ban tặng những điều kiện thuận lợi cùng khu Vườn Quốc gia rộng lớn đóng vai trò lá phổi xanh, Chokechai hiểu rằng vùng đất này thật lý tưởng để phát triển nông nghiệp. Giấc mơ thường bé trôi dạt, ông quyết định mua 3.200ha ở khu vực nhà nước quy hoạch với giá ưu đãi. Và với vốn kiến thức từ trường Đại học, ông bắt đầu gây dựng nông trại của riêng mình. Ban đầu, Chokechai nuôi bò thịt và dần chuyển sang bò sữa theo nhu cầu biến chuyển của thị trường, rồi mạnh tay đầu tư nhà máy chế biến sữa và bán sữa ra thị trường với thương hiệu Chokechai Farm. Nhưng nhu cầu sử dụng sữa thật sự không cao vì người Thái chưa có thói quen uống nhiều sữa, do đó, năm 1994, nông trại rơi vào khủng hoảng cùng khoản nợ khổng lồ lên đến hơn

350 tỷ VNĐ.

Đam mê, quyết tâm và cả lao động cật lực, nhưng Chokechai Bulakul buộc phải thừa nhận rằng ông không có thể mạnh trong thị trường bán lẻ!

ĐẾN CHÂNG CAO BỒI THAI

Chokechai Bulakul có 3 người con, tên gọi lần lượt là Choke, Oan và Chai. Choke là con trai trưởng và là niềm ki vọng của người cha. Từ nhỏ, Choke đã được gửi sang Úc học tập, rồi chuyển tiếp sang Mỹ học đại học. Choke tốt nghiệp 3 bằng cử nhân gồm ngành Động vật học, ngành Quản lý công nghệ bò sữa và ngành Quản lý công nghệ nông nghiệp từ trường đại học Vermont.

Đứng trước tình hình nông trại khủng hoảng, có nguy cơ phải dừng hoạt động và đóng cửa, ở tuổi 25, Choke trở về, tiếp quản nông trại từ

• Chokechai Farm được Tổng cục Du lịch Thái Lan trao tặng danh hiệu là điểm du lịch nông nghiệp tốt nhất Thái Lan 4 năm liên tiếp (2006 – 2012).

• Giá vé tham quan 300 baht (200.000VND) cho người lớn và 150 baht (100.000 VND) cho trẻ em.

• Ngày cuối tuần và ngày lễ mở cho tham quan 12 chuyến, mỗi chuyến đón được 75 khách từ 10 giờ sáng đến 14:20 (chuyến cuối cùng). Mỗi chuyến tham quan là khoảng 2 tiếng.

• Trong những ngày thường, từ thứ ba đến thứ sáu có 2 chuyến duy nhất vào 10 giờ sáng và 14 giờ chiều.

• Khách nên đặt vé trước 7 ngày

• Địa chỉ: 159-160 Moo 2 Mittraphap Rd, Nong Nam Daeng, Amphoe Pak Chong, Chang Wat Nakhon Ratchasima 30130, Thailand.

• Số điện thoại: (66)0 2532 2846 Ext. 1411, 1412 và 1413

• Website: <http://www.farmchokchai.com/en/index.html>

• Tạp chí Nông thôn Việt có tổ chức các chuyến tham quan nông nghiệp Thái Lan và Chokechai Farm nằm trong danh sách các điểm tham quan. Bạn đọc có nhu cầu, xin liên hệ: toasoan@nongthonviet.com.vn, hotline: 093205.6666

cha và dẫn dắt Chokechai Farm lội ngược dòng.

Choke khảo sát thị trường, nhu cầu thật sự của người tiêu dùng và hiểu rõ khoản nợ khổng lồ đến từ đâu. Mặc dù rất tiếc nuối, nhưng ông buộc đưa ra quyết định quan trọng là bán đi dây chuyền chế biến sữa bò và kênh phân phối, một phần để giảm nợ và dồn thời gian, tâm sức vực dậy nông trại. Cũng như cha, với nền tảng kiến thức

từ trường đại học, ông đẩy mạnh lĩnh vực chăn nuôi. Đồng thời, nhận thấy nông trại chỉ cách Bangkok 159km, lại nằm cạnh khu Vườn Quốc gia nổi tiếng được công nhận là Vườn di sản ASEAN, trong khi người thành phố có nhu cầu tìm về thiên nhiên vào thời gian nghỉ ngơi, ông đã lên chiến lược đưa nông trại thành điểm đến du lịch trải nghiệm cho cả gia đình. Nợ nhưng không vay ngân hàng, ông tính toán chính

Choke nhấn mạnh, ông muốn doanh nghiệp phát triển bền vững và nông nghiệp nói chung, cũng như chăn nuôi bò sữa nói riêng trở thành niềm tự hào, làm nhiều người ghen tỵ. Đây là cảm hứng có đời của ông. Bí quyết để ông vượt qua khủng hoảng là (1) quản lý chi phí và dòng tiền, không vay tiền nếu không thật sự cần thiết; (2) không thực hiện dự án lớn hơn tiềm năng và không phải thể mạnh; (3) rèn kỷ luật cao trong quản lý tài chính và rủi ro; (4) đẩy mạnh chiến lược tiếp thị truyền miệng.

trang nông trại với chi phí thấp nhất, tạo dựng khu nghỉ dưỡng gắn gũi thiên nhiên với những chiếc lều xinh xắn đủ tiện nghi. Khách đến nông trại sẽ được xe điện đón, đưa đi tham quan khu vực chăn nuôi, xem các chàng cao bồi cưỡi đàn bò trên đồng cỏ và còn có các chú chó chăn cừu, không chỉ vậy khách được tự tay vắt sữa bò và thưởng thức món steak thơm ngon.

Ngay giữa tâm điểm khủng hoảng, ông không sa thải nhân viên, mà ngược lại xem đây là cơ hội để nâng cao đào tạo, chuẩn bị tương lai. Đối với ông, nhân viên là tài sản cần phải đầu tư, nên ông cho nhân viên đi học, học từ điển nhỏ nhất nhất như cung cách phục vụ khách, cách ăn mặc, nói năng và xử lý vấn đề. Vì thế, khách đến đây như những người bạn đến thăm nhà, được tiếp đón niềm nở, thân tình, được đích thân nhà động vật học làm hướng dẫn viên, trả lời các câu hỏi sâu sắc và thuyết phục.

Chokechai Farm dần hồi sinh và mở rộng thành Tập đoàn lớn trong lĩnh vực chăn nuôi bò sữa và du lịch. Choke, người có công đưa Chokechai Farm ngược dòng trở thành huyền thoại cao bồi Thái Lan. Chokechai Farm của ngày hôm nay là một trong những nông trại chăn nuôi bò sữa lớn nhất Đông Nam Á, sở hữu đàn bò hơn 3.000 con và sản xuất hơn 22 tấn sữa tươi mỗi ngày. Choke cho xây dựng lại dây chuyền chế biến sữa và kem dưới cái tên UmmiMilk. Đây là nông trại đầu tiên của châu Á đạt chuẩn quốc tế theo chương trình chăn nuôi bò sữa xuất khẩu, có chất

Trang trại bò sữa.

Cảnh phía trước Chokechai Farm và cửa hàng UmmiMilk

lượng tương đương với bò sữa xuất khẩu từ Úc, nhờ việc tìm ra giống bò Chokechai Fresian giá trị cao sau 30 năm nghiên cứu và phát triển. Hiện, giống bò này được khách hàng đến từ các nước Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam, Lào và Malaysia rất quan tâm và đặt mua, tuy nhiên để mua được thì phải xếp hàng đợi đến 2 năm.

Chokechai Farm rất chú trọng nâng cao giá trị theo chuỗi giá trị gia tăng thông qua nghiên cứu và phát triển thức ăn cho bò sữa, lai tạo con giống, sản xuất và đóng gói các sản phẩm từ sữa, tạo thành quy trình khép kín từ nông trại đến người tiêu dùng và khách hàng. Doanh số hàng năm là 1.400 tỷ VNĐ, riêng mảng du lịch nông nghiệp phát triển hơn 20 năm nay đã tạo doanh thu hơn 100 tỷ cho Tập đoàn này với hơn 200.000 lượt khách tham quan.

Ngày hôm nay, Chokechai không chỉ là tên của doanh nghiệp nuôi bò sữa mà còn là doanh nghiệp rất thành công trong nhiều lĩnh vực từ resort và khu nghỉ dưỡng cao cấp đến nhà hàng theo kiểu phương Tây, quán kem đặc sản của tỉnh Nakhonrajchassrima và bảo tàng tư nhân nổi tiếng.

GIÁO DỤC LÀ CHÌA KHÓA

Ở đỉnh cao của thành công, bận rộn trong vai trò Tổng Giám đốc Tập đoàn Chokechai, Choke Bulakul vẫn dành thời gian tham gia giáo dục. Ông nằm trong Hội đồng quản trị trường đại học danh tiếng Mahidol – ngôi trường được đánh giá tốt nhất của Thái Lan hiện nay, là giảng viên thỉnh giảng của trường đại học Mahidol, đại học Chulalongkorn và là cố vấn Chính phủ Thái Lan về phát triển nông nghiệp và nông thôn. Năm 2010, ông được trường Đại học Công nghệ Rajamangala Tawan-ok cấp bằng Tiến sỹ danh dự.

Trên trường quốc tế, ông được tạp chí Asia Week đánh giá là 1 trong 23 doanh nhân thành công vào năm 2000. Và năm 2001, chương trình National Geographic, Mỹ chọn ông là 1 trong 13 doanh nhân trẻ để làm phim tài liệu.

Chokechai Farm theo bước chân ông đã trở thành huyền thoại trên đất Thái, là một trong số ít doanh nghiệp không vay nợ mà có thể lớn lên vững mạnh. Điều đó khích lệ tinh thần rất lớn cho thế hệ trẻ và là câu chuyện quản lý tài chính sống động, sâu sắc nhất! ■

PHÁT HIỆN cây nấm 2.500 năm tuổi

CÓ THỂ CHỮA UNG

Các nhà nghiên cứu vừa khám phá ra rằng loại nấm khổng lồ được tìm thấy cách đây 25 năm tại bán đảo Michigan (Hoa Kỳ) đã phát triển lớn hơn rất nhiều so với trước đây. Và bí mật của sự tăng trưởng phi thường đó nếu được giải mã sẽ là niềm hi vọng cho việc điều trị ung thư.

Cây nấm Michigan này mới đây đã vượt qua cả voi xanh để trở thành quán quân trong bảng xếp hạng những sinh vật lớn nhất hành tinh. Cây nấm thuộc loài nấm Armillaria gallica (còn được gọi là nấm Mặt Ong). Thực ra mỗi cá thể nấm Mặt Ong có kích thước khá nhỏ, nhưng rễ của chúng có khả năng liên kết với cả thế cùng loài và hợp nhất với nhau, mang bộ gen giống nhau. Theo định nghĩa, cá thể sống là một nhóm các tế bào có gen giống nhau, có khả năng giao tiếp với nhau, cùng chung mục đích. Vốn nấm Mặt Ong được cấu tạo từ nhiều cá thể nhưng lại hội tụ tất cả những điểm trên nên chúng được công nhận là một cá thể sống.

Khi mới được phát hiện, cây nấm này có trọng lượng khoảng 100 tấn, chiếm khoảng 15ha, ước tính 2.500 năm tuổi. Gần đây, khi được xem xét lại, nấm đã phát triển lên đến hơn 385 tấn, trải rộng trên 70ha.

Nghiên cứu của các nhà khoa học mới đây cho thấy, tỷ lệ đột biến của các nấm thấp đến nỗi ngay cả những đột biến xuất hiện thường xuyên cũng không ảnh hưởng nhiều đến khả năng hoạt động của cơ thể nấm. Cơ chế tự bảo vệ khỏi đột biến của nó đang mở ra hướng

Một cá thể nhỏ của nấm Mặt Ong.
Ảnh: Amanita 77

THƯ

CON NGƯỜI TRONG TƯƠNG LAI

có thể to lớn và tiêu thụ

nhiều thức ăn hơn bao giờ hết

TRÁI ĐẤT CỦA CHÚNG TA ĐÃ GẶP ĐỦ KHÓ KHĂN KHI PHẢI NUÔI DƯỠNG ĐẾN 7,6 TỶ NGƯỜI. NHƯNG ĐIỀU GÌ SẼ XẢY RA KHI DÂN SỐ THẾ GIỚI CHẠM MỐC 9 TỶ TRONG VÀI THẬP KỶ TỚI? THEO MỘT NGHIÊN CỨU MỚI TỪ CÁC NHÀ KHOA HỌC NA UY, CON NGƯỜI NGÀY Càng TRỞ NÊN TO LỚN VÀ TIÊU THỤ NHIỀU THỨC ĂN HƠN QUA MỖI THẾ HỆ.

Chúng ta sẽ phải lập ra các mô hình cung cấp thực phẩm mới để đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của mỗi người. Ảnh: Wilm Ihlenfeld/Shutterstock

ngiên cứu mới cho việc điều trị ung thư ở người.

Mặc dù các nhà nghiên cứu vẫn đang tìm xem loại nấm này đã tránh được những đột biến có hại như thế nào, họ tin rằng nó có một cơ chế cô lập các phần đột biến tại những khu vực không ảnh hưởng nhiều đến cơ thể cây nấm. Kế tiếp, họ sẽ kiểm tra các cơ chế hoạt động của DNA để so sánh sự ổn định của chúng với sự bất ổn định của DNA trong tế bào ung thư.

James B. Anderson, giáo sư sinh học tại Đại học Toronto Mississauga (Canada) cho biết: "Đây có thể là một điểm so sánh thú vị. Ung thư là một dạng không ổn định, đột biến ở tốc độ cao và dễ bị biến đổi gen, trong khi nấm Mặt Ong là một sinh vật sống rất dai dẳng chỉ với một vài đột biến."

Liệu các nhà khoa học có thể nghiên cứu để điều chế phương pháp chữa ung thư dựa trên cơ chế hoạt động của nấm Mặt Ong? Chúng ta sẽ phải chờ các khám phá được công bố tiếp theo.

PHƯƠNG LINH (tổng hợp)

Các nhà nghiên cứu đã so sánh con người trưởng thành trung bình từ năm 1975 và 2014 từ 186 quốc gia. Kết quả là con người trung bình trong năm 2014 nặng hơn 14% so với năm 1975, cao hơn 1,3% và đòi hỏi phải tiêu thụ năng lượng nhiều hơn 6,1%.

"Sẽ khó khăn hơn để nuôi 9 tỷ người vào năm 2050 so với ngày hôm nay", Gibran Vita, một nhà nghiên cứu thuộc Đại học Khoa học và Công nghệ Na Uy - đồng tác giả của nghiên cứu, cho biết trong một thông cáo báo chí. "Một người lớn trung bình toàn cầu tiêu thụ 2,465 kilocalories mỗi ngày vào năm 1975", Vita giải thích. "Trong năm 2014, người lớn trung bình tiêu thụ 2.615 kilocalories". Không chỉ vậy, tuổi thọ của con người năm 2014 cũng lớn hơn những năm 70 đến 6,2%. Tóm lại, chỉ sau hơn 40 năm, con người trở nên to lớn hơn, cần nhiều năng lượng hơn và sống lâu hơn trước.

Dân số của chúng ta được dự

báo sẽ đạt mốc 9 tỷ vào năm 2050 trước khi giảm bớt phần nào, mặc dù một số nhà khoa học cho rằng con số này sẽ tăng lên 12 tỷ vào cuối thế kỷ này.

Đã có rất nhiều mô hình khoa học dự báo cách chúng ta sẽ xoay sở để cung cấp đủ thức ăn cho toàn bộ dân số thế giới. Nhưng cho đến nay những mô hình đó đều được tính toán dựa trên suy đoán là mỗi người sẽ cần một lượng thực phẩm cố định, chứ chưa tính tới việc con người ngày càng đòi hỏi nhiều thức ăn hơn trước.

"Những nghiên cứu trước đây đã không đưa vấn đề về nhu cầu thực phẩm và tuổi thọ con người ngày càng tăng vào tính toán", đồng tác giả nghiên cứu Vásquez lưu ý. Nếu nghiên cứu mới này là đúng, chúng ta sẽ cần phải điều chỉnh lại một cách đáng kể các mô hình cung cấp thực phẩm cho tương lai.

Và áp lực lên trái đất lại ngày một lớn hơn.

KIM NHẢ

(theo Mother Natural Network)

Công ty Cổ phần Tập đoàn Quế Lâm

QUẾ LÂM VÀ 3 DOANH NGHIỆP, 2 CÁ NHÂN LÀ THÀNH VIÊN CLB NÔNG THÔN VIỆT ĐƯỢC TRAO TẶNG DANH HIỆU "DOANH NGHIỆP VÌ NHÀ NÔNG", "BÔNG LÚA VÀNG"

Với những đóng góp tích cực cho sự phát triển nền nông nghiệp nước nhà và bà con nông dân, ngày 09.11, Tập đoàn Quế Lâm, Công ty TNHH Đầu tư Thủy sản Nam Miền Trung, Công ty CP kinh doanh chế biến nông sản Bảo Minh,... đã vinh dự được Bộ NN&PTNT trao tặng danh hiệu "Doanh nghiệp vì nhà nông" nhân dịp kỷ niệm 73 năm ngày truyền thống ngành NN & PTNT (14.11.1945 - 14.11.2018). Đây là những doanh nghiệp nằm trong số 53 doanh nghiệp đầu tư, hoạt động trong lĩnh vực NN&PTNT, có vai trò đầu tàu trong thực hiện tái cơ cấu ngành nông nghiệp trong 5 năm qua.

Bộ NN&PTNT cũng trao tặng Bằng khen cho 20 hợp tác xã và 20 nông dân, chủ trang trại tiêu biểu có thành tích xuất sắc trong 5 năm thực hiện đề án "Tái cơ cấu ngành nông nghiệp" gắn với xây dựng nông thôn mới như: ông Võ Quan Huy (Long An), ông Đoàn Minh Chiến (Bình Dương),... Giải thưởng "Bông lúa vàng Việt Nam" lần thứ III cũng được trao cho 45 cá nhân, nhóm tác giả có sản phẩm tiêu biểu, xuất sắc đã được khẳng định trong thực tiễn, góp phần tạo ra những thành quả về tái cơ cấu ngành nông nghiệp.

Đây là phần thưởng xứng đáng cho sự đóng góp công sức, trí tuệ của các nhà khoa học, nhà quản lý, các doanh nghiệp, người lao động trực tiếp và nông dân tiêu biểu trong cả nước.

HÀ KHUÊ

ĐIỀU GÌ TẠO NÊN SỨC HÚT CỦA NHÀ MẠNG MOBIFONE?

ĐA DẠNG CÁC GÓI CƯỚC ƯU ĐÃI CHO TỪNG NHÓM ĐỐI TƯỢNG KHÁCH HÀNG, LIÊN TỤC CẬP NHẬT VÀ CUNG CẤP CÁC ỨNG DỤNG, DỊCH VỤ CÔNG NGHỆ TIÊN TIẾN NHẤT, HỖ TRỢ THUÊ BAO SỞ HỮU CÁC SẢN PHẨM SMARTPHONE VỚI GIÁ RẺ VÀ MIỆT MÀI TẠO RA CÁC GIÁ TRỊ ĐỂ THUÊ BAO ĐƯỢC "NANG TẮM" VÀ KHẲNG ĐỊNH ĐƯỢC THƯƠNG HIỆU... ĐÓ CHÍNH LÀ SỨC HÚT CỦA NHÀ MẠNG MOBIFONE.

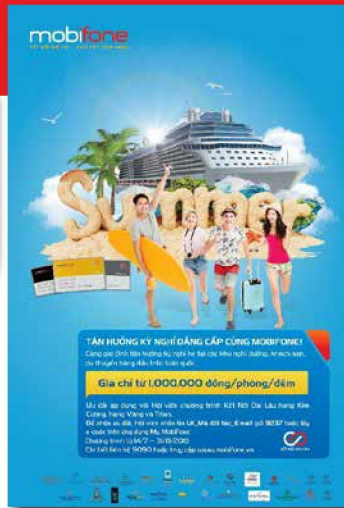
TỪ "THẤU HIỂU" MỌI ĐỐI TƯỢNG KHÁCH HÀNG

Bên cạnh việc củng cố, nâng cấp đầu tư hạ tầng mạng lưới để có chất lượng sóng khỏe, phủ khắp, hoàn thiện các hệ thống hạ tầng kỹ thuật, mạng di động MobiFone đã không ngừng triển khai, cung cấp các gói cước hấp dẫn và có lợi nhất cho đa dạng các đối tượng thuê bao hiện hữu cũng như thuê bao mới đến với MobiFone. Theo đó, khách hàng trong nước, khách hàng cá nhân – là những thuê bao trả sau – sẽ được tiếp cận với gói trả sau MobiF – gói cước "cách mạng" của MobiFone khi nhà mạng đưa mức cước thuê bao hàng tháng về mức 0. MobiFone cũng đa dạng các gói cước hấp dẫn cho nhiều đối tượng khách hàng. Như khách hàng doanh nhân, MobiFone có gói cước đẳng cấp VIP, S Class kèm theo những ưu đãi cực lớn về gọi nội mạng, liên mạng, lưu lượng data và chuyển vùng quốc tế... Giới nhân viên văn phòng yêu thích giải trí có gói Film+ hay Ilix chỉ với 10.000đ/ngày. Cộng đồng nông dân có gói sản phẩm vùng với mức cước ưu đãi, gói cước giá trị gia tăng miễn phí như Nhà nông xanh. Nhằm giúp các gia đình có thể quản lý sử dụng điện thoại cũng như kiểm soát sự truy cập Internet của trẻ nhỏ, MobiFone có mFamily giúp quản lý hạn mức thoại, data cho từng thành viên trong gia đình, tiết kiệm lên đến 30% cước thoại so với các gói cước thông thường. Bên cạnh đó, MobiFone cung cấp dịch vụ Internet

băng thông rộng di động WTTX, chỉ với 100.000đ/tháng là cả gia đình kết nối được với mạng Internet tốc độ cao. Mới đây, MobiFone đã đồng thời tăng hơn 6 lần dung lượng data, giá không đổi, sử dụng được cả trên nền tảng 3G/4G và các gói cước data 4G theo ngày, giúp thuê bao thoải mái sử dụng dữ liệu với giá ưu đãi mà không lo hết dung lượng. Một trong những ưu thế vượt trội của MobiFone là nhà mạng áp dụng chính sách trợ giá cho khách hàng khi mua điện thoại kèm gói cước, nhiều sản phẩm điện thoại smartphone hiện đại có mức giảm lên tới 80%.

ĐẾN "NANG TẮM" THUÊ BAO

Thừa hưởng thành quả từ hợp tác kinh doanh (BCC) với Tập đoàn Kinnevik/Comvik (Thụy Điển) từ năm 1995, MobiFone là nhà mạng có mô hình quản lý tiên tiến từ phương Tây. Cách thiết kế các cửa hàng, đại lý hay trung tâm kinh doanh của nhà mạng này đều rất khoa học, hiện đại và trẻ trung. Cung cách phục vụ của nhân viên tận tình, chu đáo và lịch thiệp theo phương châm khách hàng trung sự là "thượng đế". Thuê bao của MobiFone, đặc biệt là các thuê bao trả sau trong chương trình "Kết nối dài lâu" còn được hưởng các dịch vụ, tiện ích "còn một không hai" như: hội viên cao cấp có cơ hội được đưa đón từ nhà ra sân bay; hỗ trợ thủ tục xuất nhập cảnh và ký gửi, lấy hành lý cho khách hàng tại sân bay; được nghỉ dưỡng tại hàng chục những resort, khách sạn hạng sang; được đi du

Kết nối dài lâu – chương trình chăm sóc khách hàng có lịch sử lâu đời nhất và uy tín nhất ngành viễn thông Việt Nam với những ưu đãi cực lớn dành cho hội viên

thuyền chuẩn 4 sao trở lên với giá hấp dẫn... MobiFone cũng triển khai nhiều chương trình chăm sóc khách hàng theo cách riêng của mình, như tổ chức chương trình hòa nhạc sang trọng với sự góp mặt của dàn giao hưởng, nghệ sĩ tài năng trên thế giới dành cho khách hàng lâu năm; tặng hoa cho thuê bao ưu nhân ngày 8/3; tặng khóa học ngoại ngữ cho con hội viên; mời khách hàng chơi golf miễn phí; tặng quà nhân dịp sinh nhật; được nhận phiếu ưu đãi mua sản phẩm thời trang cao cấp của các thương hiệu lớn.

Phó giám đốc một Tập đoàn công nghệ tại Hà Nội (để nghị không nêu tên) cho rằng, do MobiFone từ đầu đã định vị là nhà mạng có chất lượng dịch vụ cao, thuê bao "hạng sang", nên các chính sách chăm sóc khách hàng, các tiện ích, giá trị cộng hưởng ngoài dịch vụ viễn thông cũng phải thực sự chất lượng, cao cấp, qua đó thuê bao MobiFone được "định vị thương hiệu" của mình. ■

LIENVIETPOSTBANK:

VÍ VIỆT ĐẠT GIẢI ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ SỐ XUẤT SẮC TẠI GIẢI THƯỞNG CÔNG NGHỆ SỐ 2018

Ngày 19.11.2018, LienVietPostBank hân hạnh đạt giải “Ứng dụng công nghệ số xuất sắc trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng” tại “Giải thưởng Công nghệ số 2018 – Vietnam Digital Awards 2018” với sản phẩm Ngân hàng số Ví Việt. Lễ trao giải được tổ chức tại Nhà hát lớn Hà Nội.

“Giải thưởng Công nghệ số Việt Nam – Vietnam Digital Awards 2018” (VDA 2018) là giải thưởng của Hội Truyền thông số Việt Nam (VDCA) nhằm tôn vinh, trao tặng cho đơn vị, cá nhân đã có sự xuất sắc và đổi mới trong việc cung cấp và sử dụng công nghệ số để cải thiện trải nghiệm của khách hàng. Ngoài ra, giải thưởng còn góp phần thúc đẩy công cuộc chuyển đổi số tại Việt Nam, phát triển kinh tế số góp phần thực hiện thành công Đề án “Đưa Việt Nam trở thành nước mạnh về công nghệ thông tin và truyền thông” và hội nhập quốc tế thành công. Đồng thời, VDA 2018 cũng tạo sân chơi cho các đơn vị, cá nhân tại Việt Nam có cơ hội giao lưu, học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm ứng dụng công nghệ số.

Chương trình bình chọn và trao tặng giải thưởng Công nghệ số 2018 được phát động từ ngày 29.06 và kết thúc nhận hồ sơ vào 30.09 vừa qua. Vượt qua hơn 100 hồ sơ tham dự nhờ đáp ứng được đầy đủ các tiêu chí đánh giá gắt gao mà Ban Tổ chức đề ra như: Kết quả kinh doanh; hiệu quả thực tế của ứng dụng; công nghệ, bảo mật và chất lượng sản phẩm cũng với sự nổi trội, tính sáng tạo và đột phá của sản phẩm; LienVietPostBank đã giành được giải Ứng dụng công nghệ số xuất sắc trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng tại VDA 2018 với Ví Việt – sản phẩm ngân hàng số chiến lược của ngân hàng.

Trong khuôn khổ buổi Lễ tôn vinh cũng diễn ra Hội thảo “Chuyển đổi số: Cơ hội và thách thức” và Triển lãm trưng bày các sản phẩm công nghệ số tiêu biểu được tổ chức tại khách sạn Hòa Bình, 27 Lý Thường Kiệt, Hà Nội. Tại chuyên đề “Số hóa nền kinh tế và chuyển đổi số doanh nghiệp – Cơ hội và thách thức của Việt Nam” có sự tham gia thảo luận của ông Nguyễn Đình Thắng – Chủ tịch HĐQT LienVietPostBank.

Ông Dương Trọng Chử – Giám đốc khối Ngân hàng số LienVietPostBank nhận cúp và bằng khen do ông Nguyễn Mạnh Hùng (phải) – Bộ trưởng Bộ TT&TT trao tặng.

VỀ VÍ VIỆT:

Ví Việt là nền tảng thanh toán không dùng tiền mặt, ngân hàng số của LienVietPostBank nhằm cung cấp giải pháp thanh toán và các sản phẩm dịch vụ ngân hàng trên thiết bị di động cho khách hàng tại Việt Nam. Tính đến hết 31.10.2018, Ví Việt đã đạt 2,3 triệu người dùng và hơn 23 ngàn Điểm chấp nhận thanh toán trải rộng khắp 63 tỉnh thành. Từ đầu năm 2018, với việc bổ sung thêm các dịch vụ ngân hàng như Gửi tiết kiệm online và Vay cầm cố tiền gửi, Ví Việt đã có bước chuyển mình quan trọng khi trở thành Ngân hàng số, góp phần hiện thực hóa mục tiêu chiến lược trở thành “Ngân hàng bản lẻ hàng đầu Việt Nam – Ngân hàng của mọi người” của LienVietPostBank.

Website: <https://viviet.vn/>
Tổng đài CSKH (Miễn phí 24/7): 1800 6665

KHU CAO ỐC VEN SÔNG

DREAM HOME

RIVERSIDE

Nơi cân bằng cuộc sống

Vị trí đắc địa

Tiện ích cao cấp

Thiết kế sang trọng và hiện đại

CÔNG TY CỔ PHẦN NHÀ MƠ
11/29 Thoại Ngọc Hầu, Phường Hòa Thạnh, Quận Tân Phú, TP.HCM

Hotline: 0906939321 - 0906939362

Email: ctynhamo@gmail.com

Website: www.dreamhomeriverside.vn

VICTORIA

THÁCH THỨC GIỚI HẠN THỜI GIAN

GẠCH GRANITE ĐỒNG CHẤT

60X60 cm

30X60 cm

Hotline: 1900 63 65 65 / Website: dongtam.com.vn - dongtamshop.com / Fanpage: Dong Tam Group

VICTORIA

THÁCH THỨC GIỚI HẠN THỜI GIAN

6060 VICTORIA 001

6060 VICTORIA 002

6060 VICTORIA 003

6060 VICTORIA 004

6060 VICTORIA 005

6060 VICTORIA 006

6060 VICTORIA 007

6060 VICTORIA 008

GẠCH GRANITE ĐỒNG CHẤT

60X60 cm

30X60 cm

Công ty cổ phần HIM LAM

Địa chỉ: 234 Ngô Tất Tố, Phường 22, Quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh
Điện thoại: (028) 35144348 - Fax: (028) 35144353 - Website: www.himlam.com

CÔNG TY CỔ PHẦN NHỰA TÂN ĐẠI HƯNG

Chuyên sản xuất bao PP dệt, túi siêu thị, vải địa kỹ thuật

Văn phòng: 414 Lầu 5 – Lũy Bán Bích – P. Hoà Thạnh – Q.Tân Phú – Tp. Hồ Chí Minh
ĐT: (84.8) 3.9737277 – 3.9737278 – 3.9737276 * Fax: (84.8) 3.9737279

Nhà máy: C11 – C15 Cụm CN nhựa Đức Hoà Hạ – Huyện Đức Hoà – Tỉnh Long An
ĐT: (84) 072.3779328 * Fax: (84) 072.3779255

Email: tdhplastic@gmail.com – Website: www.tandaihungplastic.com

Sản phẩm:

- Túi xách siêu thị có dệt/ không dệt có tráng ghép màng.
- Bao PP dệt đựng sản phẩm nông nghiệp như gạo, phân bón, thức ăn gia súc, gia cầm, cá, cá,...
- Túi lưới Leno đựng sản phẩm nông nghiệp như khoai tây, cà rốt, bông cải, cà chua,... và củi, gỗ.
- Vải địa kỹ thuật có dệt
- Túi Jumbo, túi big bag.

Vải địa kỹ thuật

Túi xách siêu thị

Bao dệt PP

Chứng chỉ và giải thưởng:

- ☑ ISO 9001:2008
- ☑ Nhà cung cấp chất lượng đáng tin cậy
- ☑ Nhà xuất khẩu uy tín (Bộ Công Nghiệp và Thương Mại)
- ☑ Tân Đại Hưng đã được kiểm toán bởi các bên kiểm toán độc lập như Bureau Veritas, Intertek và thỏa mãn nhiều chứng chỉ đánh giá như: BSCI, ICS, SMETA, Walmart's FCCA & SCS,....

CHO CUỘC SỐNG HOÀN HẢO

CHO CUỘC SỐNG HOÀN HẢO

CÔNG TY CỔ PHẦN BẤT ĐỘNG SẢN E XIM

179EF Cách Mạng Tháng Tám, P.5, Q.3, TP.HCM

Điện thoại: (84.28) 6264. 6726 - Fax: (84.28) 6264. 6724

Email: eximland@eximland.com.vn

Website: <http://www.eximland.com.vn>

Bộ sản phẩm **PHÂN BÓN PHŨ MỸ**
chất lượng cao, đầy đủ dưỡng chất

giúp cây trồng chống chịu thời tiết
khắc nghiệt để **Cho mùa bội thu**

SẢN PHẨM CỦA
TỔNG CÔNG TY PHÂN BÓN VÀ HÓA CHẤT DẦU KHÍ (PVFCCo)

www.dpm.vn

SẢN PHẨM CỦA NGÂN HÀNG BƯU ĐIỆN LIÊN VIỆT

THANH TOÁN KHÔNG DÙNG TIỀN MẶT (ONLINE 24/7)

> Hơn **200** dịch vụ

> Hơn **22.000** điểm
chấp nhận thanh toán

> Kết nối hơn **35**
Ngân hàng nội địa

DỊCH VỤ NGÂN HÀNG SỐ (ONLINE 24/7)

- ✓ **Gửi tiết kiệm**
- ✓ **Vay cầm cố sổ tiết kiệm**
- ✓ **Tất toán khoản vay**
- ✓ **Truy vấn tài khoản thanh toán**

Tổng đài CSKH (miễn phí)

1800 6665

 www.viviet.vn

 www.facebook.com/viviet.vn

TẢI APP VÍ VIỆT QUA ỨNG DỤNG

